

A
Győri Műszaki SZC
Pattantyús-Ábrahám Géza Ipari
Szakgimnáziuma és
Szakközépiskolája
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Győr
2018

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	5
Küldetésnyilatkozat.....	6
Intézményünk története.....	8
Névadónk és névválasztásunk.....	9
Jogi státuszunk és működési területeink	11
Intézményegységek.....	12
Szakközépiskola.....	12
Könyvtár	12
Uszoda.....	12
Személyi és tárgyi feltételek	13
Az iskola munkarendje és hagyományai.....	15
Csengetési rend	15
Ünnepélyes rendezvényeink, megemlékezéseink	16
További hagyományos rendezvényeink.....	16
Kiadványaink	16
Testvériskolai kapcsolataink.....	17
Jövőképünk	17
2. Nevelési program	19
2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei.....	19
2.2. Követendő értékek, célok és az ezek megvalósítására irányuló feladatok a nevelő- oktató munka során.....	20
nevelőmunkánkkal el kívánjuk érni azt, hogy tanulóink önmaguk	23
2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	23
2.4. A közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	27
2.5. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	30
2.6. A pedagógusok feladatai.....	34
2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	38
2.7.1. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók	38
2.7.2. Sajátos nevelési igényű tanulók	39
2.7.3. A tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek.....	44
2.7.4. Szociálisan hátrányos helyzetű diákok	45
2.7.5. Tehetséggondozás	49
2.8. A tanulók részvételi jogai az intézmény döntési folyamataiban.....	50
2.9. Kapcsolattartás.....	52
2.9.1. Kapcsolattartás az iskola használóival.....	53
2.9.2. Kapcsolattartás a fenntartóval.....	57
2.9.3. Kapcsolattartás az intézmény partnereivel.....	58
2.9.4. Kapcsolattartás szakmai szervezetekkel	59
2.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályozása.....	60
Jogi háttér.....	60
Vizsgafajták	60
Vizsgaformák.....	62
Pontok átváltása osztályzattá	64
3. Az oktatást, nevelést segítő programok	66

3.1. Egészségnevelési és környezeti nevelési program.....	66
3.2. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	66
3.3. Az áldozattá válás elkerülésének ismeretei.....	68
3.4. Fogyasztóvédelmi program.....	70
3.5. A közlekedésre nevelő program.....	71
3.6. A bűnmegelőzést segítő program.....	72
3.7. Infokommunikációs technológiákra épülő nevelés.....	74
3.8. A XXI. század természettudományos felfedezései.....	78
4. Helyi tanterv.....	81
4.1. A kerettanterv kiválasztásának elve.....	81
4.1.1. A helyi tantervbe beépített, a kerettanterv által meghatározott általános célok és feladatok.....	81
4.1.2. A helyi tantervbe beépített fejlesztési területek és nevelési célok.....	82
4.1.3. A helyi tantervbe beépített kulcskompetenciák ill. kompetenciafejlesztési törekvéseink.....	86
4.1.4. Az egységesség és a differenciálás elve.....	90
4.2. A Nemzeti alaptanterv és a helyi tanterv kapcsolata	91
4.2.1. Műveltségi területhez kapcsolódó tantárgyak.....	92
4.2.2. A NAT által meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	93
4.2.2.1. A tantárgyválasztás és a foglalkozások rendje.....	93
4.2.2.2. A pedagógusválasztás rendje	97
4.2.2.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	98
4.2.2.4. Új tevékenységközpontú pedagógiai módszerek bevezetése.....	99
4.2.2.5. A tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások megnevezése és azok óraszámja.....	99
4.3. Tantárgyi követelmények.....	99
4.4. A középszintű érettségi vizsga témakörei	99
5. A képzés rendje.....	113
5.1. A képzés jellemzői, szakaszai, a képzési idő.....	113
5.2. A szakaszváltás követelményei.....	114
5.3. Az osztályba és csoportba sorolás elvei.....	114
5.4. Tanulói jogviszony, átjárhatóság	115
5.5. Mérések.....	116
5.5.1. Kompetenciamérés.....	116
5.5.2. A tanulók fizikai állapotának mérése.....	117
5.6. Az értékelés.....	127
5.6.1. Az értékelés fontossága.....	127
5.6.2. Az érdemjegy szerzésének módjai.....	129
5.6.3. Az írásbeli beszámoltatás formái, szabályai	130
5.6.4. Az értékelés formái	130
5.6.5. A szóbeli számonkérés értékelésének általános elvei.....	131
5.6.6. Osztályozás	132
5.6.7. Felmentések	134
5.6.8. A magatartás és a szorgalom minősítésének követelményei	135
5.6.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	138
5.6.10. A tanulók jutalmazásának elvei és formái	140
5.6.11. A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei	141

6. Szakmai program	149
6.1. A közoktatás tartalmi szabályozása	149
6.2. A tanulók értékelése és továbbhaladása a gyakorlati képzés során	149
6.3. Képzési idők.....	151
6.4. Szakmai oktatásunk sajátosságai	151
6.4.1. Mellék-szakképesítések	152
6.4.2. Duális képzés	154
6.4.3. Szintvizsga	157
6.5. Pályaorientációs program.....	157
6.5.1. Bázisiskolai Program	162
7. A pedagógiai program legitimációja.....	163
8. Mellékletek	165

1. Bevezetés

„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni, vess magot!
Ha egy évtizeddel számolsz, ültess fát!
Ha terved egy életre szól, embert nevelj!”

Kedves Olvasó!

Szeretettel köszönti Önt a Győri Műszaki SZC Pattantyús-Ábrahám Géza Ipari Szakgimnázium és Szakközépiskola nevelőtestülete. Pedagógiai programunkban szeretnénk megismertetni Önt intézményünk történetével, működésével, nevelési elveinkkel, szokásainkkal, hagyományainkkal, tantárgyi követelményeinkkel és célkitűzéseinkkel. Pedagógiai hitvallásunk alapja, hogy tanulóink sokoldalú, korszerű tudást nyújtó és következetes, de ugyanakkor érzelemgazdag és toleráns nevelésben részesüljenek, hogy ezáltal képesek legyenek az állandó megújulásra, önművelésre, az életben való helytállásra. Szeretnénk elérni, hogy ránk bízott diákjaink tudatában legyenek annak, hogy csak a megszerzett ismeretek és az elsajátított képességek birtokában válhatnak igazán sikeres emberré és a társadalom hasznos tagjává. Tanulói és dolgozói létszámunk nem túl magas volta miatt kis túlzással elmondható, hogy mindenki mindenkit névről ismer, akkor is, ha nem tanítja illetve ha nem a tanára. Családias légkörünket mi sem bizonyítja jobban, minthogy számtalan nálunk végzett volt diákunk gyermeke ill. gyermekei tanultak, tanulnak nálunk. Pedagógiai programunkban haladó hagyományainkat megőrző, gyermekbarát, biztos tudást adó iskola oktatási-nevelési feltételeit fogalmazzuk meg bízva abban, hogy diák, szülő, tanár közös munkálkodása eredményeként mindannyian elégedettek, jobbak és többek leszünk.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünknek érezzük az általános emberi együttműködési kultúra fejlesztését, egy nyitott, demokratikusan működő intézmény kialakítását. Pedagógiai hitvallásunk alapja, hogy tanulóink sokoldalú, korszerű tudást nyújtó gyermekközpontú nevelésben részesülve képesek legyenek az állandó megújulásra, önművelésre, vagyis az élethosszig tartó tanulásra. Szeretnénk elérni, hogy minden tanulóink legyen tudatában annak, hogy ismereteinek, készségeinek, képességeinek mennyiségi és minőségi szintje, érzelmi életének gazdagsága, pozitív erkölcsi tulajdonságai, szokásai, akarati és jellembeli sajátosságai, és mindezek összhangja az ember egyik legfőbb értékmérője. Érezzék, hogy életüknek ez a szakasza a felkészülés, az erőgyűjtés, az értékek szerzésének időszaka, amit hasznosíthatnak majd saját maguk és a társadalom számára. Tudják, hogy teljesítményüket folyamatosan értékelik, jó vagy rossz munkájuknak következménye van. Alakuljon ki helyes önértékelésük, bízzanak tanáraikban, hogy véleményükkel, értékelésükkel segíteni akarják őket. Szeressék a választott szakmát, becsületes munkával akarjanak az életben érvényesülni. Becsüljék a meglévő értékeket és mások munkáját is. Legyenek nyitottak, problémaérzékenyek, keressék a megoldási lehetőségeket. Váljanak kiegyensúlyozott, de céltudatos, törekvő emberré. Aktívan vegyenek részt az osztály és az iskola életében. Legyenek büszkék arra, hogy iskolánk tanulói.

Mindezen célok elérése érdekében feladatunk az iskolában uralkodó oldott légkör és jó hangulat megtartása és biztosítása, a tanulók minél nagyobb sikerélményben való részesítése, támogató segítése. Szükséges, hogy a tanulókhöz való viszonyunk, elvárásaink idomuljanak felnőtté válásuk folyamatához. Minden gyerekhez meg kell találnunk a legmegfelelőbb nevelési módszert, az értelméhez és szívéhez vezető utat, hogy közös munkánk eredményes legyen. Vállaljuk, hogy évente felfrissített beiskolázási programmal, megfelelő vonzerővel biztosítjuk a minőségi tanulói utánpótlást. Korszerű műveltség, tudatos orientáció, széleskörű

szakmai alapozás és speciális szakmai képzés megvalósításával innovatív tudást alakítunk ki a tanulóknak közismereti és szakmai területen. Lehetőségeinktől függően felkínáljuk a választás lehetőségét, biztosítjuk az érettségire, továbbtanulásra, a szakmai vizsgákra történő felkészítést. Kezdetből törekszünk a tanulás megtanítására, az eredményes tanulási módszerek és technikák elsajátítására. Külön figyelmet fordítunk a tanulási és magatartási hátrányok csökkentésére és a felzárkóztatásra. Változatos módszerekkel végezzük és továbbfejlesztjük a tehetséggondozást. Meghatározó célunk, hogy, tanulóink az általános műveltség és a szakmai ismeretek birtokában a munkaerőpiacon és a továbbtanulás területén egyaránt érvényesülhessenek.

A küldetés megvalósításában intézményegységeink támogató segítségére is számítunk:

Könyvtár

- ☒ Az iskolai rendezvények támogatása.
- ☒ Az olvasók igényeinek kielégítése.
- ☒ Állomány bővítése, színesítése.
- ☒ Hatékony együttműködés más könyvtárakkal.

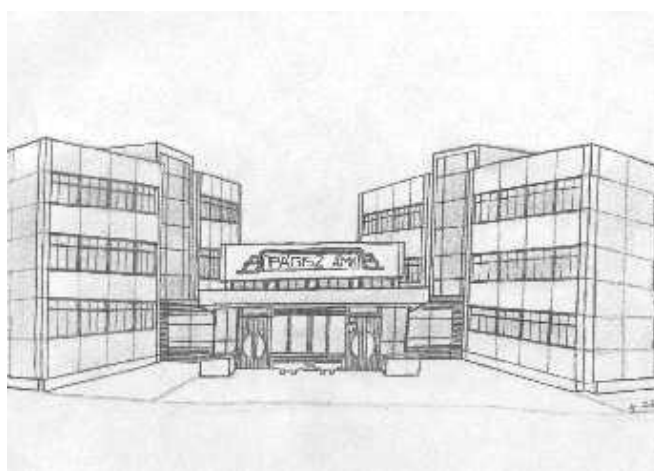
Uszoda

- ☒ A szakmai irányító által megfogalmazott feladatok sikeres végrehajtása.
- ☒ Egészséges életmódra nevelés.

Intézményünk története

Jogelődünk, a Gárdonyi Úti Gimnázium 1963. augusztus 15-én létesült a Révai Gimnázium sarjaként, annak neves épületében. Egy évvel később költözhetett egy belvárosi, patinás, 1899-ben épült épületbe, melyben 2003-ig működött. 1969 óta működik szakközépiskolaként és azóta is a régió egyetlen tisztán villamos képzést nyújtó középiskolája. 1970 novembere óta viseli Pattantyús-Ábrahám Gézának a nevét.

A 70-es években a régi kollégák szívós munkájának eredményeképpen fokozatosan kialakultak a szakmai oktatás feltételei. 1979 és 1981 között sikerült felújítani és emeletréépítéssel bővíteni a régi iskolaépületet, 1985-ben pedig intézményünk műszaki szakközépiskolává alakult, s megindult az 5 évfolyamos technikusképzés. 2003-ban nagy változás állt be iskolánk életében, mivel Győr Megyei Jogú Város Közgyűlésének határozata értelmében el kellett hagynunk belvárosi, Gárdonyi úti épületünket és új helyszínen folytatni oktató és nevelő tevékenységünket. Jelenlegi székhelyünk Marcalvárosban, az Ikva utca 70. szám alatt van. Az új helyünkön iskola mellett közművelődési egység, könyvtár és uszoda is segítette 2013. január 1-ig munkánkat, amelyek a környék lakói előtt is nyitva álltak. 2015. július 1-től intézményünk neve Győri Műszaki SZC Pattantyús-Ábrahám Géza Ipari Szakközépiskolája. 2016. szeptember 1-jén intézményünk a szakképzési rendszer átalakításának köszönhetően új képzési formával bővült, elindítottuk a villanszerelő szakközépiskolai képzést, hagyományos szakjaink mellett, új nevünk: Győri Műszaki SZC Pattantyús-Ábrahám Géza Ipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája.

Névadónk és névválasztásunk

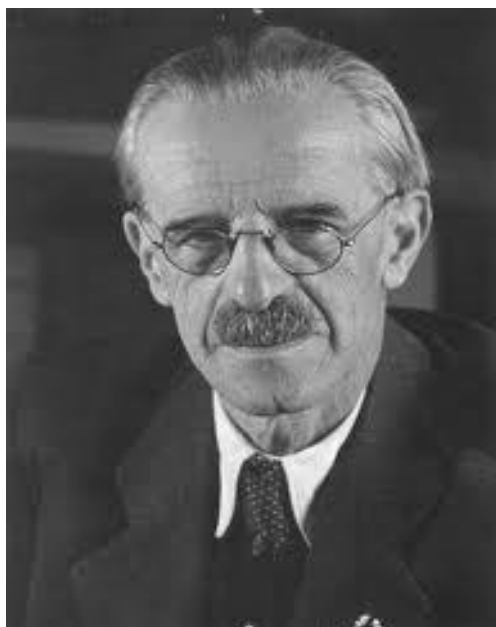
Pattantyús-Ábrahám Géza a kiváló mérnök-tudós és tanár századunk első felében kiemelkedő szerepet játszott a műszaki tudományok fejlődésében, az elért eredmények gyakorlati hasznosításában és mérnöknemzedékek nevelésében. A gépészet és a villamosság számos területén jártas volt. Okleveles gépészmérnök, műegyetemi professzor, akadémikus. Jegyzetein, tankönyvein gépészgenerációk nevelkedtek és nevelkednek, tanári személyiségét legendák övezik. Volt diákjai gyakran kedveskedően "Patyi bácsiként" emlegették, innen származik az iskola "Patyi" elnevezése is, hiszen volt tanítványaink is olyan szeretettel kötődtek iskolánkhoz, mint a hajdani egyetemisták az ő szeretett professzorukhoz. Ma is dolgoznak nálunk olyan tanárok, akiket még Pattantyús-Ábrahám Géza tanított. Műegyetemi oktató munkája mellett részt vett több országos jelentőségű műszaki feladat megoldásában többek között Sümeg, Izsák, Tata-tóváros villamosításában. Számtalan középület teher- és személyfelvonóját tervezte, illetve beépítésüket irányította (pl. az Országház, a lillafüredi Palota-szálló felvonója). Gyórhöz is van köze, hiszen öccse, Pattantyús-Ábrahám Imre 1941 és 1951 között a Vagonygyár igazgatója volt. Mindezek miatt egyértelmű a válasz, miért pont Pattantyús-Ábrahám Géza nevét vette fel iskolánk 1970-ben.

A névválasztás óta eltelt időszakban december 11-én, névadónk születésnapján minden alkalommal megemlékezünk sokoldalú munkásságáról és emberi értékeiről. A megemlékezés formája az évek során különböző volt, az 1994-95-ös tanévtől állandósult a „Pattantyús-nap” elnevezés. Ezen a napon a megemlékezés után különböző szakmai bemutatókon és előadásokon vehetnek részt diákjaink, amelyeket az iskolával kapcsolatban álló vállalatok, cégek szakemberei tartják. A program fontos részét jelenti az általunk kezdeményezett országos nyomtatottáramkör-tervezőverseny, amelyre külföldről is érkeznek versenyzők. Ezen a napon sokszor megtisztelnek jelenlétükkel a Pattantyús-Ábrahám család még élő tagjai, az Egyesült Államokban élő Pattantyús-Ábrahám Tamás (Imre fia) évente több alkalommal küldi szívélyes üdvözlétét és üzenetét.

Névadónk emlékét más formában is őrizzük:

- ✎ 1978-ban az iskola vezetése és tantestülete Pattantyús-emlékérem alapítását határozta el, amelyet azóta is egy-egy kiemelkedő munkát végző tanár illetve diák nyerhet el a tanév végén. (Az érem Várady Lajos művész-tanár alkotása, aki korábban szintén tanított itt.)

- ✗ 2000-ben a nevelőtestület elhatározta a Pattantyús-émléklap megalapítását, melyet minden tanév végén odaítél(het) kiemelkedő munkát végző diákoknak.
- ✗ Az 1991-ben létrehozott Pattantyús Alapítvány céljai közé tartozik a Pattantyús-testvérek emlékének ápolása, a kiemelkedő tanulók jutalmazása, a különösen rászorulóknak egyéni segélyezése, az iskolai közösségek által szervezett sport-, kulturális- és szabadidős programok támogatása.

Jogi státuszunk és működési területeink

Az intézmény neve:	Győri Műszaki SZC Pattantyús-Ábrahám Géza Ipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
Székhelye:	9024 Győr, Ikva utca 70.
Alapító szerv neve:	Innovációs és technológiai Minisztérium
Alapító székhelye:	1051 Budapest, József nádor tér 2-4.
Fenntartó neve:	innovációs és technológiai miniszter
Fenntartó székhelye:	1051 Budapest, József nádor tér 2-4.
Típusa:	szakközépiskola
OM azonosító:	203037

Köznevelési és egyéb alapfeladata:

szakközépiskolai nevelés-oktatás
 nappali rendszerű iskolai oktatás
 felnőttoktatás – esti, levelező
 évfolyamok: négy, öt, hat
 sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása
 érettségire felkészítő négy évfolyam
 kizárólag szakképző évfolyamok

Szakképesítések a 2016/17. tanévtől felmenő rendszerben a szakgimnáziumi és szakközépiskolai képzésben nappali és esti tagozaton.

- Automatikai technikus
- Elektronikai technikus
- Erősáramú elektrotechnikus
- Villanyszerelő

pedagógiai szakszolgálati feladat
 gyógytestnevelés
 iskola maximális létszáma: 532 fő
 iskolai tanműhely
 iskolai tanműhely maximális létszáma: 250
 iskolai könyvtár saját szervezeti egységgel
 tanusodai szolgáltatás
 iskolarendszeren kívüli képzésben való részvétel
 képzési forma megnevezése: tanfolyam/felnőttképzés

A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga:

9024 Győr, Ikva utca 70.

Helyrajzi száma:	2672/59
Hasznos alapterület:	nettó 4929 nm
Intézmény jogköre:	ingyenes használati jog
GYMSZC jogköre:	vagyonkezelői jog

Intézményegységek

Az intézmény igazgatóból, nevelőtestületből és egyéb személyzetből áll. Az igazgató a nevelőtestület tagja. Az igazgató magasabb beosztású közalkalmazott. Az iskola alkalmazottai tekintetében a munkáltatói jogokat az ITM az NSZFH-n keresztül gyakorolja.

Az iskolában a nevelés és oktatás pedagógia program szerint folyik.

Szakközépiskola

A szakgimnáziumban és a szakközépiskolában a nevelés és oktatás a kilencedik évfolyamon kezdődik. A szakképzés az Országos Képzési Jegyzék által meghatározott évfolyammal fejeződik be. Az iskola a szakgimnáziumi és szakközépiskolai, valamint egyéb szakmai képzést, nevelést és oktatást felnőttoktatás keretében is szervezheti nappali, esti, levelező, vagy más sajátos munkarend szerint.

Könyvtár

A könyvtár feladata, hogy gyűjteményét folyamatosan fejlessze, feltárja, megőrizze, gondozza és rendelkezésre bocsássa, tájékoztasson a könyvtár és a könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól, biztosítsa más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését, részt vegyen a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében. Ellátja az iskolai könyvtári feladatokat. A könyvtár működését az SZMSZ mellékletét képező Könyvtári Működési Szabályzattartalmazza.

Úszoda

Az úszoda nemcsak az iskola diákjainak igényeit szolgálja ki, hanem a környék óvodás és kisiskolásait fogadja meghatározott rend szerint. Az óvodások, kisiskolások úszásoktatásán túl fontos szerepe van a sportolási lehetőségek megismertetésében, az egészséges életmódra nevelésben. Délután bérleti szerződés értelmében vállalkozók oktatnak úszást az érdeklődőknek, szombatoként pedig csecsemőúszásra van lehetőség.

Személyi és tárgyi feltételek

Iskolánk felkészült, hogy a kerettantervek által meghatározott tantárgyak oktatásához megfelelő szakemberek álljanak rendelkezésre. A nevelőtestület névsora (képesítés, szaktárgyak, speciális ismeretek) a 9. számú mellékletben megtalálható.

Munkakör	Létszám
igazgató	1 fő
igazgatóhelyettes	2 fő
tanár	47 fő
könyvtáros	1 fő
rendszergazda	1 fő
technikai dolgozó	22 fő

A főépületben a bal oldali részen tizenöt tanterem (osztályterem), hat csoportfoglalkozásra alkalmas terem, két számítástechnikai kabinet szolgálja az oktatás céljait. A földszinten ebédlő várja az étkezni kívánókat. Az emeleten tanári, orvosi szoba, szerverszoba és irodák helyezkednek el.

A főépület jobb oldali részén van egy fizika-kémia előadó a hozzá tartozó szertárral, itt találhatóak a gyakorlati képzéshez szükséges laborok és műhelyek és a raktárhelyiség, valamint itt kapott helyet a diákönkormányzat irodája. Tornacsarnokunk 3 öltözővel és egy kondicionáló teremmel, uszodánk 2 öltözővel várja a sportolni vágyókat. Az udvaron 2 kézilabdapálya, két futópálya és nagy zöld terület segíti a sportolási és szabadidős lehetőségeket.

A főbejárattal szemben az aulából nyílik a színházterem, mely mögött található a könyvtár. Akadálymentesített bejárata az udvar felől van. Tanítási időben büfé működik a főbejárattól jobbra a tornacsarnok és az uszoda irányában.

A szaktantermek, laboratóriumok és műhelytermek funkciójuknak megfelelő bútorzattal, gépekkel, műszerekkel vannak felszerelve. A felszerelések fejlesztése, bővítése, korszerűsítése folyamatosan történik az iskola pénzügyi lehetőségeinek függvényében. A nagyobb mérvű fejlesztéseket a kollégák a nyári szünetben végzik el. Az iskola épületében elhelyezkedő szaktantermek esztétikusak, jól felszereltek. Minden teremben található írásvetítő és vászon, valamint televízió. 17 terem interaktív táblával ellátott. 15 teremben

fehér tábla, a többiben hagyományos tábla szolgálja az oktatást. A világítás korszerű, kellő fényerőt biztosít. A folyosókon tablók, üveges vitrinek vannak, amelyekben az egyes szaktantárgyak dekorációs, illetve tájékoztató anyagai, hirdetései, DÖK-hírek, iskolai rendezvények, városi kulturális rendezvények hírei találhatóak. A laboratóriumok, műhelytermek a szaktantermekhez hasonlóan jól felszereltek. A nagy értékű felszerelések megóvásának biztosítéka a teremrend.

A pedagógiai programunkban rögzített céljaink, feladataink megvalósításához szükséges eszközök jegyzéke a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben leírtaknak megfelelő. A meglévő eszközök tételes felsorolása megtalálható a részletes leltárban. Ezen kívül folyamatos az alábbi eszközök beszerzése, illetve az elhasználódottak cseréje:

- számítógépek és alkatrészek, multimédiás eszközök, iskolai hálózat, általános célú alkalmazói programok
- szakkönyvek
- tanári kézikönyvek, segédanyagok
- feladatgyűjtemények
- CD lemezek, videokazetták, CD-ROM-ok
- földrajz- és történelem térképek
- magnók, televíziók, videokészülékek, CD-lejátszók
- a kémia, fizika és biológia szertár, laborok és műhelyek számára eszközök, vegyszerek, berendezések, anyagok
- testnevelés során használt eszközök
- függönyök, bútorzat a kötelező eszközléltár alapján

A részletes eszközjegyzéket a 12. számú melléklet tartalmazza.

Az iskola munkarendje és hagyományai

Az iskola munkarendjét a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet, az évente megjelenő miniszteri rendeletek és az SZMSZ szabályozza. A tanévet iskolai munkatervben tervezzük meg, melyet a tanévnyitó értekezleten hagy jóvá a tantestület.

A kötelező elméleti órák 8.00 órakor kezdődnek és legkésőbb 14.15 órakor fejeződnek be, a gyakorlati foglalkozások reggel 7.05 órától szervezhetők, a mindennapos testnevelés miatt bevezetett sportolási lehetőségek délután 16 óráig tarthatnak. A tanórán kívüli foglalkozások 7.05-7.50 és 13.30-16.00 óra között szervezhetők. A megjelenés a jelentkezett tanulóknak kötelező. A tanulók kérésére térítéses, tandíjas foglalkozásokat is tartunk pl. idegen nyelvből tanfolyamot, nyelvvizsgára való felkészítést.

A tanórákra való könnyebb felkészülés érdekében a tanulók rendelkezésére áll az iskolai könyvtár, amelyet csoportosan a könyvtárhasználati órákon, egyénileg a könyvtár rendje szerint használhatnak. A számítógépterme(ke)t a tanulók a termekben elhelyezett szabályzatok szerint használhatják. A DSK szervezeti keretei között a tanulók rendelkezésére áll tanári felügyelettel a tornaterem és a sportpálya a tanórán kívüli foglalkozások időpontjában.

Csengetési rend

Tanítási órák	Normál órák	Rövidített órák
0. óra	7.05 – 7.50	7.20 – 7.50
1. óra	8.00 - 8.45	8.00 - 8.30
2. óra	8.55 - 9.40	8.40 - 9.10
3. óra	9.55 – 10.40	9.25 - 9.55
4. óra	10.50 – 11.35	10.05 – 10.35
5. óra	11.45 – 12.30	10.45 – 11.15
6. óra	12.40 – 13.25	11.25 – 11.55
7. óra	13.30 – 14.15	12.05 – 12.35

Ünnepélyes rendezvényeink, megemlékezéseink

A munkarend által rögzített időpontokban a többi középiskolához hasonlóan megtartjuk évnyitó és évzáró ünnepélyünket, megemlékezünk az aradi vértanúkról, az 1956-os októberi forradalomról, a kommunista diktatúrák áldozatairól, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc eseményeiről, a Holokauszt áldozatairól és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.

További hagyományos rendezvényeink

- gólyatábor
- az őszi túranap szervezése szeptember végén (Bakony vagy Püspökerdő)
- komolyzenei hangversenyek (évi 2 alkalommal)
- színházi előadások iskolánk színháztermében (évi 2 alkalom)
- Téma nap: Nemzeti összetartozás – Határtalanul! címmel
- karácsonyi ünnepség
- sítábor
- szalagavató
- diákközgyűlés
- vidámballagás
- ballagás
- osztálykirándulások
- ünnepélyes „diplomaosztó” a végzett technikusok számára

Kiadványaink

PÁGISZ Évkönyv, mely az 1994-95-ös tanévtől kezdve évente jelenik meg az iskola kiadásában. Szövegben és képen összefoglalja az adott év legfontosabb eseményeit, eredményeit, és tartalmazza az iskola támogatóinak, tanárainak, tanulóinak nevét és fényképét.

A PÁGISZ Híradó, mely a diákok által írt és szerkesztett újság. Szerkesztői 1996-ban elnyerték a Diákújságírók Egyesülete által meghirdetett országos pályázaton *Az év szerkesztősége* címet.

Testvériskolai kapcsolataink

Jedlik Ányos Elektrotechnikai Szakközépiskola, Szlovákia

1985 novemberében az érsekújvári iskola kezdeményezte a velünk való kapcsolatfelvételt. 1986. február 14-én kötöttünk barátsági és együttműködési szerződést, amelyet azóta is tartunk és ápolunk.

A szerződés aláírói az akkori igazgatók, Csizmazia József és Sándor Károly voltak. Jelenleg a kapcsolat fenntartói az intézmények vezetői, valamint a Határtalanul programban résztvevő kollégák.

Jól szervezettek, érdekesek közös programjaink, az együtt töltött órák hangulata pedig sokszor meghatottsággal teli. Kezdetben építőtáborokat, sítáborokat szerveztünk közösen, ma részt veszünk egymás sport –és szakmai versenyein, jubileumi rendezvényein.

Tantestületi kirándulásokat is szervezünk egymás városába, ilyenkor kerül sora másik fél közelebbi megismerésére, a kapcsolat oldottabb légkörben történő ápolására.

Jövőképünk

„Ha el tudod képzelni, meg tudod valósítani. Ha meg tudod álmodni, képes vagy valóra váltani.”

Jövönket több tényező befolyásolja. Meghatározóan a jelenünk, a magyarországi szakképzési rendszer szerkezete és a munkaerőpiac, de múltunk is, amelyben eddigi eredményeinket elértük.

Mindkettő „rendben” van. Az iskola 50 éve folytat szakképzést, sokat látott, sokat tapasztalt. Kialakult egyfajta „PÁGISZ”-os oktatási rendszer, amelybe a tanulók nevelése, közismereti és szakmai oktatása egyaránt beletartozik. Az iskolában rend van, a tanulók és a tanárok tisztelik egymást. Közismereti képzésünk az országos mérések szerint a középiskolák között az élmezőnyhöz tartozik. Szakképzésünk szintén, melyet a megnyert országos szakmai versenyek éppúgy igazolnak, mint a végzett tanulóink iránti „kereslet”. A tanári gárda és az alkalmazott módszerek garantálják az eredményeket. Már nem cél a nyelvi képzés, a számítógép-használat fejlesztése, mert része a képzésünknek, új célokat kell hát kitűznünk.

A magyar szakképzési rendszer folyamatosan változik. Jelenleg az európai –elsősorban a német- képzési szerkezet felé tendál. Mint minden változás: hoz is, visz is. Már megtanultuk, hogy az új dolgokat, módszereket, eszközöket be kell fogadni, a régi beváltakat le kell porolni, de értéket kidobni nem szabad. Nyitottak vagyunk ezért minden változásra, és igyekszünk annak előnyeit átvenni a hatékonyabb, eredményesebb oktatás eléréseért.

A munkaerőpiac válság idején beszűkül. Vannak azonban ekkor is hiányszakmák, és az általunk oktatottak bizony a keresettek között vannak. A földrajzi elhelyezkedésünk számos nagy külföldi céget csábított térségünkbe, akik igényt tartanak a képzett szakemberekre. Jelentős a továbbtanulók száma is, akik már mérnökként tudnak elhelyezkedni.

A képzést és a piacot a jövőben egyre jobban összekapcsolja a duális képzés. Tanulóink már nemcsak az iskola tanműhelyeiben gyakorolhatják a szakma fortélyait, hanem tanulószerveződéssel számos partnercégünkönél ismerkedhetnek az üzemi körülményekkel.

Fontosnak tartunk egy negyedik területet, a „lakóhelyet”. Győr egyik városrészében az oktatási tevékenység mellett közművelődési feladatot is ellát az intézmény. Színháztermünkbe és könyvtárunkba még több érdeklődőt szeretnénk becsábítani koncertekkel, műsoros estekkel, író-olvasó találkozóval, gazdag könyvtári állománnyal, internetezési lehetőséggel. Úszodánk továbbra is várja az óvodás- és kisiskolás korú gyermekeket úszásoktatásra, a tornacsarnok a felnőtteknek kínál sportolási lehetőséget. Intézményünk minden dolgozója számára fontos, hogy a környéken elismert, jó hírnevű legyen a PÁGISZ.

2. Nevelési program

2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Az alábbiakban az intézményünk által fontosnak tartott alapelveket soroljuk fel. Azért alapelvek, mert ezek jelenlétével, hatásával a pedagógusok – egyénileg és csoportosan, az iskola szintjén is – tudatosan számolnak, és e hatásrendszert beépítik a nevelés-oktatás folyamatába.

- ✗ Komplexitás elve – a biológiai, a fiziológiai, a pszichológiai és a társadalmi törvényszerűségek folyamatos figyelembe vétele és összehangolása a nevelés-oktatás során.
- ✗ Egyenrangúság elve – a nevelés-oktatás két alapvető tényezője, a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt a nevelés-oktatás folyamatában. A tanuló a nevelés-oktatásnak nem tárgya, hanem alanya.
- ✗ A pedagógus vezető szerepe – az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységének megszervezésében, személyiségük fejlődésének támogatásában.
- ✗ Életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve – a tanuló fejlődésének a maga fejlettségi szintjéhez történő igazítása.
- ✗ A különböző közösségekhez tartozás elve - a tanulók mind szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösség hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösségek életnek, céljainak, érdekeinek figyelembevételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak terepet a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakozásához.
- ✗ A tapasztalatszerzés elve – lehetőség teremtése a nevelés-oktatás folyamatában a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására.
- ✗ A külső hatások elve – mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre történő támaszkodás, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be.
- ✗ A bizalom elve – bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.

- ✗ A következetesség elve – igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség nyújtása a tanuló önállóságának, kezdeményezőképességének, kreativitásának kibontakoztatására.
- ✗ A motiváció elve – a tanulók érdeklődésének felkeltése.
- ✗ A koncentráció elve – adott tantárgy tanítása során alkalmazkodás és építés a korábban, illetve más tantárgyból elsajátított tudásra.
- ✗ A szemléletesség elve – a befogadást, az elsajátítást előtérbe helyező tanulásszervezési és módszertani eljárások alkalmazása.
- ✗ Az aktivizálás elve – a tanulói aktivitás kiváltása.
- ✗ A visszajelzés elve – folyamatos visszajelzés a tanulói teljesítményekről, ezek változásáról, javításuk akadályairól.

2.2. Követendő értékek, célok és az ezek megvalósítására irányuló feladatok a nevelő-oktató munka során

---

A kommunikációs készség

Jó kommunikációs készségre és a sikeres kommunikációra életünk minden területén szükség van. Az anyanyelv szabatos használata nélkül az értelem kiművelésének szándéka nem valósul meg, és a technika fejlődése is szükségessé teszi, hogy a felnövekvő generáció értse és használja a formalizált nyelvet (számítógép, ábrázolás, képletek, szótárak, stb.). A formalizált kommunikáció lehetővé teszi az információk tömörítését, áttekinthetőségét, ugyanakkor a komplexebb gondolkodás eszköze is. Az idegen nyelv tanulásában is elengedhetetlen a jó kommunikatív készség. Éppen ezért kiemelt feladatnak tekintjük, hogy minden tantárgyban, az iskolai élet minden területén a szép magyar beszédre neveljük tanulóinkat, kifejezőképességüket, helyesírásukat csiszoljuk. Igyekszünk elsajátíttatni velük az egyes műveltségi területekhez kapcsolódó tantárgyak szaknyelvének pontos használatát. Biztosítjuk, hogy megismerjék a különböző segédletek (számítógép, könyvtár, stb.) kezelését, felhasználását. Idegen nyelvek esetén a beszédértést, beszédkészséget a mindennapi életben előforduló szituációkban gyakoroltatjuk.

Alkotóképesség

Az alkotóképességet a lehető legtágabban értelmezzük. Az egyszerű reprodukálástól, a tényanyag megtanulásától kezdve a szabály- és tervhasználaton keresztül a tanuló korának és képességeinek megfelelő valódi alkotó tevékenységig. Fontosnak tartjuk, hogy alapvető tantárgyi tudáselemek alapozzák meg az alkotóképességet. Ennek kibontakoztatásához fontos a nyitottság az új befogadására, a tudás tisztelete, a szakmaszeretet, az igényes munkavégzés, a szorgalom, az önfegyelem, a problémamegoldó gondolkodás és az önfejlesztés képessége. Mindehhez meg kell ismertetnünk őket a legkülönbözőbb és legsokszínűbb tanulási stratégiákkal (vázlatkészítés, adatgyűjtés, rendszerezés stb.). Nagy gondot fordítunk arra, hogy tanulóink szilárd alapismeretekkel (fogalmak, törvények, alapösszefüggések) rendelkezzenek, amelyre a gyakorlatban alkalmazható tudás építhető. Értsék és alkalmazzák a méréssel működő értékelést (mértékegységek, azok átváltása). Egyéni képességeiknek és életkoruknak megfelelően egyre összetettebb feladatok megoldására ösztönözzük őket, hogy fejlődjön problémamegoldó, absztrakciós képességük. A tantárgy jellegétől függően lehetőséget biztosítunk tanulói kísérletek, mérések elvégzésére, mérési eredmények, statisztikai adatok elemzésére.

A humanista szemlélet és erkölcs

Fontosnak tartjuk, hogy a humanista szemlélet, erkölcs áthassa az egész iskolai életet. Diákjaink kötődjenek az iskolához és az osztályközösséghez, tartsák tiszteletben egymás emberi méltóságát, legyenek toleránsak egymással szemben, becsülik meg a tudást, az emberi és természeti értékeket, fogadják el a másságot. Ismerjék meg a demokratikus családmodell működését, a kiegyensúlyozott, boldog családi élet kialakításának módjait, sokféle akadályát, veszélyeit. Mindehhez nyújtjuk a kulturált szórakozási lehetőségeket (hangverseny, színház, gólyabál), ünnepélyes megemlékezéseket, melyek a tanulók aktív közreműködésével zajlanak. Osztályfőnöki órákon, osztálykirándulásokon, túranapon több lehetőség nyílik a társas kapcsolatok feltérképezésére és azok építésére, alakítására. Elsődleges cél a pozitív minták, hatások erősítése. Ahol a tantárgy keretei arra lehetőséget adnak, ott élményt nyújtó művészi alkotások elemzésével, vitaalkalmak biztosításával is igyekszünk formálni világlátásukat.

Saját környezetünk értékei

Fontos, hogy diákjaink tisztában legyenek saját környezetük, településük értékeivel. Kötődjenek ne csak közvetlen lakóhelyükhöz, hanem a hazájukhoz, szülőföldjükhöz is. Ismerjék meg településük helytörténeti vonatkozásain kívül Győr nevezetességeit, kulturális arculatát is. Kapcsolódjanak be a város kulturális életébe! Legyenek tájékozottak abban, hogy az iskola befejezése után milyen lehetőségeik vannak a munkába állásra és a továbbtanulásra. Tudjanak róla, hogyan élnek és tanulnak szlovákiai testvériskolánk tanulói. Ismerjék iskolánk múltját és jelenét, mélyedjenek el névadónk munkásságában. Mindehhez bevonjuk őket az iskola életével kapcsolatos gyűjtőmunkába, kiállítások, vetélkedők, kirándulások szervezésébe.

A testi-lelki egészség megőrzése

Minden ember közvetlen érdeke a testi-lelki egészség, a jó közérzet, szervezetének, személyiségének optimális működése, fejlődése. Ezért célunk, hogy tanulóink megértsék, a fizikai erőnlét, a mindennapos testmozgás, a helyes életmód feltétele a kitartó munkavégzésnek. Ismerjék meg az egészségkárosító hatásokat, környezeti ártalmakat, alakuljon ki bennük olyan meggyőződés, amely elutasítja az alkohol, a dohányzás, a narkotikumok fogyasztását, a szándékos környezetrombolást. Személyes példamutatással, a káros szenvedélyek megelőzését szolgáló előadásokkal, meggyőzéssel óvjuk tanulóinkat a káros hatásoktól. Legyenek fogékonyak a szép iránt, fejlődjön zenei- vizuális-, és irodalmi befogadóképességük, ezért színházlátogatás, zenehallgatás szervezésével, művészi alkotótevékenység biztosításával fejlesztjük tanulóink szépérzékét. Bevonjuk őket az esztétikus környezet alakításába. Megkülönböztetett figyelmet fordítunk a reális önértékelés kialakítására.

Pályaorientáció

Tudatosan fel kell készülni a választott hivatásra, a munkaerőpiacnak megfelelő pályamódosításra, ezért szükséges a megfelelő pályaorientáció kialakítása. Cél a pályaválasztási döntés megalapozása, a tanuló önállóságának fejlesztése, önbizalmának növelése, érdeklődésének felkeltése a szakmatanulás iránt, a szakképzéssel és a foglalkoztatási rendszerrel kapcsolatos információk, tapasztalatok átadása. A pályaorientáció keretében a fiataloknak a választható szakmák megismerése mellett el kell fogadniuk az aktív

dolgozó életmódot, tudatosulni kell bennük a pályaválasztás fontosságának, és hogy az életpálya építése nem egyszeri döntés eredménye. Képesnek kell lenniük a terveket és a célokat összevetni a valódi lehetőségekkel, és számon tartani a pályájukat befolyásoló tényezőket.

Ennek érdekében rendezzük szakmai napjainkat, amikor a régió cégei felkeresik iskolánkat és bemutatják munkájukat és a náluk fennálló elhelyezkedési lehetőségeket. Gyakran a mi diákjaink tesznek látogatást ezeknél a cégeknél ugyanezen célból. Ilyenkor bepillantást nyerhetnek a munkavállalók jogaiba és kötelességeibe, a munkaügyi dokumentumok kezelésébe is. Elősegítjük ezzel majdani munkahelyi beilleszkedésüket, növeljük munkaerő-piaci esélyeiket. A felsőoktatásban továbbtanulni vágyóknak felvételi tájékoztatókat tartunk, ill. segítjük őket abban, hogy nyílt napokon az adott felsőoktatási intézményt felkereshessék. Jelentkezési lapjaik kitöltéséhez útmutatást kapnak, különösen a hátrányos helyzetű tanulók. Mindemellett azonban az éveken át folyó személyiségfejlesztő nevelőmunkánkkal el kívánjuk érni azt, hogy tanulóink önmaguk menedzselésére is képesek legyenek. A munkahelyi beilleszkedéshez és a hétköznapi élethez az alábbi szükséges ismereteket adjuk:

- A tanuló legyen képes információt adni-kérni, okiratokat igényelni.
- Ismereteit tudja használni a hétköznapi életben, legyen motivált a folyamatos és önálló tanulásra (életfogytig tartó tanulás).
- Legyen képes ügyei intézésére, igazodjon el a környező világban, meg tudja választani a helyzethez illő szóhasználatot, tudjon szöveget értelmezni.
- Ismerje meg magát, képességeit, korlátait, legyen tisztában saját érdeklődésével, alakuljon ki pozitív jövőképe, pályaképe.
- Ismerje meg a választott munkahelyen várható körülményeket, karrierlehetőségeket.
- Ismerkedjen meg az álláskeresési technikákkal, legyen tisztában alapvető fogalmakkal (munkaszerződés, feketemunka, munkaviszony, stb.).
- Ismerje meg a munkahelyi beilleszkedés, együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályait.

2.3.A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

---

A személyiségfejlesztés a közoktatási intézmények kiemelt nevelési feladata, amely áthatja az iskolai élet minden területét, nem köthető sem műveltségi területhez, sem tantárgyhoz. A személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek az érték közvetítő pedagógiai munka lényegét jelentik. A személyiségfejlesztést két alapvető módszerrel végezzük. Közvetlenül, azaz személyes kapcsolat révén hatunk a tanulóra, vagy közvetett módon, amikor a nevelő hatása áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül. Direkt módon konkrét magatartási normák (tények, jelenségek, műalkotások) bemutatásával, közvetítésével fejleszthetjük a személyiséget. Állandó követeléssel, gyakoroltatással, segítségadással, ösztönzéssel és ellenőrzéssel folyamatosan alakítjuk a tanulók szokásait és ezzel elérjük, hogy önmagukkal szemben egyre igényesebbek legyenek, a helyes viselkedés beidegződésé váljon. Az esetleges hibák megbeszélésével, tudatosításával állandó önelemzésre, önfejlesztésre készítjük őket. Indirekt módon a tanulói közösség tevékenységének megszervezésével (ünnepek, előadások, diák összejövetelek), a hagyományok ápolásával valamint saját személyiségünkkel, nevelői példamutatásunkkal hatunk.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatainkat a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységek, alapvető tartalmak átadásában, elsajátításában, valamint az ezekre épülő differenciálásban határozzuk (határoztuk) meg. A feladatok azt a célt szolgálják, hogy tanulóink a különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A nevelő szerepe

A személyiségfejlesztésben csak az olyan nevelő lehet hatékony, aki:

- magas szintű szakmai tudással,
- módszertani ügyességgel,
- érzelemgazdagsággal rendelkezik;
- alapos, lelkiismeretes, következetes,
- gyermekközpontú,
- jó konfliktuskezelő,
- találékony és rugalmas.

A személyiségfejlesztés színterei

- tanórai nevelés,

- tanórán kívüli nevelés,
- iskolán kívüli nevelés.

A helyi tantervet is magába foglaló pedagógiai programunk alapja olyan közös gondolkodást kíván az iskolafenntartó és iskolahasználó részéről, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás-nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is. Ezen célkitűzések alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok

- A megismerési vágy fejlesztése, a tanulás motiváltságának megteremtése, megszerettetése.
- Tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása.
- A játékszeretet, alkotásvágy és a kreativitás fejlesztése.
- A kognitív képességek fejlesztése.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak megismerése.
- Önművelődés igényének kialakítása, erősítése.
- Felkészítés az élethosszig való tanulásra.
- Rendszeres könyvtárhasználatra nevelés.

A nevelés területén elvégzendő feladatok

- Az iskolai szokásrend kialakítása, betartatása, erkölcsi, etikai normák.
- A pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.
- A pedagógusok rendszeresen éljenek a segítő együttműködés változatos formáival.
- A pozitív egyéni értékrend és a képességrendszer kiépülésének, a kreativitás növelésének segítése.
- Tanulóink megértsék a szabálytudat, a feladattudat, a döntési szabadság és a felelőség szerepét.
- Olyan iskolai értékrend kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak.

- Élményszerű, pozitív minták felkínálása, személyes példamutatással.
- Pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben a pedagógusok és a tanulók is biztonságban, jól érzik magukat.
- A pedagógus feladata, hogy az alkalmas mintákat a tananyagból kiemelve, azokat úgy ossza el az évfolyamok között, hogy a segítség mintáival a tanulók rendszeresen szembesülhessenek, azt gyakorolhassák (szituációs játékok).
- Az Európai Unió története, intézményrendszere, lehetőségeinek kihasználása.
- Identitástudat, magyarságtudat erősítése, megőrzése.
- Európán kívüli kultúrák megismerése.
- Problémaérzékenység fejlesztése.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok

- Gazdag diáksporköri élet.
- Kéz ügyesség fejlesztése.
- Egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret, az osztályterem rendben tartási igénye, a közlekedés mintái, készségei, környezettudatos magatartás kialakítása.
- A zenei befogadóképesség szándékos fejlesztése.
- Vizualis befogadóképesség fejlesztése.
- Az egészséges életmód ismérveinek megismertetése, az alapvető szokások szakadatlan gyakorlása, folyamatosan észlelt minták elsajátítása.
- A nevelőmunka során a tanulói önértékelés váljon rendszeressé.
- A tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése.
- Az önfejlesztő képesség alapozása, a tehetség felismerése.
- A természetet tisztelő, természet iránti felelős életmód formálása.
- Személyes biztonságra való törekvés.

A szakmai képzés alapozása területén elvégzendő feladatok

- Szakköreink fenntartása, amelyek tartalma felhasználható az alkotó tevékenység működtetésére.
- Az iskolán kívüli fórumok minél jobb kihasználása, DÖK
- Alkotóképesség fejlesztését szolgáló feladatok összeállítása, kreatív alkalmazása.

- A szabályhasználat és a szabályalkotás képességének fejlesztése.
- Különböző foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utak ismerete.
- Vágyak és realitások összehangolása.
- Kötelességek tudata, jogok megismerése.
- Élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással.

Az információs és kommunikációs kultúra területén elvégzendő feladatok

- Megismerési képességek fejlesztése.
- Az anyanyelv igényes és tudatos használata.
- Idegen nyelvi információcsere.
- Információs világháló lehetőségeinek használata.
- Elektronika, média szelektív használata.

2.4. A közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. A közösségi lét alapja az a csoport vagy osztályközösség, amelynek tevékenységéért az osztályfőnök és a szaktanárok felelnek. Célunk az iskolánkra eddig is jellemző pozitív légkör megtartása, amely a közösségi nevelés eredményeként alakult ki. Iskolánk közösségei nyitottak a társadalomból, a közvetlen környezetből érkező igények, ötletek, egyéni kezdeményezések felé, amennyiben ez saját értékrendjünkkel nem ütközik.

A nevelő szerepe

Nevelőmunkánk sikerének egyik záloga az egységes pedagógiai szemlélet, a közösen, az iskola egyes fórumai által is megvitatott és elfogadott értékrend. Továbbá pedagógusaink hiteles magatartása, saját személyiségük vállalása, pozitív tulajdonságaik fejlesztése. Az iskola demokratikus légkörének megtartása alapvető célkitűzésünk.

A tanulói közösségfejlesztésre irányuló nevelő-oktató munka intézményünkben egyrészt a nevelők és tanulók, gyerekek közvetlen személyes kapcsolata révén, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség, szülő és család ráhatásán keresztül érvényesül. A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell diákjaik mindenkori életkorához és neméhez (nálunk szinte csak fiúk). A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél

eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják. Az osztályokat irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. A pedagógusoknak segíteni kell a közösségek egyéni arculatának és hagyományainak kialakítását. Ápolni és formálni kell a tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normákat, kereteket.

A közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolataival az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

Célunk

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok az iskolai élet valamennyi megnyilvánulásában, az iskola szellemének minden készítésében, valamennyi tevékenységében érvényesítendőek. Feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink a különböző szintű adottságaikkal; az eltérő mértékű fejlődésükkel; az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal; egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel; szervezett ismeretközvetítéssel; spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Olyan elfogadó és segítő készségek, képességek alakuljanak ki bennük, amelyek birtokában a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasítják, továbbá segítik a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők vagy kisebbségi közösségbe tartozók társadalmi beilleszkedését.

A közösségi nevelés színterei

- a tanórák,
- a tanórán kívüli foglalkozások,
- a diák-önkormányzati munka,
- a szabadidős tevékenységek.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- a tanuló véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- Legyenek büszkéek arra, hogy PÁGISZ-os diákok, érezzék magukénak az iskolát, ezért óvják, védjék, tegyék esztétikussá szűkebb mozgásterüket, az osztályokat, a folyosókat, egyéb tartózkodási helyeiket.
- A tanulók ismerjék meg közösségeinkben a társas együttélés szabályait, rendelkezzenek alapvető értékeink ismeretével.
- Ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző vonásait, nemzeti kultúránk értékeit.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, egyéni és társadalmi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a hazánk és népünk megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.
- Legyenek nyitottak a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság elfogadása iránt.
- Váljanak érzékenyek környezetük iránt, életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá.
- Szerezzenek tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Legyenek képesek az új audiovizuális környezet megértésére, szelektív használatára.
- Tanuljanak meg tanulni.
- Legyenek képesek a felnőttekkel és társaikkal egy adott témáról anyanyelvükön kommunikálni.
- Tudjanak életmódjukkal kapcsolatban helyes döntéseket hozni.
- Ismerjék a testi egészségüket, lelki életüket veszélyeztető környezeti hatásokat, ezek elkerülésének módjait.
- Legyenek képesek önálló véleményalkotásra, véleményük viták során történő ütköztetésére.
- Legyenek képesek önellenőrzésre, egymás segítésére.

- Legyenek felkészülve arra, hogy életük során többször pályamódosításra kényszerülhetnek.
- Tevékenységükkel erősítsék a közösséghez való kötődést.

2.5. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jóllét állapota. Az egészségfejlesztés magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezet-fejlesztés, az öngondoskodás feladatait, módszereit. Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése és szemléletválttatás az egészségügyi szolgáltatásokban. Az egészségfejlesztés fő célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek ez egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Alapvetően nem arra épít, hogy a betegségek bekövetkeztével riogassa az embereket, hanem olyan életmódbeli alternatívákat kínál fel, amelyekkel azonosulva az egyéneknek lehetőségük nyílik az egészségesebb életforma kiválasztására. Így az egészségmegőrzés a mindennapi élet része kell hogy legyen, mely messzemenően figyelembe veszi az egyén szociális és gazdasági helyzetét, mentális és fizikai kapacitását.

Ennek megfelelően az egészségfejlesztés lényeges elemei:

- Az egész lakosságra irányul és annak együttműködésére épít.
- Az okok feltárására és a feltételek megteremtésére irányul a társadalom különbözőszereplőivel való együttműködésben (oktatás, egészségügy, környezetvédelem, kultúra, gazdaság).
- Az egyén autonómiája érvényesül az egészséget befolyásoló döntésben, aktivitásban.

A prevenció területei

Az elsődleges prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység, ami a veszélyeztetett emberekre irányul. A korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik pl. az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltés, a mindennapos testmozgás, a személyes higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása,

fenntartása, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósítása.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, és az egészségbarát viselkedésformákat.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel a táplálkozás, az alkohol és kábítószer fogyasztás, a dohányzás, a családi és kortárskapcsolatok, a környezet védelme, az aktív életmód, a sport, a személyes higiénia, a szexuális fejlődés területén.
- Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak a feladata.
- Az iskolában folyó egészségnevelés kiterjed a testi (szomatikus) egészség védelmére, a lelki (pszichés) egészség védelmére, a szociális egészség védelmére, a társas társadalmi kapcsolatok harmóniájának alakítására.

A szomatikus nevelés feladatai

A szomatikus nevelés körében mindennapos iskolai feladat a személyi higiéniére nevelés (a testápolás, a ruházat, a helyes táplálkozás, a kulturált étkezés gyakorlása), az iskola környezeti tisztaságának megóvása, a fertőző betegségek és tartási rendellenességek megelőzése. A szomatikus nevelés aktív gyakorlatának tartjuk a testedzést, a testnevelést, a mozgáskultúra megalapozását, vagyis a rendszeres mozgás, fizikai aktivitás szokássá, magatartásuk részévé alakítását, a biológiailag szükséges mozgásigény kielégítését.

Higiénés nevelés

Célja az egyén és a közösség egészségének védelme, a külső környezetből származó ártalmak megelőzése, elhárítása

- **személyi higiéniére neveléssel:**

Az egész nap folyamán példát mutatunk, és folyamatosan felhívjuk a figyelmet ezen szabályok betartására (bőrápolás, körömápolás, fogápolás, orr, fül, szemápolás, egészséges ruházkodás, az egészséges táplálkozás, a kulturált étkezés nevelési feladata).

- **környezeti higiéniére való neveléssel:**

A gyerekek figyelmét folyamatosan felhívjuk az osztályterem tisztaságának megővésére, szépítésére, virágosítására, a termek szellőztetésére, stb.

- **a betegségek megelőzésére neveléssel:**

A fertőző betegségek megelőzésére nevelés magában foglalja a közvetlen érintkezés útján, cseppfertőzéssel, továbbá az élelmiszerekkel terjedő fertőzések megelőzésére nevelést.

Felhívjuk a figyelmet, és megtanítjuk a helyes zsebkendő használatot, a köhögés, tüsszentés alkalmával, hangsúlyozzuk a kézmosás szükségességét az étkezések előtt, után, az óráközi szünetek után, *WC használatot követően*.

- **a mindennapos testedzéssel:**

Iskolánkban a testmozgás célja a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modernkor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszerítik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is.

A pszichohigiénés nevelés feladatai

A pszichohigiénés nevelés (lelki egészségvédelem) a lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségek és képességek kiművelését öleli fel. Főbb területei közé soroljuk az egészséges napirend gyakorlását, készséggé alakítását, a hibás viselkedési módok kezelését (leszerelését), a stresszhatások kompenzációját, a magatartások érzelmi vezérlésére való készséget, a gyermekektől érkező segítségkérések, az ún. „segélykiáltások” megértését és megoldását. A lelki egészség fejlesztésének főbb feladatai: a társas-társadalmi beilleszkedés (integráció) megvalósítása, a normatartás (adaptáció) elsajátítása és a tevékenység önellenőrzésének gyakorlása.

Egészséges életvezetés

Az egészséges napirend, életrend tartalmazza a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok alakítását, a jó családi és iskolai környezetet és a gyerekek között kialakuló légkört, az intim emberi

kapcsolatok irányítását. A deviánsviselkedés (durvaság, agresszivitás, veszélyhelyzet és baleseti helyzet teremtése) megelőzésére a tanári példamutatás szolgál.

A családi életre nevelés az egészséges életvezetés egyik kiemelt feladata napjainkban. Az anyai és apai hivatás megértése, megbecsülése minden szakórán megvalósul.

Stresszelhárítás

A stresszokok kiküszöbölése azoknak az élethelyzeteknek az elkerülését tartalmazza, amelyek stresszhatásuk következtében erősen megterhelik az idegrendszert. Ilyen a füstös, áporodott levegőjű helyiségben való tartózkodás, a folyamatos zajhatás, erős fény, sok ülés, fokozott mozgáskorlátozás. A pedagógus feladata ezek megszüntetése, illetve kiküszöbölése, fokozott figyelme.

Érzelmi nevelés

A gyermek személyiségében az érzelmek jelentős szerepet töltenek be, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket biztonság, otthonosság, derűs szeretettel teli légkör vegye körül az iskolában is. Nevelési szempontból feladatunkhoz tartozik a pedagógusok és más felnőtt dolgozók és a gyermekek közötti pozitív érzelmi kapcsolat erősítése, a félelmek, szorongások feloldása, a kudarc elkerülése. Iskolánkban családias légkörben folyik az oktatás. Sok tanuló hátrányos családi környezetből származik, sok gyermek szülői elhanyagolással küzd, így nekünk pedagógusoknak kell pótolni a szeretetet.

Beilleszkedési képesség

- a társkapcsolatok erősítése, az együttműködés fokozása személyesen, illetve csoportos tevékenység során;
- a másik személy ismerése, elfogadása, kedvező társalgási kapcsolat;
- a szegények egészségi lehetőségeinek megértése, javítása;
- más fajúakkal, származásúakkal, vallásúakkal, anyagi helyzetűekkel együttműködés szorgalmazása;
- más gyermekközösségekkel, egyesületekkel kapcsolattartás;
- szolidaritás, bizalom a rászorulókkal szemben;
- a szegregáció elvének és gyakorlatának elutasítása.

Alkalmazkodóképesség

- egészségvédő, balesetmegelőző, szabályt követő készséges magatartás;

- a változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodó viselkedés;
- az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, udvarias (segítő) viselkedés;
- napirend, együttműködési program elfogadása és sikerében való részvétel;
- (saját) betegség esetén a betegviselkedés elfogadása.

Önismeret és önellenőrzés

- véleményalkotás a saját egészségvédő magatartásról (önmegvalósítás értékelése);
- az életvédelmi és baleset-megelőzési magatartás tudnivalóinak ismerete, rizikóhelyzetek elkerülése;
- a saját aktuális életmód értékelő áttekintése, korrekciójának megtervezése, (táplálkozás, mozgás, szabadidő önellenőrzése);
- más személyekkel való kapcsolat önelemzése (családban, iskolában, más csoportokban);
- a meglévő testi-lelki szükségletek kommunikációjának és interakciós módszereinek (pl. a testbeszédnek) elemzése, korrekciója;
- rendszeres egészségi ellenőrző vizsgálatok elvégzésének és a gondozás-ápolás módjainak elfogadása.

A szociális egészség fejlesztési feladatai

Az ember társadalomban, emberi közösségekben éli le életét, ami az együttélés szabályozottságát, a társak egymásra történő kölcsönhatását tételezi. E nevelési feladat a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készíti elő, és szeretetteljes együttműködésben való részvételre szoktatja. Kiemelt szerepet játszik a család társas támogató rendszere, a szülő – gyermek kapcsolat, anya – gyermek kapcsolat zavartalansága, a személyiség kibontakozási lehetőségének biztosítása, a személyiségben meglévő kreativitás kibontakozása. Ezeket, a szerepeket is a már említett hátrányos, érzelmileg szegény környezetből származó tanulóink miatt az iskolának kell megtanítania, amely csak részben valósul meg, a család támogatása nélkül.

2.6. A pedagógusok feladatai

Általános feladatok

- Tanításra való felkészülés, a tanítás megtervezése
- Oktatási folyamat, tanórák vezetése
- Tanítási módszerek kiválasztása, alkalmazása
- Motiválás, az érdeklődés felkeltése és fenntartása
- Tanulásszervezés, tér- és idő hatékony menedzselése
- Iskolai környezet alakítása
- Pozitív osztálytermi légkör kialakítása
- Fegyelmezés, konfliktushelyzetek megoldása
- Tanulók munkájának ellenőrzése, értékelése, osztályozása
- A tanítás diákokhoz való adaptálása, az egyéni különbségek figyelembevétele
- Házi feladatok kijelölése
- Dolgozatok feladatainak összeállítása, javítása
- Vizsgáztatás
- Tanártovábbképzésen, konferenciákon való részvétel
- Szülőkkel való kapcsolat ápolása: szülői értekezlet, fogadóóra, fogadónap tartása, iskolai szalagavató, osztálykirándulás együttes szervezése
- Szaktanári vélemény készítése (pl. SNI-s tanulókról)
- Kollegiális kapcsolatok ápolása, szakmai munkaközösségben végzett munka, nevelőtestületi rendezvényeken, esetmegbeszéléseken, műhelymunkákban, projekteknél, team munkában, vizsgálatokban való aktivitás, pályázatírás
- Diákönkormányzat munkájának segítése
- Osztályfőnöki feladatok ellátása
- Iskolai ünnepségek szervezésében, lebonyolításában való részvétel
- Évnyitó, évzáró, ballagás szervezése
- Táboroztatás
- A tanulók egymás közötti kapcsolatainak formálása
- A diákok egyéni problémáinak megoldásában segítségnyújtás, egyéni ráhatás
- Tanulmányi versenyekre való felkészítés, versenyek szervezése
- Szakkör vezetése, osztály- és tanulmányi kirándulás, múzeum-, színház-, könyvtárlátogatás szervezése
- Tanulás tanítása, tanulás-módszertani segítség adása
- Tankönyvek közti tájékozódás, tankönyvek kiválasztása

- Órai segédanyagok, taneszközök gyűjtése, készítése
- Internetes oktatást-nevelést segítő weblapok használata
- Pedagógiai program, helyi tanterv készítésében való részvétel
- Projektnap szervezése, tervezése
- Pedagógiai-pszichológiai és szakjának megfelelő szakirodalom folyamatos nyomon követése
- Folyamatos képzés, önképzés
- Tanári munka értékelése, önreflexió
- Iskolai adminisztratív feladatok ellátása (összeolvasás, statisztikák készítése, stb.)
- A tanügyi jogi dokumentumok, törvények, minisztériumi rendeletek változásainak figyelemmel kísérése
- Továbbtanulás segítése, pályaválasztási tanácsadás
- Gyermekvédelmi feladatok ellátása, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek felismerése, további segítség nyújtása, illetve a megfelelő segítő megtalálása
- Tehetséggondozás, tehetségdiagnosztika
- Egészségvédelem, egészségfejlesztés
- Hazai, külföldi tanulmányutakon való részvétel
- Nevelést segítő intézményekkel, köztük iskolapszichológiai szolgálattal való együttműködés
- Diákok erkölcsi-állampolgári nevelkedésének, személyiségfejlődésének segítése
- Ügyelet és felügyelet ellátása (szünetekben, versenyeken, felvételi vizsgán, érettségi- és technikus vizsgákon, stb.)
- Helyettesítés
- Szociometriai, minőségfejlesztéssel kapcsolatos, pedagógiai, szaktárgyi felmérések íratása és összegzése
- Osztályértekezleten, évfolyam-értekezleten és egyéb az iskola igazgatója által elrendelt értekezleten való részvétel
- Leltározásban való részvétel
- A rábízott szertárak, tanműhelyek és laborok rendjének megtartása, a bennük lévő eszközök épségének megőrzése, azok meglétére való állandó figyelem. (Esetleges lopás megakadályozása.)
- A tanulók munkaidőn kívüli utaztatása, kíséréte (pl. versenyekre)
- Munkaidőn kívüli tanulmányi kirándulás

- Az országos mérés-értékelés előkészítésében való részvétel

A fent leírt feladatok minden tanévben kiegészülhetnek a mindenkori éves munkatervben előírt olyan feladatokkal, amelyek az oktatással-neveléssel összefüggenek és pedagógus szakértelmet igénylő tevékenységnek minősülnek.

Az osztályfőnöki munka

Általános feladatok:

- A tanulók szellemi, erkölcsi fejlődésének elősegítése. Önismeretük, önértékelésük fejlesztése.
- Az osztály egészének, mint közösségnek az irányítása.
- Az iskolai elvárások közvetítése, a házirend betartatása.
- Az osztályban tanító kollégák nevelő munkájának összehangolása.
- Az iskola és a család kapcsolatának erősítése.
- A tanulók szociális és egyéb problémáinak kezelése, tapintatos beavatkozás.
- Az egészség- és környezetvédelem fontosságának tudatosítása.
- Nemzeti értékeink, hagyományaink tiszteletére nevelés.
- Tartalmas szabadidős programok ajánlása, szervezése.
- Tanácsadás a pályaválasztáshoz.
- Gyermekvédelmi feladatok ellátása, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek felismerése, további segítség nyújtása, illetve a megfelelő segítő megtalálása.
- Kapcsolattartás az iskolaorvossal, pszichológussal, védőnővel, gyógypedagógussal.
- Az adminisztráció, adatszolgáltatás pontos elvégzése.

Adminisztrációs feladatok:

- jutalmazás, büntetés
- a tájékoztató füzetek vezetésének ellenőrzése, szülők értesítése
- az elektronikus napló vezetése, ellenőrzése (adatok, jegyek)
- igazolások, késések, igazolatlan mulasztások kezelése
- a közösségi szolgálat teljesítésének dokumentálása
- adatszolgáltatás, osztályfőnöki jelentés írása

- bizonyítványok, törzslapok szabályos vezetése, leadása az iskolatitkárnak

2.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

---

2.7.1. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók

A 9. osztályokban év elején tantárgyi felmérésekkel térképezzük fel a gyengébb képességű és/vagy hiányos alapképzettségű tanulókat, és a rászorulókat korrepetálással segítjük. Tanulási kudarcnak tekintjük, ha a tanulónak a tanulási folyamatban egyáltalán nincs sikerélménye. Célunk, hogy a tanulási kudarcot a minimumra csökkentsük, illetve megelőzzük. Első lépésként a kudarc okát keressük, majd a következő lépésben ennek okát próbáljuk megszüntetni.

Okok lehetnek:

- magatartási zavarok
- túlzott elvárások

Ez utóbbi akkor fordulhat elő, ha a család vagy a pedagógus olyan teljesítményt vár el, amelyet a tanuló önhibáján kívül nem tud teljesíteni. A munkaközösségek és az osztályfőnökök pedagógiai műhelymunka keretében átalakítják elvárásaikat. Nehezebb feladatot jelent - és sok tapintatot igényel a pedagógus részéről- a szülővel való konzultáció.

A tanulási kudarcok gyakori oka, ha az értékelés negatívan motivál, csak a hibákat, hiányosságokat tárja fel. Célszerűbb a tanulók teljesítményének pozitív vonásait hangsúlyozni, olyan tanulási módszereket bemutatni, amelyekkel még jobban el lehet sajátítani a tananyagot. Ha a tanuló képességei elmaradnak az átlagostól, és emiatt nem képes lépést tartani a többiekkel, felzárkóztató foglalkozást tartunk. Egyik leghatékonyabb módszere a tanulási kudarc elkerülésének a differenciált tanulói munkáltatás.

Eszközei:

- differenciált feladatok
- egyéni haladási tempó
- egyéni motiválás
- sikerélmény biztosítása
- a meglévő képességekre való támaszkodás

- tanulás-módszertani segítség

A felzárkóztató program eredményességének értékelése több szinten valósul meg (diákok, szaktanárok, munkaközösségek, és az iskolavezetés szintjén).

2.7.2. Sajátos nevelési igényű tanulók

Az iskolában egyre több a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló. A probléma nem megkerülhető és nem intézhető el méltatlankodással, a magatartás és tanulás pusztá szankcionálásával. A pedagógia és az orvostudomány, a szülészet, a gyermekpszichiátria sok olyan tényezőt tárt fel, amelyek a "problémás gyerekek" helyzetét magyarázzák (pl. a gyermek születésével kapcsolatos rendellenességek, oxigénhiányos állapot, agykárosodás, az anya depressziós magatartása, elhanyagoltság, kevés idő eltöltése a családi környezetben, stb.). A problémák súlyosságától és jellegéből adódóan több csoportot különböztetünk meg.

A sajátos nevelési igényű gyermekek csoportjába azokat a gyerekeket vesszük, akik a pszichés fejlődés zavarai (PFZ) miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozottak. Az érintett gyerekek nem „fogyatékkal, hiánnyal” élnek, hanem bizonyos pszichikus funkcióik fejlődése, működése valóban „más”, az átlagtól jelentősen eltérő viselkedéses és/vagy tanulási teljesítményt eredményez. Ennek a „másságnak” a felismerése nyomán került be tehát a nemzeti köznevelésről szólótörvénybe, mint a különleges gondozásra jogosultak körébe tartozó csoport.

Mint a többi sajátos nevelési igényű (röviden: SNI-) gyermek esetében, a PFZ- diagnózist is szakértő bizottság adja, hivatalos nevén a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság. Általánosságban elmondható, hogy a szakértői vélemény teszi lehetővé a szülő számára az integrált vagy szegregált oktatási forma választását. A PFZ miatt akadályozott gyermekek esetében ezt a választást nehezíti, hogy gyakorlatilag nincs olyan szegregált gyógypedagógiai intézmény, amely erre az igen heterogén populációra szakosodott volna, így a legtöbb gyermek csak integráltan nevelhető és oktatható. A tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarok hátterében részképességzavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar áll fenn. A részképességzavar az alapvető eszköztudás (írás, olvasás, számolás) elsajátításának nehézségeit okozza, a hyperkinetikus, zavarok miatt pedig az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni,

koncentrálni. Ezek a tanulók érzékenyebbek az időjárás változásaira, fáradékonyabbak, nehezen viselik a várakozást, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre.

Tünetegyüttesek

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozik, intelligenciaszinttől független olvasási, helyesírási gyengeség. Hátterben idegrendszeri sérülés, organikus eltérés, érési késés, agyi működési zavar, örökletesség, lelki és környezeti ok áll. Ezeknek a tanulóknak differenciált az aktív szókincse és gyenge az emlékezete. Nehezen alakul ki hang-betű kapcsolat, gyakori a betűtévesztés az olvasás során. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között. Gyenge a szövegértésük. Diszgráfia esetén nehezen tanulnak meg írni. Az írómozgás egyenetlen, annak lendülete és ritmusa töredezett, írás közben a tanuló hamarabb kifárad.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, sz. ép felismerésének, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának a nehézsége. Ezeknél a tanulóknál hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakul a mechanikus számlálás képessége.

Hyperkinetikus aktivitászavar és/vagy figyelemzavar

Már kisgyermekkorban kialakulnak a tünetei: csapongás, figyelmetlenség, szabályok megszegése, többszöri konfrontálódás társakkal, megfontolatlanság. A magatartási zavarok a középiskolában agresszív vagy dacos viselkedésben, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmódban, erőfitogtatásban, indulatkitörésekben, hazudozásokban nyilvánulnak meg.

Iskolai nevelésük

Az iskola speciális feladatként vállalja a helyi sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását, melyet a nemzeti köznevelésről szóló törvényrendekezései is lehetővé tesznek. A pedagógiai programunknál alapul vesszük, hogy a fogyatékos gyermek minden más gyermekkel közös emberi tulajdonságokkal rendelkezik, hogy ugyanabban a kultúrában,

emberi közösségben, társadalomban él. Ezért felnőtté válásukhoz biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve oktatásukhoz – nevelésükhöz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket, hogy felkészítésük olyan mértékűvé váljon, amivel iskolaváltás esetén egy másik iskolában folytatni tudják tanulmányaikat, és képessé válhassanak szakképzésre.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem SNI - igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk. Az integrált képzés a speciális egyéni szükségletekhez is igazított differenciált foglalkoztatással, sajátos módszerekkel, ismeretanyag-elrendezéssel, értékelési rendszerrel, kimenet-szabályozással történik, a NAT-ban lefektetett általános célok és a közoktatás tartalmi szabályozásának elveihez alkalmazkodva. A speciális nevelés alapeszménye, olyan elfogadó környezet kialakítása, ami a sérült gyermek erényeit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, és ez a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezi. A tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe veszi az egyes tanuló sajátos nevelési igényét, sérülés specifikus szükségletét és ennek érvényét szerzi az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával. Biztosítjuk számukra a rehabilitációt gyógypedagógus segítségével fejlesztő terápiák által. A fogyatékosságból eredő hátrányok megelőzésével, csökkentésével, kompenzálásával, a képességek kibontakoztatásával segítjük társadalmi beilleszkedésüket. Ügyelünk arra is, hogy a tanulót a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

További teendőink:

- Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás.
- Az együttműködés formáinak kialakítása – rögzítése, illesztése az aktuális órarendbe.
- A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések lehetőségének, gyakoriságának tervezése team-munkában.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez.

- Az integrált tanuló nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatszerén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

Oktatásuk

- Személyre szabott pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Egyéni fejlesztési tervet készítünk.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk.
- Együttműködünk a szakszolgálat szakembereivel.
- Folyamatos szakorvosi ellátás, annak ellenőrzése, útmutatások figyelembe vétele
- A tanultak elmélyítése
- Funkcionális képességfejlesztő programok
- Egészséges énkép, önbizalom kialakítása
- Kudarctűrő-képesség növelése
- Önállóságra nevelés
- Sikerélmény biztosítása

Konkrét oktatási feladat diszlexiánál:

- látás, hallás, mozgás koordinálása
- olvasás, írás tanítása lassított tempóban, hangoztató-elemző, szótagoló módszerrel
- élő idegen nyelv oktatása során problémájának figyelembevétele

Diszkalkuliánál:

- érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- testséma kialakítása
- a matematikai nyelv tudatosítása
- segítő, kompenzáló eszközök használata
- szám-és műveletfogalom kialakítása
- egyéni sajátosságához igazodó gyakorlás

Hyperkinetikus zavarnál:

- egyénhez igazodó követelmény kialakítása
- a tanuló helyének jó megválasztása az osztályban
- az alkalmazkodó készség fejlesztése
- koncentrációt erősítő gyakorlatok
- együttműködés családokkal, szakemberrel

Kezelésük, fejlesztésük

A beiratkozásnál az iskola gondosan tanulmányozza a tanulóról kapott szakértői véleményt. Amennyiben problémára utaló jelet találnak, - diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ezekre utaló jelek, magatartászavar, beszédhiba, hyperaktivitás, figyelemzavar vagy egyéb részképesség-zavar - a szakvéleményt meg kell ismerni a gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak. A gyermekkel foglalkozó pszichológus sokat segíthet a probléma eredményes megközelítésében, a pedagógus kérje ki véleményüket. Az osztályfőnököknek, tanároknak ismerni kell a probléma törvényi hátterét, a sajátos nevelési igényű tanulóra vonatkozó javaslatot tehetnek az iskolavezetés számára a tanuló különböző szintű és fokozatú mentesítésére. A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény 4.§ 25. pontja valamint 47. §-a, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló törvény 64.§-78.§-a és a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve részletesen szabályozza, melyek az iskola feladatai az e körbe eső tanulókkal. Iskolánkban csak azokat a tanulókat tudjuk beintegrálni, akivel nevelőink szorosán együttműködnek, tanítási órákon a szakembertől kapott utasításokat betartják és betartatják. Az osztályfőnökök és szaktanárok feladata a sérült tanuló beintegrálása, társakkal történő elfogadtatás. Szülőkkal, családdal rendszeres kapcsolattartás, problémák közös megbeszélése, gondok megoldása. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük.

A pedagógussal szembeni elvárások:

- ismerje a részképességzavar tünetegyüttesét
- tudjon differenciáltan oktatni

- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményt
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a fejlődést
- nevelje az osztályközösséget a különböző képességzavarok tolerálására.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- a szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében
- kísérelje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét
- gondoskodjon a tanuló pályaválasztásáról

Amennyiben SNI – s problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztályban tanító szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést tegye:

- konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn;
- beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel
- kérje a tanuló nevelési tanácsadói vizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes
- kísérelje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában
- tájékoztatassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges

2.7.3. A tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek

Bármely gyermek kerülhet nehéz helyzetbe közösségi élete során. Lehet, hogy nehezen találja meg a hangot kortársaival vagy pedagógusával, ezért kirekesztettnek, magányosnak érzi magát. Lehet, hogy bár okos, mégis gondjai adódnak egy-egy tantárgyban (pl. nehezen olvas, gyenge a helyesírása, rosszul számol). Előfordulhat, hogy olyan változások zajlanak a családi életben (pl. testvérszületés, válás, gyász), melyek átmenetileg a gyermek alkalmazkodását is megnehezítik. Mindezek következtében megváltozhat magatartása, indulatossá vagy éppen

visszahúzódóvá válhat, romolhat tanulmányi eredménye. A pedagógus észleli ezeket a változásokat, szeretne segíteni a gyerekeknek, de az okokat, a segítségnyújtás formáját nem könnyű megtalálni. Ekkor kérheti a Nevelési Tanácsadó szakembereinek (fejlesztő pedagógus, pszichológus) segítségét. A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek fejlesztése egyénre szabottan történik a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében foglaltaknak megfelelően, melyhez egyéni fejlesztési tervet készítenek a fejlesztésben részt vevő szakemberek - fejlesztő pedagógus - gyermekenként, tanulónként.

A beilleszkedési, magatartási zavarok elkerüléséhez az erkölcsi-emocionális érettséget kell kialakítanunk diákjainkban. Fő pedagógiai feladataink ennek érdekében az alábbiak:

1. Az önfegyelem, önkontroll képességének kialakítása tanulóinkban, amely számos készségből tevődik össze (pl. feszültség- és frusztrációtűrő készség, az érzelme-gnyilvánulások akaratlagos szabályozása stb.).
2. A szeretet adásának és elfogadásának képességének kialakítása, amely szülő-gyermek viszonyban keletkezik, de a pedagógus-tanuló viszonyban és a partnerkapcsolatban is igen fontos.
3. A reális elvárások kialakítása tanulóinkban önmagukkal és másokkal szemben, rugalmasság, megértés az emberi gyengeségek iránt.
4. Fejlett beleélő, együttérző készség (empátia) kialakítása, vagyis mások érzelmi állapotának megértése, ami nagy érzelmi gazdagságot és fogékonyságot feltételez, és különösen a hatékony nevelőmunkához nélkülözhetetlen.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programját a 13. számú melléklet tartalmazza.

2.7.4. Szociálisan hátrányos helyzetű diákok

Tágabb értelemben a gyermek- és ifjúságvédelem minden gyerekre kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyerekek és fiatalok gondozását, ellátását, eltartását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani.

Az iskolai ifjúságvédelem ezt a rendkívül sokrétű, összetett, komplex tevékenységet egyedül nem tudja felvállalni. Elsősorban a nehéz élethelyzetbe kerülő vagy különböző nevelési, magatartásbeli problémákkal küzdő tanulók segítségét, támogatását tekinti feladatának. A nehéz élethelyzetbe került fiatalokat két csoportra lehet osztani. Az egyik csoportba a hátrányos helyzetűek tartoznak, a másik csoportba a veszélyeztetett helyzetben élők soroljuk.

Hátrányos helyzetben azok a tanulók vannak, akiknek, életkörülményei és életmódja a társadalmi átlagnál lényegesen rosszabb. Ilyen esetben az iskolai ifjúságvédelem lehetőségei szerények. A szóba jöhető segítségnyújtás a lakóhely szerinti önkormányzat értesítése, a segítségnyújtásra felhívás.

A veszélyeztettség olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyerek testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Veszélyeztetett helyzetben vannak azok a tanulók, akiknek életéből hiányzik a védő-óvó családi légkör, esetleg egy pozitív tulajdonságokkal bíró felnőtt, akiket egészségügyi vagy pszichés károsodások értek vagy káros környezeti hatások befolyásolnak.

A társadalom alapja a család. Napjainkban a családok jelentős része válságban van. A szülők életmódja, a családok anyagi forrásai, a felfokozott életritmus (az erőn felüli vállalás, a kevés szabadidő), a tanulókat a médiákon keresztül érő megtévesztő információk, hatások sok tanuló személyiségét nem a kívánt mértékben befolyásolják. Különösen sérülékenyek a labilisabb idegzetű vagy könnyebben befolyásolható személyiségek.

Az iskola számára nélkülözhetetlen a tanuló hátrányos helyzetének megszüntetése, mert körülményei befolyásolják eredményeit, viselkedését, társaihoz és a tanuláshoz való viszonyát.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat végző személyek:

- az intézmény igazgatója, igazgatóhelyettesek;
- az iskolában dolgozó pedagógusok, kiemelten az osztályfőnökök;
- a munkát segítő személyek:
  - iskolaorvos,
  - iskolai védőnő,

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos konkrét feladatok:

- minden pedagógus, kiemelten minden osztályfőnök közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

- tájékoztatás az iskolán kívüli gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményekről és ezek elérhetőségükről;

- a gyermek veszélyeztettségének megelőzése;
- a gyermek veszélyeztettségének felismerése;
- segítségnyújtás, a veszélyeztettség megszüntetésében részvétel;
- veszélyeztetett tanulóknál a családi környezet megismerése;
- szükség esetén a gyermekjóléti szolgálat értesítése. (jelzési kötelezettség);
- részfeladatok ellátása, esetmegbeszélésen való részvétel, ha ezt a gyermekjóléti szolgálat kéri (együtműködési kötelezettség);
- anyagi problémák esetén a gyermekvédelmi támogatás megítélésének kezdeményezése;
- tájékoztatás nyújtása a tanulók részére szervezett szabadidős programokról;
- dokumentációs feladatok.

Egyéb tevékenységek:

- szabadidős foglalkozások megszervezése és vezetése prevencióssal;
- pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatok megírása;
- ülésen való részvétel (a gyermekjóléti szolgálatnál).

A munkavégzés módszerei és lépései:

- kapcsolatfelvétel (illetve a későbbiekben kapcsolattartás) más gyermekvédelmi intézményekkel (Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Családsegítő szolgálatok stb.);
- intézmények elérhetőségének kifüggesztése az aulában és a tanári szobában;
- hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek felmérése az osztályfőnökök segítségével.

Folyamatos munkák:

Prevenációs tevékenység:

- Osztályfőnöki órák keretében ismeretterjesztés (drogprevenációs, önismereti, felvilágosító stb. témákban).
- Szabadidős programok által (klubok, csoportok, képzések megszervezése/megtartása); bekapcsolódás helyi vagy országos kampányokba.
- Más intézmények által szervezett kiállításokon, előadásokon, rendezvényeken való részvétel.

Egyéni esetkezelés, egyéni segítségnyújtás problémák esetén

Családgondozás

Ismertetők, szóróanyagok gyűjtése, elérhetővé tétele

Alkalmi feladatok:

- pályázatok: pályázati lehetőségek felkutatása, a gyermekvédelemmel összefüggő pályázati anyagok elkészítése;
- kérdőívek kidolgozása a pedagógiai program mérési rendszeréhez;
- fegyelmi tárgyaláson való részvétel.

Anyagi segítség nyújtása

Központi-önkormányzati :

- kiegészítő családi pótlék
- rendszeres gyermekvédelmi segély
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- tankönyvsegély
- étkezési hozzájárulás
- tehetséges, szociálisan rászoruló diákok ösztöndíja
- esetenkénti, alkalmi juttatások

Iskolai :

- egyéni támogatás

Alapítványi (pályázati rendszerben):

- karácsonyi ajándék
- ballagási támogatás
- az osztályok több napos kirándulásának támogatása
- nyelvvizsgadíjhoz történő hozzájárulás
- egyéni támogatás

A szociális helyzetre vonatkozó információk kezelése csak a személyiségi jogok tiszteletben tartásával történhet. Az eljárás módját tapintatosan, személyre szólóan, közvetlenül az érintettel beszéljük meg. A gyermek- és ifjúságvédelem része a szociális hátrányok mérséklése, de ennél jóval szélesebb területet ölel fel. Az iskolában azt a célt fogalmaztuk meg, hogy a testi és lelki egészség mint érték jelenjen meg a tanulók számára, ezért ennek

megóvása, ill. a prevenció az egyik feladatunk. Az életkori jellemzőket és a társadalmi jelenségeket figyelembe véve, kiemelt szerepet kapnak:

- a káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog)
- a serdülőkori mentálhigiénés problémák, és az öngyilkosság,
- a nemi betegségek, és az AIDS,
- az egészséges életmód (táplálkozás, sport).

A gyermek és ifjúságvédelem érdekében a következő szervezetekkel, személyekkel működünk együtt:

- ❖ Gyermekjóléti szolgálat
- ❖ Nevelési Tanácsadó
- ❖ Polgármesteri Hivatal
- ❖ Rendőrkapitányság
- ❖ iskolaorvos, védőnők
- ❖ iskolapszichológus

2.7.5. Tehetséggondozás

Iskolánk célja tanulóink adottságainak, képességeinek fejlesztése. Ennek lépései:

1) A tehetség megtalálása

Módszerei:

megfigyelés (folyamatosan a szaktanárok)
érdeklődésmérés (9. évfolyam, osztályfőnöki órán)
képességmérés (tantárgyi, sport, gólyatábor, 9. évfolyam
bemutakozó műsor, iskolai ünnepségek, Kisfaludy Napok,
PÁGISZ Híradó, DÖK, stb.)
teljesítménymérés (verseny, vetélkedő)

2) Motiváció

Módszerei:

dicséret
önbizalom erősítés
mások példájának bemutatása
faliújságra, honlapra való felkerülés lehetősége

többletpont a felvételinél
jobb elhelyezkedési lehetőségek

3) Fejlesztés, szükségletek biztosítása

Módszerei:

tantárgyi csoportbontás
szakkörök
sportkörök
diákkörök
előadások, kiállítások
szaklapok előfizetése, a hozzáférhetőség biztosítása
egyéni konzultációk
felvételi előkészítők szervezése

4) Jutalmazás

Módszerei:

az eredmények függvényében osztályfőnöki, igazgatói dicséret
könyvjutalom, ajándékutalvány
nyári üdülés, sítábor
Pattantyús Emléklap (10. számú melléklet)
Pattantyús Emlékérem (11. számú melléklet)

2.8. A tanulók részvételi jogai az intézmény döntési folyamataiban

A tanulóközösségek döntési jogkört gyakorolnak saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat jogosítványait az iskolai szintű diákönkormányzat vezetősége gyakorolja, amely az osztályközösségek által választott osztályképviselőkből áll, élén tagjai által választott elnökkel. Üléseit éves munkatervének megfelelően – minimum három hetente – tartja. Az ülések nyilvánosak. A diákönkormányzat felkérésére, az ülések megtartásához az iskolavezetés biztosítja olyan tanár vagy iskolavezetési tag részvételét, aki a szükséges

tájékoztatást az érintett kérdésben, problémában meg tudja adni. A diákönkormányzat elnöke minden ülést követően – a tanítási héten belül – tájékoztatja az iskolavezetést azokról a javaslatokról, kérdésekről, amelyek az ülésen felmerültek és megoldásukhoz vezetőségi intézkedés szükséges. A diákönkormányzat osztályképviselői számára az osztályfőnök köteles az osztályfőnöki óráin időt biztosítani arra, hogy osztálytársaikat tájékoztassák a DÖK működésével kapcsolatos információkról.

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának és tájékoztatásának tanévenkénti legmagasabb fóruma a diákközgyűlés. Megtartásának idejét az iskola feladatainak éves ütemezésében határozza meg. A diákközgyűlés napirendjét az igazgató és a diákönkormányzat közösen dönti el.

A diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá. A Szervezeti és Működési Szabályzat jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő, vagy ellentétes az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatával, illetve annak mellékleteit képező szabályzataival. A Szervezeti és Működési Szabályzat jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. A Szervezeti és Működési Szabályzatot, illetve módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

A diákönkormányzat - a nevelőtestület véleményének kikérésével - dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszer létrehozásáról és működtetéséről (faliújság, iskolarádió, stb.).

Az iskolai diákönkormányzat **egyétértési jogot gyakorol** a tanulókat érintő következő kérdésekben:

- jogszabályban meghatározott ügyekben az iskolai Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadásakor és módosításakor;
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor;
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor;
- a Házi rend elfogadásakor, illetve módosításakor.

Az iskolai diákönkormányzat **véleményét ki kell kérni:**

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- fegyelmi eljárás során.

A diákönkormányzat jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül törvényességi kérelmet nyújthat be a fenntartóhoz.

Tevékenységének főbb területei:

- Iskolabál szervezése
- Játékos vetélkedőből és fogadalomtételből álló délután szervezése a 9. osztályosoknak (az iskolai közösségbe való szimbolikus felvétel, beavatás)
- Az őszi túranap szervezésében és lebonyolításában való részvétel
- A diákparlament összehívásának kezdeményezése és szervezése
- A diáknap-sportnap megszervezésében való aktív részvétel
- Az iskolaújság és az iskolarádió működtetése
- A GYÖKÉSZ (Győri Középfokú Tanintézetek Érdekvédelmi Szervezete) alapító tagjaként képviselteti magát a városi ifjúságpolitikai fórumokon, a városi, területi, országos diákrendezvényeken.

2.9. Kapcsolattartás

Ezt a célt és feladatot elsősorban az iskolai szervezetre és a nevelőtestület működésére vonatkozóan fogalmazzuk meg, hiszen nagy hangsúlyt kell fektetnünk a kapcsolatépítésre és kapcsolatfenntartásra az iskola használóival, a fenntartóval, a támogató vállalatokkal, a szülői képviselőkkel és a diákképviselőkkel. Az intézményben az iskolai életet átfogó, jól

működő tájékoztatási rendszernek kell működnie. A nevelőtestületnek team-munkában, összehangoltan kell dolgozni és nevelőmunkáját folytatni.

Az aktív kapcsolattartáshoz szükséges állandóan szem előtt tartanunk, hogy mennyire fontos a nevelő példamutató szerepe. Intézményünk minden dolgozója nevelő. A tanórán kívüli tevékenységek esetén fontos, hogy a nevelő munkát ne hárítsuk egy személyben az osztályfőnökre.

2.9.1. Kapcsolattartás az iskola használóival

A tanulókkal

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják. Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákparlamenten, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon, szükség esetén az iskolarádióon keresztül.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban és elektronikus ellenőrzőn (tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőivel, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői munkaközösséggel.

Az azonos évfolyamra járó, közös tanulócsoportot alkotó tanulók osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösség tagjaiból meghatározott szempontok szerint választják az osztályok tanulói az osztálytitkárt, gazdasági felelőst, a sportfelelőst és a diákközgyűlés küldötteit. A tanulók, osztályközösségek érdekeinek képviselőit az iskolai diákönkormányzat látja el. A tanulók alapvetően a DÖK rendelkezésére álló fórumokon nyilváníthatnak véleményt.

Tagjai az osztályok delegált képviselői, vezetőségébe az elnök, a gazdasági felelős, és 2 szervezési, kulturális felelős tartozik. Célját, működési rendjét, szervezeti felépítését alapszabályban fogalmazza meg. Fő feladatának a diákok érdekeinek érvényesítését, az iskolai diákélet színesebbé, változatosabbá tételét tartja. Önállóan gazdálkodik, bevételeit az iskolabálok nyeresége, az iskolai és külső támogatás teszi ki. Kiadásai főként képzéseken, diákrendezvényeken való részvétel finanszírozásából állnak. A diákoktól tagdíjat nem szed.

Jogaival, működésével, főbb tevékenységi területeivel bővebben a 2.8. fejezet foglalkozik.

A szülőkkel

A szülőkkel való kapcsolattartás már akkor kezdetét veszi, amikor a tanuló valójában még nincs itt az iskolában. Már a pályaválasztás időszakában elkezdődik ez a folyamat. A Nyitott Kapuk Napján történő iskolalátogatások, személyes beszélgetések, információcserék, tanácskérés-tanácsadás jelenthetik a több évig tartó kapcsolat kezdetét.

Az iskola feladatának, munkájának kialakításában meghatározóan számít a szülők véleménye. A szülők legfőbb információs és érdekérvényesítő fórumai a szülői értekezletek, fogadóórák ill. a szülői munkaközösség értekezletei. Ezek időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg, a szülők erről a tanév elején értesülnek.

Ezen kívül a kérdőíves felméréseken keresztül fejthetik ki véleményüket. A kérdőíves felmérést két évente a szülők harmadának megfelelő, véletlenszerűen kiválasztott résztvevőkkel végezzük el. Kérdéseink az iskola alapfeladatára, céljára, a képzés tartalmára, a tanár-diák viszonyra, a követelményekre és az értékelésre, egyéb – az iskolai élet bármely területére vonatkozó észrevételekre térnek ki. A felmérés eredményéről a szülőket tájékoztatjuk. Az iskola működésében közvetlenül megjelenő szülői szerepek a társadalmimunka-szervezés, a tárgyi segítség, az előadás, a foglalkozás és a kíséret. Az iskola a szülői igények kielégítésére saját vagy meghívott előadóval előadásokat biztosít, amelyek nevelési, elhelyezési, tantárgyi és szakmai követelményekkel kapcsolatos problémák megoldásához járulhatnak hozzá.

Szülői munkaközösség

Az egy osztályba járó tanulók szülei szülői munkaközösséget alkotnak, véleményüket, javaslataikat, kérdéseiket szóban és/vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik – esetleg az osztályfőnök - útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével.

A szülők közösségének legmagasabb szintű döntéshozó szerve az iskolai szülői munkaközösség, melynek tagjait az osztályok szülői delegálják, munkáját a tagok által választott elnök irányítja. Működését az iskolai SZMSZ szabályozza.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója legalább félévenként egyszer az SZM ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten, az osztályfőnökök pedig félévenként az osztályok szülői értekezletein.

További információs fórumok

A **szülői értekezlet** funkciója a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
- a helyi tantervi követelményekről
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
- az osztály tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról, szorgalmáról, neveltségi szintjéről
- az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról, valamint a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatója felé.

A **fogadóóra** feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. A rendszeres tanári fogadóórák időpontját a tanév elején a tanulók beírják a tájékoztató füzeteikbe. Személyes egyeztetés után a szülő, a pedagógus eltérhet ettől az időponttól, bármikor felkeresheti az iskolában gyermeke osztályfőnökét, szaktanárát.

Az **írásbeli tájékoztató** feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

Etikai szabályok

Az iskola tiszteletben tartja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 72. §-ának (5) b) pontjában a szülők jogairól leírtakat, miszerint „*A szülő joga, hogy gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletesen és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon.*”

Ehhez igénybe veheti a már említett félévenként 1-1 alkalommal meghirdetett szülői értekezletet és fogadóórát, felkeresheti a tanárt annak heti rendszerességgel tartott fogadóóráján valamint előzetes egyeztetés után bármikor. A féléves és éves tanulmányi munka értékelése azonban a szaktanár feladata, kötelessége és felelőssége, amelyet az iskolai szabályzatoknak megfelelően végez, tehát a szülő ezt a döntési és értékelési folyamatot semmikor és semmivel sem befolyásolhatja. A szaktanár a szülőt folyamatosan tájékoztatja a tanuló előmeneteléről, a jegyek lezárását megelőző két hétben azonban – amennyiben a

fentiek ellenére a szülő az értékelési folyamatra történő befolyásolás szándékával keresi meg a szaktanárt-, az érintett pedagógus a szülővel konzultációt folytatni nem köteles.

A nevelőtestülettel

A nevelőtestület tagja az iskola valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottja, valamint az oktató-nevelő munkát közvetlenül segítő felsőfokú végzettségű dolgozók. Véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet az iskola működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Értekezletek

- tanévnyitó értekező
- félévi és év végi osztályozó értekező
- tanévenként 1 alkalommal nevelési értekező
- tanévzáró értekező
- rendkívüli nevelőtestületi értekező, ha a tagok 50%-a kéri vagy az iskola igazgatója, vezetősége ezt indokoltnak tartja.

Csak a testület bizonyos része – többnyire az azonos beosztásban dolgozók – vesz részt a munkaközösségi értekezleten és/vagy az egy osztályban tanító nevelők értekezletén.

Munkaközösségek

Az ugyanazt a tárgyat vagy szakterületet tanító nevelők munkaközösségekbe tömörülnek, élükön munkaközösség-vezető áll. Értekezleteiket 2-3 havonta tartják, melyeket a munkaközösség-vezető vagy az igazgató hív össze.

Feladataik:

- szakmai, módszertani kérdésekben az iskola munkájának segítése
- az iskolai oktató-nevelő munka belső fejlesztésében való részvétel
- egységes követelményrendszer kialakítása, a tanulók ismeretszintjének folyamatos mérése, értékelése
- pályázatok, tanulmányi versenyek kiírása, szervezése, lebonyolítása
- a pedagógusok továbbképzésének szervezése, a nevelők önképzéséhez való segítségnyújtás
- a szóbeli érettségi vizsgák tételsorainak összeállítása
- a szóbeli, gyakorlati képesítő vizsgák tételsorainak összeállítása

- a pályakezdő pedagógusok munkájának segítése
- a munkaközösség-vezető személyére való javaslattétel
- munkaterv készítése
- féléves és éves munkájukról való elemző értékelés készítése

Közalkalmazotti Tanács

Az iskolában dolgozó közalkalmazottak érdekeit képviseli a KT, amely saját működési szabályzata alapján tevékenykedik.

2.9.2. Kapcsolattartás a fenntartóval

Kapcsolattartók: igazgató és igazgatóhelyettesek.

Az intézmény és a fenntartó kapcsolata folyamatos, elsősorban a **következő területekre** terjed ki:

- az intézmény átszervezésére, megszüntetésére,
- az intézmény tevékenységi körének módosítására,
- az intézmény nevének megállapítására,
- az intézmény pénzügyi-gazdálkodási tevékenységére (elsősorban a költségvetésre, költségtérítésekre, a szociálisan adható kedvezményekre stb.),
- az intézményben folyó szakmai munka értékelésére,
- az intézmény ellenőrzésére gazdálkodási, működési és törvényességi szempontból,
- az intézmény ellenőrzésére a szakmai munka eredményességét illetően,
- az intézmény ellenőrzésére az ott folyó gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet illetően,
- az intézmény ellenőrzésére a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzése érdekében tett intézkedések tekintetében.

Az intézmény és a fenntartó kapcsolata eseti az intézmény SZMSZ-ének, pedagógiai programjának és szakmai programjainak jóváhagyásakor ill. módosításakor.

Kapcsolattartási formák:

- szóbeli tájékoztatás adása,
- írásbeli beszámoló adása,

- egyeztető tárgyaláson, értekezleten, gyűlésen való részvétel,
- a fenntartó által kiadott rendelkezés átvétele annak végrehajtása céljából,
- speciális információszolgáltatás az intézmény pénzügyi-gazdálkodási, valamint szakmai tevékenységéhez kapcsolódóan.

2.9.3. Kapcsolattartás az intézmény partnereivel

A Pedagógiai Oktatási Központtal

Az iskola rendszeres tájékoztatást kap a megyei oktatási programokról, továbbképzésekről, versenyekről, pályázatokról. Segítséget kérhet szakmai kérdésekben.

Az iskola- egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatóval

Az intézmény a tanulók mindennapos, rendszeres egészségügyi felügyeletét a védőnő, az iskolai gyermekgyógyász szakorvos, valamint a háziorvos és a fogorvos bevonásával oldja meg. A védőnővel és a gyermekgyógyással az iskolának folyamatos kapcsolata van, heti 2-3alkalommal a gyerekek az iskolai rendelésen kérhetnek orvosi segítséget. Szükség esetén szakorvosi beutalót kaphatnak további kivizsgálásra. Évente egy alkalommal fogászati szűrővizsgálatra kísérik tanulóinkat, itt szintén javaslatot kapnak a további gyógykezelésre vonatkozóan. A védőnő részt vesz az osztályfőnöki munkaterv kialakításában, órát illetve előadást tart elsősegély-nyújtási és egészségvédelmi témákban, segít az egészségügyi versenyekre való felkészítésben.

A Gyermekjóléti Szolgálattal

A gyerekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében intézményünk kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Az intézmény segítséget kér, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni.

Kapcsolattartók: osztályfőnökök

A Nevelési Tanácsadóval

A Gyermekpszichológiai és Pedagógiai Tanácsadó segítségét kéri az osztályfőnök, illetve a szaktanár, amikor a szülő és az iskola a gyermek tanulási problémáinak megoldásához szakértő segítségét kívánja igénybe venni. Iskolánkban havonta fél napot tölt pszichológus. Kapcsolattartók: nevelési igazgatóhelyettes és az osztályfőnökök

A Szakértői- és Rehabilitációs Bizottságokkal

A Győr-Moson-Sopron Megyei Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságához fordul az iskola, amennyiben a tanuló tanulási problémái a szülők és tanárok támogató hozzáállása mellett is fennállnak.

Kapcsolattartók: gyógypedagógus, nevelési igazgatóhelyettes, osztályfőnökök és szaktanárok

2.9.4. Kapcsolattartás szakmai szervezetekkel

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával

Az iskolában oktatott szakmák szakmai és vizsgakövetelményeinek, szakmai programjainak a gondozása, a versenyek szervezése az ő hatáskörükbe tartozik. E szervezet rendelkezik a tanulószerveződésekkel és a szakmai vizsgálóbizottságok kijelölésével kapcsolatos jogosítványokkal. Kapcsolattartók: igazgató, szakmai tanárok.

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal Szakképzési és Felnőttképzési Igazgatóságával

A szakképzés irányításának és szervezésének fontos szerve A pedagógiai és szakmai munkánkhoz e szakosított szervezet ad segítséget.

Különböző egyesületekkel

A műszaki tanárok egyéni kezdeményezésére született a Magyar Elektrotechnikai Egyesület (MEE) iskolai csoportjának létrehozása, amely az egyesület győri csoportján belül működik. Jelenleg 4 kolléga tagja az egyesületnek.

Vállalatokkal

Intézményünk kb. 50 céggel áll kapcsolatban. Az együttműködés szakmai tanácsadás, eszközök átadása, versenyek szervezése, tanulók gyakorlati foglalkoztatása, pályaválasztási tanácsadás lehet. Legfontosabb stratégiai partnernek tekintjük az AUDI HUNGARIA MOTOR Kft-t, az AUDI AKADEMIE-t, a Rába cégcsoportot, A NEMAK Győr Kft-t, a KATEK Hungary Kft-t, az EON cégcsoportot, valamint a VILL-KORR Hungária Kft-t.

2.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályozása

Jogi háttér

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. évi (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (64.§ - 72.§)

Vizsgafajták

Osztályozóvizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatok megállapításához, vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:

1. előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit; nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot. Ebben az esetben az osztályozóvizsga áprilisban tehető. Az osztályozóvizsgára való jelentkezés kérelmét írásban január utolsó napjáig kell beadni az iskola igazgatójának címezve.
2. a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet. Ebben az esetben az osztályozóvizsga december-januárban illetve május-júniusban tehető.
3. külföldi tartózkodás, magántanulói státusz illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét. Az igazgató által kijelölt időpontban tehető.
4. tanulmányi idejének megrövidítését a szülő kérelmére engedélyezték. Ebben az esetben az osztályozóvizsga az igazgató által kijelölt időpontban (a kérelem beadása utáni 30 napon belül) tehető.

A vizsga konkrét időpontját az igazgató jelöli ki. A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap.

Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola helyi tanterve tartalmazza.

Az osztályozóvizsga követelményeiről a tanuló tájékoztatást kap.

Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

Az osztályozóvizsga nem ismételtető meg.

Sikertelen osztályozóvizsga esetén a tanulónak javítóvizsgát kell tennie.

Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. Az eredményhirdetésnek legkésőbb az utolsó vizsgát követő harmadik napon meg kell történnie. Az osztályozóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá.

Különbözeti vizsga

Azok a tanulók, akik más iskolából, más képzési formából érkeznek, ahol nem tanulták az iskolánkban tanított valamelyik tantárgyat, vagy a tantárgyon belül tartalmilag mást tanultak, kötelesek különbözeti vizsgát tenni.

Különbözeti vizsgát tanév közben is lehet tenni, legkésőbb az utolsó előtti tanítási héten. A különbözeti vizsga konkrét időpontját az igazgató jelöli ki.

A különbözeti vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A különbözeti vizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá.

Javítóvizsga

Javítóvizsgán kell részt vennie annak a tanulónak, akinek valamelyik tantárgyból az év végén megállapított osztályzata elégtelen volt, vagy az osztályozó vizsgán vagy a különbözeti vizsgán legalább elégséges osztályzatot nem kapott.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsga helye az igazgató által kijelölt tanterem az iskola épületében.
- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A vizsga idejéről az igazgató a tanulót és annak szüleit levélben értesíti.

- A javítóvizsga követelményeit a szaktanár a vizsgára utalást követő egy héten belül ismerteti.
- A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása, vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést von maga után.
- A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá.
- Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon.

Pótló vizsga

A tanulmányok alatti pótló vizsgán vehet részt az a tanuló, aki neki fel nem róható ok miatt nem tudott osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgát tenni.

Vizsgaformák

- Írásbeli vizsga
- Szóbeli vizsga
- Gyakorlati vizsga (informatika, testnevelés, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, szakmai gyakorlatok, szakmai mérések)

Az írásbeli vizsgák rendje

A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a felügyelő tanár úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék. Az írásbeli vizsgán csak a vizsgát szervező iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsga időtartama vizsgatárgyanként hatvan perc.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló rendelet 68.§-ának (4) bekezdése alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a) az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- b) lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- c) engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.

Egy vizsganapon egy vizsgázó legfeljebb három írásbeli vizsgát tehet. A vizsgák között harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

Az írásbeli dolgozatokat a vizsgázót tanító szaktanár javítja és értékeli. Minden feladatot pontozni kell! Az írásbeli vizsga maximális pontszáma kétszerese a szóbeli vizsga pontszámának.

A szóbeli vizsgák rendje

A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat. A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt. Egy-egy tétel a tanult témakörök mindegyikéből tartalmazzon kérdést. A kérdések pontszámait a tétellapon fel kell tüntetni. (Az összpontszámot a *Pontok átváltása osztályzattá* című részben leírtak alapján kell meghatározni.) A tételek száma a vizsgázók számánál hárommal legyen több. Minden vizsgázónak vizsgatárgyanként legalább harminc perc gondolkodási időt kell biztosítani a felkészülésre (kivételez az előrehozott érettségi miatti idegen nyelvi osztályozóvizsga és a 12. (13.) évfolyamon idegen nyelvből elrendelt osztályozóvizsga). A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

Egy-egy vizsgatárgyból a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el a szóbeli vizsgarészre adható összes pontszám 10 %-át, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet

alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő tételhúzás előtt, legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló rendelet 68.§-ának (4) bekezdése alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a) a harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- b) engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.

Ha a vizsgázónak a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló rendelet 68.§-ának (4) bekezdése alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

A gyakorlati vizsgarész

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésre. A vizsgafeladatot itt is pontozni kell, lehetőleg a maximális pontszám 100 pont legyen.

Pontok átváltása osztályzattá

Ha a vizsgatárgy vizsgája több vizsgarészből áll, a vizsgázónak minden vizsgarészből legalább 10 %-ot kell teljesítenie ahhoz, hogy a vizsgatárgyból a teljesített százalékérték alapján legalább elégséges osztályzatot kaphasson.

Az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

Közismeret esetén:

85 - 100 % elérése esetén jeles (5)

70 – 84 % elérése esetén jó (4)

50 – 69 % elérése esetén közepes (3)
30 – 49 % elérése esetén elégséges (2)
0 – 29 % elérése esetén elégtelen (1).

Szakmai tantárgyak esetén:

81 - 100 % elérése esetén jeles (5)
71 – 80 % elérése esetén jó (4)
61 – 70 % elérése esetén közepes (3)
51 – 60 % elérése esetén elégséges (2)
0 – 50 % elérése esetén elégtelen (1).

Az írásbeli vizsgák feladatlapjait és a szóbeli tételeket a nevelési igazgatóhelyettesnek kell leadni

- javítóvizsga esetén az alakuló értekezlet napján (augusztus),
- osztályozóvizsgánál és különbözeti vizsgánál az első írásbeli vizsga napja előtt egy héttel.

3. Az oktatást, nevelést segítő programok

3.1. Egészségnevelési és környezeti nevelési program

A teljes terv a pedagógiai program 1. mellékletében olvasható. Itt csak röviden bemutatjuk az egészségnevelésről és környezeti nevelésről írt dokumentumunkat.

A program bevezetését iskolai szinten nagy örömmel fogadtuk. Ezek a témák mindig jelen voltak és vannak az iskolai és a hétköznapi életben. A probléma az volt, hogy nem tudtuk milyen egységes nézeteket kellene mindannyiunknak követni. Ezzel a komplett anyaggal azonban sikerült egy helyre összegyűjteni az általunk követendőnek tartott értékeket és mindezek megvalósítási lehetőségeit. Tettünk egy lépést a közös nézetek kialakítása felé. Az egységességet azért tartjuk különösen lényegesnek, mert véleményünk szerint így lehet egy témában a leghatékonyabban eredményt elérni. A két programot azért is jó ötlet volt egymás mellé tenni, mert sok az átfedés a témákban és egymást nagyon jól kiegészítik. Éppen ezért van néhány helyen pl. helyzetelemzés, hogy az egyik programrészben fejtettük ki bővebben csak a témát, míg a másik részben arra csak utaltunk. A munka végén mellékletekbe foglaltuk az egyes részekhez kapcsolódó konkrét táblázatokat, módszereket, leírásokat.

Rengeteg segítséget nyújtottak az iskola dolgozói, tanárok, könyvtári és közművelődési dolgozók is. A legnagyobb támogatást az iskola doktornője, az egészségügyi asszisztens, a védőnő és az iskolapszichológus adta. Több évre visszamenőleg statisztikák és friss adatok egyaránt rendelkezésre álltak a munkához.

3.2. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

---

Az elsősegélynyújtás az az egészségügyi beavatkozás, amelyet akár laikus akár egészségügyi szakember végez végleges szakellátás előtt a baleset vagy hirtelen egészségkárosodás közvetlen következményeinek feltartóztatására, a további egészségi állapot romlás és újabb vagy másodlagos károsodások elhárítása illetve csökkentése érdekében. Célja, hogy a beteg a

legrövidebb időn belül megkapja a segítséget, a megfelelő szakellátást és ezáltal megakadályozzuk állapotának további súlyosbodását, állapotának visszafordíthatatlanul halálhoz vezető folyamatát. Fontos, hogy diákjaink megismerjék az elsősegélynyújtás alapvető szabályait, felismerjék az életveszélyre utaló jeleket és a szükséges segítséget meg tudják adni, amíg felnőtt segítség nem érkezik.

Az elsősegélynyújtás szabályai:

- Biztos, határozott fellépés
- Emberséges, szeretetteljes bánásmód
- Gyors tájékozódás
- Sérült beteg elhelyezése
- Újabb balesetek megelőzése
- Helyszínt csak szükség esetén változtassuk meg
- Csak szükséges mértékig vetköztessük le a beteget
- További szakellátásról gondoskodni, segítség hívása
- Erőnket, tudásunkat meghaladó beavatkozásokat ne kezdjünk el végezni

Életveszélyre utaló jelek:

- Eszméletlenség
- Légzészavar: szederjesség, kapkodó légzés, ülve kap levegőt
- Bő vérzés: belső vérzésnél sápadtság
- Verejtékezés, sápadtság
- Szederjesség: arcon, nyakon
- Pulzus zavarok: gyér, szapora, gyengén tapintható, szabálytalan
- Fájdalom: feji, mellkasi, hasi
- Láz
- Tudatzavar
- Speciális körülmények: mérgezések

Az elsősegély-nyújtási alapismereteket a tanulók 11. évfolyamon biológia tantárgyon belül 36 csoportbontott órán ismerik meg. A részletes követelményeket a helyi tanterv tartalmazza.

Fontos, hogy a megtartott foglalkozások végére a résztvevők képesek legyenek a következőkre:

- Kisebb sérülések esetén megfelelő ellátás biztosítása (vérzés, törés, mérgezés, égés esetén)
- Eszméletlen beteg vizsgálata
- Mellkasi kompressziók és lélegeztetés kivitelezése újraélesztés esetén
- Defibrillátor biztonságos használata
- Légút biztosítása - Stabil oldalfektetés eszméletlen beteg esetén

A biológia órákon kívül lehetőség nyílik mélyebb ismeretek szerzésére is a különféle versenyekre való felkészüléssel és az azokon való részvétellel.

Magyar Vöröskereszt Felmenő rendszerű Elsősegélynyújtó Verseny

A versenyt 5 fős iskolai vagy közösségi csapatok részére hirdetik, három kategóriában: gyermek (10-14 éves), ifjúsági (14-18 éves) és felnőtt (18+). A verseny 3 fordulóból áll. (területi forduló, megyei forduló, illetve országos döntő). Kategóriánként az első helyezett csapatok jutnak tovább a következő fordulóba.

Országos Elsősegély-ismereti verseny

Az Országos Mentőszolgálat szervezésében, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium, az Oxyológiai Társaság, a Magyar Védőnők Egyesülete, az Országos Gyermekkegészségügyi Intézet és a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ szakmai támogatásával Országos Elsősegély-ismereti Verseny 10-18 éves tanulóknak. A verseny célja: a diákok elsősegély-ismereti és egészségvédelmi tudásának fejlesztése a megadott, elsősorban internetes irodalmak feldolgozásának segítségével.

3.3. Az áldozattá válás elkerülésének ismeretei

Rendőrségi jelentések szerint a fiatalok bűnözők számának növekedése a közösséghez tartozás, az emberi kapcsolatok hiányának következménye. Egyre több fiatal van, aki az egyéni élvezetek és az anyagi javak megszerzésének rabja, és nincs valódi racionális vagy erkölcsi alapja, melyen döntései nyugodhatnak. Ebben az értékzavarban áldozatokká válhatnak tanulóink. Egy részük elidegenedik családjától, bizonytalan és boldogtalan lesz. Iskolánkban is előfordulhatnak kedvetlenséggel, tanulási problémákkal küzdő tanulók. Néhányan felelőtlenül dohányozhatnak, ihatnak, drogozhatnak, élhetnek szexuális életet. Intézményünk az alábbi feladatokat tűzte ki célként és feladatként az áldozattá válás elkerülése érdekében:

- Ösztönözzük és támogatjuk azokat a tudatos magatartásformákat, amelyek a helyes viselkedés és életmód létrejöttét és fejlesztését szolgálják.
- Hozzá kívánunk járulni annak a feltételrendszernek a megteremtéséhez, amely a teljes – testi-lelki– embert egész életvitelében az egészség választására ösztönzi.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a veszélyeztetett fiatalok rendszeres sportolásba történő bevonására.
- A sportszerű viselkedés kultúráját erősítjük a fizikailag gyengébbek védelme érdekében.
- Önvédelmi sportok népszerűsítése.
- A bűnüldözés, a büntető igazságszolgáltatás és az oktatási intézmények együttműködésének megteremtése az áldozatvédelem érdekében.
- Az önvédelmi készségek fejlesztése, a reális kockázatok tudatosítása.
- Konfliktuskezelő programok integrálása az iskolai oktatásba.
- Erőszakmentes problémamegoldó technikák tanítása. A "többet ésszel, mint erővel" kultúrájának erősítése a kortárs csoportokban.
- Az iskolán belüli kirekesztés felderítése, az ellenük való hatékony fellépés.
- Az iskolai erőszak, zsarolás áldozatainak hatékony védelme.
- Emberismeretre, önismeretre, társadalomismeretre nevelés
- Képesé tesszük az önségítésre.
- Felvilágosítás, mentálhigiénés tevékenység.
- Problémafeltáró tevékenység.
- Szemléletformálás tanulságos esetekkel.
- Az erkölcsös emberré válás személyiség-lélektani feltételeinek megteremtése
- Önbizalom erősítése

- Akarat, kitartás, állhatatosság fejlesztése
- Önkontroll, önuralom, önfegyelem képességének fejlesztése

3.4. Fogyasztóvédelmi program

Az iskola fogyasztóvédelmi programja szoros kapcsolatban áll a környezeti nevelési programmal, azt kiegészíti, mivel a fenntartható fogyasztás témaköre a környezetvédelem egyik központi kérdése. A teljes program a 2. számú mellékletben olvasható.

Iskolánk fogyasztóvédelmi hitvallása

- A fogyasztóvédelmi nevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek a fogyasztás folyamatát és a fenntartható fejlődést összekapcsolni a fenntartható fejlődésért viselt kollektív és kisközösségi (egyéni) felelősség szintjén, valamint olyan tartós, új fogyasztói értékrend és jólét-felfogás kialakítására törekszik, amely a fenntarthatóságot figyelembe veszi.
- A fenntartható fogyasztás térhódításán belül azon termékek és szolgáltatások pozitív hirdetését válasszák, amelyek környezetkímélő technológiákat alkalmaznak, vagy a fenntartható termelési és fogyasztási modelleket ösztönzik.
- Egyéni fogyasztóként vásárlási döntéseikkel hatékonyan támogassák kisközösségi, regionális és állami szinten a fogyasztóvédelmi és környezetvédelmi kezdeményezéseket.

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

- Olyan személyiségjegyek kialakítása, amelyek során a tanulóknak tudatosulnak az ökológiai-környezeti, gazdasági és szociális – egymást kölcsönösen feltételező – dimenziók összefüggései.
- Tudatos szemléletformálással a fenntartható fogyasztás stratégiáinak – hatékonysági stratégiák és helyettesítési stratégiák – kialakítása.
- Az egyének, csoportok és a társadalom egészének a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos új típusú, tudatos, kritikus fogyasztói magatartásának bemutatása, elfogadtatása.
- A fogyasztóvédelemhez szükséges tudás, ismeretek, értéke, attitűd és készségek megszerzésének biztosítása.

- Az Európai Unió fogyasztóvédelmi magatartásminták megismerése.

Pedagógiai célok

- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- a szükséglet és vásárlási szándék összefüggéseinek felismerése, vizsgálata
- a fogyasztói választáshoz szükséges információk szűrésének, gyűjtésének, feldolgozásának kialakítása, a tájékozódás képessége
- a vásárlói szokásoknak, a vásárlás érzelmi motívumainak, emocionális tényezőinek ismerete
- tudatos fogyasztóként a termékek és szolgáltatások hatásainak megismerése
- a vásárlói magatartás során fellépő döntési helyzet felismerése, a döntésképesség fejlesztése
- az uralkodó fogyasztási szintek és hajtóerők megkérdőjelezése, újak kialakítása

3.5. A közlekedésre nevelő program

A közlekedési ismeretek tanításának céljai

- A tanulók ismerjék meg a közlekedés rendszerét, és ennek részeként a gyalogos-, a tömeg-, valamint a kerékpáros közlekedés szabályait, létesítményeit, technikai eszközeit.
- Ezen ismeretek birtokában, építve a tanítási órákon és az iskolán kívül szerzett tapasztalatokra, a tanulók sajátítsák el a helyes közlekedés szokásait, a kulturált közlekedési magatartás és viselkedés alapvető formáit, a társadalmilag kívánatos közlekedési morál legfontosabb normáit.

A közlekedési ismeretek tanításának feladatai

- Készítse fel a tanulókat a közlekedési veszélyhelyzetek felismerésére és elkerülésére, tudatosítsa bennük, hogy a közlekedésben való részvétel állandó odafigyelést, készenléti állapotot igényel.

- Alakítsa ki a tanulóknál azt a meggyőződést, hogy a közlekedési szabályok megtartása, a közlekedésben való kulturált részvétel, egymás segítése, az előzékenység, udvariasság a közlekedésben alapvető erkölcsi követelmények, hogy a közlekedési szabályok, a közlekedési létesítmények, a technikai eszközök a biztonságos közlekedést szolgálják.
- Ismertesse meg konkrét közlekedési helyzetek, balesetek elemzése során az események mögött található ok-okozati összefüggéseket.
- Ismertesse meg a kerékpár főbb szerkezeti elemeit, ezen elemek jelentőségét az üzembiztonság szempontjából, gyakoroltassa be a kerékpár karbantartásával összefüggő műveleteket, és a kerékpárvezetés technikai elemeit.
- Ismertesse meg a közlekedésre nevelés rendszerét, a közlekedési ismeretszerzés intézményesítés egyéni lehetőségeit.

A közlekedésre nevelés lehetséges szinterei

- Iskolai programok
- Tanórai foglalkozások
- Osztályfőnöki órák (Konkrét témakörök feldolgozása, ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, esetelemzések. Az érvényben lévő jogszabályok (KRESZ) ismerete, ismertetése. Az ismeretátadó órákhoz szükség esetén külső előadókat, szakembereket lehet hívni.)
- Tanórán kívüli foglalkozások
- Szülői értekezletek
- Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek
- Kirándulások, túrák, sportprogramok

3.6. A bűnmegelőzést segítő program

Az iskola bűnmegelőző tevékenysége valamennyi osztály osztályfőnöki óráin, továbbá célirányos előadásokon, szakértő előadók, iskolaorvos közreműködésével szerveződik. A bűnmegelőzési tevékenység általános tematikája:

- a fiatalok bűnözés jellemzőinek megismertetése
- a szenvedélybetegségek megjelenési formái, függőség kialakító hatásuk

- a helyes életvitel kialakításának szempontjai
- a családon belüli erőszak formái
- a média személyiségformáló szerepe, károsító hatásai
- alternatívák a szabadidő helyes eltöltésére a bűnmegelőzés érdekében
- az AIDS betegség tünettana, a biztonságos szexuális élet védekező mechanizmusai. A prostitúció hatása.

Az iskolában vetített videofilmek szervesen kapcsolódnak a felkészítés témaköreihez. A vetítés kapcsán beszélgetésekre, vitára kerül sor a fiatalokkal.

Bűnmegelőzéssel kapcsolatos iskolai feladataink

- mérsékelnünk kell a bűncselekményeket előidéző okok hatását
- csökkentenünk kell a sértetté válás veszélyét
- növelni kell a közösség biztonságát
- javítani az élet minőségét
- biztosítani az emberi jogok érvényesülését.

A bűnmegelőzési stratégia prioritásai

- A gyermek- és fiatalkori bűnözés csökkentése.
- A települések biztonságának fokozása.
- A családon belüli erőszak megelőzése.
- Az áldozattá válás megelőzése, az áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja.
- A bűnismétlés megelőzése.

A prioritásokból nevelő-oktató munkánkra vonatkozó feladatok

- Tehetségkutató programok szervezése a kulturális-, az informatikai- és a sporttevékenységben.
- Kisközösségi, lakóhelyi sportversenyek, bajnokságok szervezésének támogatása.
- A tanulási kudarcokkal kapcsolatos jelzőrendszer kialakítása.
- Felzárkóztató programok kidolgozása, működtetése és rendszeres értékelése.
- Diákjaink és gyermekvédelemmel foglalkozó pedagógus és a helyi bűnmegelőzésben, alkohol- és drogprevencióban érintett szakemberek közötti együttműködés biztosítása (városi, megyei).

- Az erőszakmentes konfliktuskezelő technikák megismerése, integrálása az oktatási, nevelési programunkba.
- A döntéshozatal, a problémamegoldás, a kommunikációs készség, az önértékelés, a stressz-kezelés, az érdekérvényesítés készségeinek fejlesztése tanulóinkban.
- Az iskolakerülésre, és más deviáns cselekményekre reagáló programok, eljárások kidolgozása.
- A szabadidő eltöltést, közösségteremtést szolgáló iskolai programok létesítése, működtetése.
- A környezeti és természeti értékek megbecsülésének fokozása.
- Az életmódjukban deviáns jellegzetességeket mutató (például alkohol és drogfogyasztás, csavargás, iskolakerülés, szabálysértés elkövetése, stb.) fiatalok viselkedésének figyelemmel kísérése, jelzések adása (elsősorban a családnak).

3.7. Infokommunikációs technológiákra épülő nevelés

Az IKT ismerete és használata a munkaerőpiac egyes területein alapvető követelmény, más területein esélynövelő tényező. Az IKT- kompetenciák jelentik egyrészt az eszközjellegű informatikai alkalmazások ismeretét, másrészt azok kreatív használatát a munkavégzés során és a hétköznapi életben egyaránt. Az IKT - módszerek megjelenése lehetőséget teremt egy átfogó módszertani megújulásra, alkalmazásuk során elkerülhetetlen, hogy átgondolják a pedagógusok a tananyagot, a fejleszteni kívánt készségeket, átszervezzék a megtanítandó információkat. Elősegíti a NAT célkitűzéseinek megfelelően az egyénre szabott tanulási követelmények érvényesülését, a differenciált tanulásszervezési eljárások elterjedését, valamint a hatékony és önálló tanulás kialakulását. Fontos, hogy a diákokat megtanítsuk a nagymennyiségű információhalmazban való eligazodásra, rendszerezésre, a hasznos és értékes ismeretek kiszűrésére. Az informatika oktatása, a számítógép, az internet mint információforrás helyes használata fontos helyet foglal el a tanítás során. Segítségükkel lehetővé válik az alapok, összefüggések, rendszerező elvek elsajátíttatása, ill. az ismeretszerzés különböző módjainak megismertetése. Könnyebb a háttérinformációk szerzése, azok rendszerezése, kritikus szemlélete, összevetése, ezzel egyidejűleg saját álláspont, vélemény kialakítása.

Intézményünk informatikai stratégiája tartalmazza az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez szükséges, az egyenlő hozzáférést biztosító, a pedagógiai feladatoknak megfelelő IKT- infrastruktúra megteremtésének módjait.

Az IKT- eszközfejlesztés eredményeként a frontális pedagógiai módszertan mellett a hangsúly az egyéni és egyedileg szervezett csoportos tanulási folyamatra helyeződik, és amely még hatékonyabban támogatja az egyéni tanulás képességének és a kooperatív technikák fejlesztését.

Feladataink céljaink

A pedagógusok és a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztése. A tankönyvi tananyag kiegészítése, feldolgozásának színesítése, a tanári magyarázat szemléltetése szövegek, képek, ábrák, diagramok, táblázatok, hangok, képek, mozgóképek, modellek, oktató programok segítségével. A legújabb informatikai eszközökkel, információkereső technikákkal, szoftverekkel és azok használatával való megismertetés. A hagyományos és a legújabb információforrások egymás mellé helyezése és azok együttes használata. Audiovizuális ismeretek elmélyítése.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók képesek legyenek önállóan tanulni, rendelkezzenek információs kultúrával és életkoruknak megfelelő információkat szerezzenek. A tanulóknak fel kell ismerniük, hogy a tudást ne egyszer megszerzett ismeretnek tekintsék, hanem igényük legyen arra, hogy ezt a tudást sokrétűen alkalmazni tudják, és folyamatosan fejlesszék. A tanulók ismerjék fel az információnak társadalom életében betöltött jelentőségét. Az információ és az információs technológiák etikus használata. Hatékonyan vegyenek részt az információt alkalmazó és létrehozó csoportokban.

A digitális pedagógia elterjesztésével kapcsolatos tevékenységek, célkitűzések

3-as célú kompetenciafejlesztés

- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok

- Csoportmunka
- Pármunka-tanulópár
- Egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Önálló munka

A differenciálás formái

- Mennyiségi differenciálás
- Minőségi differenciálás
- Tanulási követelmények differenciálása

Ajánlott óratípusok

- Új ismeretanyag feldolgozása
- Alkalmazás-gyakorlás
- Összefoglalás, ellenőrzés-diagnosztikus mérés

Alkalmazásra szánt feladattípusok

- Problémamegoldó csoportfeladatok
- Alkotó feladatok
- Felfedező, kutató feladatok
- Érvelésre-vitára alkalmas feladatok
- Ellenőrzés, értékelés

Digitális tartalmak

- az iskola saját honlapja, diákoknak, szülőknek, tanároknak szóló információkkal,
- az adott intézmény (pl. iskola) saját belső hálózatán tárolt digitális oktatási anyagok,
- multimédia tartalmak (pl. képek, mozgóképes állományok, animációk, hangállományok),
- multimédia CD-k, DVD-k, egyéb eszközök,
- e-Tanulás rendszerekkel kezelhető, módosítható tartalmak, tananyagok

IKT-val támogatott mérés-értékelési tevékenységek

A tanórán alkalmazott diagnosztikus, fejlesztő-formatív és szummatív célú pedagógiai ellenőrzési, értékelési, mérési eljárások és feladatok IKT - eszközök és szolgáltatások

alkalmazásával, támogatásával történő megvalósítása, elősegítve ezzel a NAT célkitűzéseinek megfelelően az egyénre szabott tanulási követelmények érvényesülését, a differenciált tanulásszervezési eljárások elterjedését, valamint a hatékony és önálló tanulás kialakulását.

Az IKT-val támogatott mérési, értékelési módszerek alkalmazása a tanár és tanuló számára azonnali, egyénre szabott visszajelzést tesz lehetővé, támogatja a tanulók egyéni tanulási stratégiáinak kialakítását, illetve elősegíti a tanulók aktivitásának optimális kibontakozását, a digitális kultúra elterjedését.

Lehetőségek:

- számítógép segítségével kitöltött tesztek (moodle), más, értékelésre alkalmas feladatok megoldása (önértékelési, központi kiértékelési lehetőséggel)
- bemeneti (a tanóra elején) mérés (pl. annak megállapítására, hogy a tanulók felkészültsége megfelelő szintű-e az új tartalom befogadására, elsajátítására)
- fejlesztő célú mérés, értékelés (a tanóra során ellenőrző feladatok megoldása a továbbhaladás, illetve a megértés, elsajátítás szintjének ellenőrzésére)
- összegző, szummatív értékelési eljárások alkalmazása a tanulók teljesítményének, tudásszintjének mérésére
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök (projektor, hangosítás, DVD, kamera, digitális fényképezőgép, stb.) igénybevétele a tanórán a mérési-értékelési folyamatban
- aktív tábla alkalmazása
- csoportos feladatmegoldás esetén egyéni teljesítmény értékelését lehetővé tevő eszközök, eljárások alkalmazása (szoftverek, hálózati megoldások, stb.)
- mérési, értékelési eljárásban internet, elektronikus kommunikáció igénybevétele (SDT, internetes feladatbankok, házi dolgozat, projektfeladat megoldása, távoli elérés, stb.)
- Elektronikus napló működtetése
- Interaktív táblás oktató programok használata
- Oktató CD-k használata
- Számítógépes tervező programok használata szakmai órákon
- ECDL vizsgafelkészülés
- Szótárhasználat online hozzáféréssel
- Számítógépes felmérések, tesztek írása a rendszer kiértékelésével
- A tanulók egyéni tananyag feldolgozása Power Point programmal

- Böngésző programok alkalmazása egyéni tananyag feldolgozásakor és versenyfeladatok megoldásában

Feltételek

Tárgyi feltételek

- Iskolai könyvtár, digitális tananyaggyűjtemény
- Számítógép, mint fejlesztőeszköz
- Videó, zenei anyagok,
- Megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal)

Személyi feltételek

A tanár tudása megfelelő legyen. Legyen képes a pedagógus önművelésre, önképzésre. Rendelkezzen megfelelő digitális írástudással, tudja a tanítási-tanulási folyamatban használni az IKT eszközöket és módszereket; ismerje és alkalmazza a web alapú tanulásirányítást.

3.8. A XXI. század természettudományos felfedezései

A természettudományos nevelés az oktatás és a tanulás egyik leggyorsabban fejlődő területe. A természettudományos ismeretek gyakorlati alkalmazása és az induktív gondolkodás fejlettségének viszonyával kapcsolatban igazolt, hogy a tudástranszfer szempontjából a fontos ismeretek mellett meghatározó szerepet játszik a gondolkodási képesség fejlettsége. Ugyanakkor a természettudományos tantárgyak által közvetített ismeretek gyenge kapcsolatrendszerrel rendelkező tudásszigeteket alkotnak. Ezért kiemelten fontos a tanulók elméleti szaktárgyi tudása és annak hétköznapi helyzetekben való felhasználhatósága közötti ellentmondás feloldása, az alkalmazható, felhasználható, gyakorlatban fontos tudás közvetítésének elvárása. A tanítás során igyekszünk a legújabb természettudományos felfedezésekkel megismertetni a diákokat. A tények megismertetése mellett fontosnak tartjuk a különböző megközelítések, elméletek említését – élő, változó tudományként élve a természettudományokat, melyek a természet megismerését és leírását célozzák. Igyekszünk hasznosítani a legmodernebb természettudományos felfedezéseket, a modern technika adta lehetőségeket, így is biztosítva az eligazodást, ill. az alkalmazhatóságot a mindennapi életben.

Erősíteni kívánjuk a nyitott, lényegkiemelő, kritikai érzékkel rendelkező, szelektáló, összehasonlító, rendszerező szemléletmód kialakulását. Ehhez segítségül hívjuk az informatika tantárgy és a számítógép által nyújtott lehetőségeket is az egyes folyamatok pontos, egyéni munka keretében történő nyomon követésére, megfigyelésére, a szerzett információk rögzítésére, okok, következmények megismerésére.

Pedagógiai célunk

- Jelentős természettudományos tények, fogalmak, elvek es elméletek minél naprakészebb tudása és átadása.
- Képességfejlesztés a lényeges természettudományos tudás alkalmazásának terén hétköznapi szituációkban.
- Képességfejlesztés a természettudományos vizsgálati eljárások alkalmazásának terén.
- A tudomány jellemzőinek, a tudomány, a technológia és a társadalom közötti interakciók természetének átfogó megértésére való törekvés.
- A természettudományokkal kapcsolatos tájékozottságon alapuló érdeklődés és attitűdök kialakítása.
- A természettudományok pozícióinak erősítése.

Feladatunk

- A tudomány és a technika társadalomra gyakorolt hatásának megismertetése.
- Kísérletek, gyakorlatok, alkalmazási példák alapján a megértés, szemléletmód, felhasználhatóság követelményének kialakítása.
- A mindennapokat átható, az általános tájékozottságot magában foglaló természettudományos műveltség kialakítása.
- A természettudományos tények, fogalmak, elvek és elméletek tudása mellett a releváns természettudományos tudás hétköznapi szituációkban való alkalmazásának megtanítása.
- Szimpla ismeretátadás helyett olyan képességfejlesztő oktatás, amely nagyobb figyelmet fordít az absztrakt és konkrét szint összekapcsolására, amely az elméletet gyakorlati, a tanuló számára mindennapos, lehetőleg minél több jelenséggel vezeti be.

Módszerek

- Megfigyelések
- Gyakorlatok
- Kísérletezés
- Felfedezéssel tanulás
- Modellelés

4.Helyi tanterv

4.1.A kerettanterv kiválasztásának elve

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletek tartalmazzák azt a kerettantervet, mely a NAT szellemiségének megfelelően készült. Éppen ezért helyi tantervünket ez alapján alkottuk, ugyanis az abban megjelölt általános célokat és feladatokat, fejlesztési területeket és nevelési célokat a helyi tantervünkbe beépíthetőnek véltük. A kerettanterv figyelembe veszi a NAT-ban rögzített kulcskompetenciákat és a kompetenciafejlesztés törekvéseit is, valamint szól az egységesség és a differenciálás elveiről, amelyeket mi is kiemelten kezeltünk nevelési programunk összeállításakor. (ld. Személyiségfejlesztéssel összefüggő feladatok /2.3./, A közösségfejlesztéssel összefüggő feladatok /2.4./ és A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenységek /2.7./)

4.1.1. A helyi tantervbe beépített, a kerettanterv által meghatározott általános célok és feladatok

---

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A szakképzésnek a szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy évfolyama van, ahol az ágazathoz tartozó, érettségihez kötött szakképesítések közös elemeinek tartalmát magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik az egységes kerettanterv szerinti közismereti képzés mellett. A szakközépiskolában folyó nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai előkészítő oktatás szerves egységet alkot.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni

képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.

4.1.2. A helyi tantervbe beépített fejlesztési területek és nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban alakuljon ki a kötelességtudat, értse egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Ismerje fel, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Értse meg és lássa be a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismerjen közösségi egyezségeket és normákat, képes legyen egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Értse az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes legyen értékkonfliktusok felismerésére, ismerjen eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Tudjon megnevezni és felismerni magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosuljon benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismerje a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában legyen nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vegyen a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben. Ismerje a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, legyen tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról. Ismerje lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, tisztában legyen a helytörténeti események főbb állomásaival. Ismerje az UNESCO kulturális örökség kincséhez és a magyar örökséghez tartozó kiemelkedő jelentőségű hazai természeti és kulturális értékeket. Tájegységekhez kötve is ismerje a hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékelje ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Ismerje a nemzeti kultúrák jelentőségét, tisztelje a különböző népek és kultúrák hagyományait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló értse az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismerje alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismerje a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes legyen az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismerje a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tudjon példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismerje és tisztelje szűkebb közösségei tagjait, törekedjen a jó együttműködésre az együttélésben. Képes legyen a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismerje a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosuljon, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában legyen a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Rendelkezzen a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemezze a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Tudjon különbséget tenni az ideális és a reális énkép között és tisztában legyen azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képét. Ismerje fel a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló tudatosan készüljön az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas legyen a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, alakítsa ki egyéni, eredményes munkamódszereit. Ismerje meg a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes legyen önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes legyen szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, ismerje meg a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismerje a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tudjon ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tudjon információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes legyen felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová

fordulhat krízishelyzetekben. Képes legyen tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Értse a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Értse a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, lássa be a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. Tudja értelmezni a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tisztelje a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé váljon környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes legyen egészséges étrend összeállítására, ismerje a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait. Tájékozott legyen az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismerje a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes legyen stresszoldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában legyen annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismerje az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodjon ezektől. Ismerje a rizikófaktor fogalmát, képes legyen értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tudjon a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismerje a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes legyen értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismerje az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes legyen tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában legyen a védőoltások szerepével, ismerje ezek alapvető hatásmechanizmusát, tudjon példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismerje fel, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorúlnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érezze a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes legyen felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is álljon. Ismerje fel, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában legyen az önkéntességértékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló értse a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit. Konkrét példákon keresztül értse, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Lássá be, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, értse ezek kockázatát és lássa ezzel kapcsolatos felelősségét. Legyen képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébredjen abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes legyen a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Értse a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

Tudatosuljon a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkezzen tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Készüljön fel az álláskeresésre, tisztában legyen azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Értse, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Képes legyen önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló rendelkezzen ismeretekkel az Euro-övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekedjen arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékelje az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes legyen eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között. Képes legyen információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi

döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezzen ahhoz, hogy számlát nyisson és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan válasszon a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes legyen a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezzen a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló tanuljon meg jegyzetelni, képes legyen kiemelni a lényegét a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes legyen saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismerje az időmenedzsment jelentőségét, alkalmazzon segítő technikákat. Képes legyen a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használjon tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tudjon különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

4.1.3. A helyi tantervbe beépített kulcskompetenciák ill. kompetenciafejlesztési törekvéseink

---

Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes legyen mások álláspontjának értelmezésére, saját véleményének megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvasson és értsen meg nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes legyen különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vegyen részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes legyen szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden

fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekedjen a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására is. Törekedjen a normakövető helyesírásra, képes legyen az önálló kézikönyv-használatra és a képes, nonverbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése

A tanuló képes legyen arra, hogy tudatos nyelvtanulóként tanulja a nyelvet, nyelvtudását önállóan szinten tartsa és fejlessze. Fel tudja használni az idegen nyelvet saját céljaira is utazásai, tanulmányai során. Megértse a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben, önállóan elboldoguljon a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tudjon alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A matematikai kompetencia fejlesztése

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes legyen indokolni az eredményeket. Kialakuljon az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. Megértse a matematikai bizonyítást, képes legyen a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Értsen meg egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Ismerje fel a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztése

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes legyen leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett lássa be az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes legyen meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből vonjon le reális és helyes következtetéseket. A tanuló legyen képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása

során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Lássa be a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, és akarjon cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban értse meg a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

A digitális kompetencia fejlesztése

A szakközépiskolában a tanuló legyen képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Válgjon nyitottá és motiválttá az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan. Gyakorlattan kapcsolódjon be az információ-megosztásba, képes legyen részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Alakuljon ki benne az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartatás, fogadja el a kommunikáció és az információ felhasználás etikai elveit. Ismerje fel az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, és tudatosan törekedjen ezek mérséklésére. Ismerje a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, és vegye figyelembe ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

A szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése

A tanuló legyen nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Éljen a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösségét, a társadalmat érintő kérdésekben. Képes legyen érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Vegye figyelembe és értse meg a különböző nézőpontokat, keltsen bizalmat tárgyalópartnereiben, és forduljon empátiával feléjük. Képes legyen helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben, tudja kezelni a stresszt és a frusztrációt. Tudatosan készüljön a munkavilágához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. Igyekezzen a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Legyen nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes legyen a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakuljon ki az emberi jogok teljes körű (az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség) tiszteletben tartása iránt, törekedjen a személyes előítéletek leküzdésére, képes legyen a

kompromisszumra. Alakuljon ki a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia fejlesztése

A tanuló képes legyen részt venni a csoportos munkavégzésben, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Tudjon együttműködni társaival, ossza meg velük a feladatmegoldást segítő információikat. Legyenek elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Legyen nyitott a gazdaság működésével, az egyén gazdasági szerepvállalásával (pl. vállalkozás) kapcsolatos témák iránt, alakuljanak ki egyre reálisabb elképzelései saját jövőjét illetően. Érdeklődjön a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt és fogalmazzon meg ezzel kapcsolatos elképzeléseket, a pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes legyen ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott legyen a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt, egyre reálisabban mérje fel tevékenysége kockázatait. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemezze.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség fejlesztése

A tanuló ismerje fel, hogy a művészetek az érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények és a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosuljon benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Ismerje meg az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Legyen nyitott műalkotások befogadására, a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Legyen képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Akarjon kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

A hatékony, önálló tanulás képességének fejlesztése

A tanuló rendelkezék a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tudjon írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes legyen kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az

idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Legyen képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, legyen kellő mértékben magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje legyen pozitív, ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, ismerje fel szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint találja meg a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes legyen arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

4.1.4. Az egységesség és a differenciálás elve

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást. Az egyéni különbségek figyelembe vételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés

egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékosági területre vonatkozóan a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés) tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

4.2. A Nemzeti alaptanterv és a helyi tanterv kapcsolata

A NAT a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmifogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanulóhoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;

- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítéletképeségre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A NAT által előírt fejlesztési területekről, nevelési célokról és kulcskompetenciákról a kerettanterv és a helyi tanterv viszonyának bemutatásakor, a 4.1.2. és a 4.1.3. alfejezetekben írtunk részletesen.

4.2.1. Műveltségi területhez kapcsolódó tantárgyak

A NAT a közoktatás tartalmát műveltségi területek szerint határozza meg. Az egyes iskolák tantárgyi rendszerét a műveltségi területek figyelembevételével a helyi tantervek állapítják meg.

Tantárgyi rendszerünk	
A Nemzeti Alaptanterv műveltségi területei	A műveltségi területekhez kapcsolódó tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Idegen nyelv	Angol nyelv, német nyelv
Matematika	Matematika
Ember és társadalom: történelem, etika, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek, filozófia	Történelem, földrajz, biológia, magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki óra, gazdasági ismeretek
Ember és természet: természetismeret, fizika, kémia, biológia és egészségtan, elsősegély-nyújtási alapismeretek	Biológia, fizika, kémia, földrajz, elsősegély-nyújtási alapismeretek modul, osztályfőnöki óra
Földünk és környezetünk	Földrajz, biológia, kémia, történelem

Művészetek: ének-zene, tánc, dráma, vizuális kultúra, mozgóképkultúra, médiaismeret	Ének-zene, rajz és vizuális kultúra, informatika, magyar nyelv és irodalom, testnevelés
Informatika: számítástechnika, könyvtárhasználat	Informatika, magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki óra
Életvitel és gyakorlati ismeretek: technika, háztartástan és gazdálkodás, pályaaorientáció, közlekedés	Biológia, földrajz, történelem, osztályfőnöki óra, gyakorlatok, mérések
Testnevelés és sport	Testnevelés

A korszerű műveltség követelménye áthatja az iskolai oktatás szinte valamennyi elemét:

- Hon- és népismeret
- Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz
- Környezeti nevelés
- Kommunikációs kultúra
- Testi és lelki egészség
- Gazdasági ismeretek (közgazdasági és pénzügyi alapismeretek)
- Tanulásmódszertan

4.2.2. A NAT által meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

4.2.2.1. A tantárgyválasztás és a foglalkozások rendje

A tantárgyválasztás szabályai

Az iskola igazgatója minden tanév áprilisáig az osztályfőnökök közreműködésével levélben tájékoztatja a szülőket, osztályfőnöki órákon értesíti és a tanulókat a következő tanévben választható tantárgyokról, valamint a felkészítés szintjéről.

Kiskorú tanuló esetén a szülő, a többi tanuló esetén a szülő és a tanuló közösen minden év május 20-ig írásban adhatja le a tantárgyválasztással, valamint a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos igényét az osztályfőnöknek. Ezt követően az adott tanévben a választott tárgy és a választott szint módosítására már nincs lehetőség.

Az iskolába újonnan beiratkozó tanuló, illetve a szülő a beiratkozáskor írásban adhatja le a tantárgyválasztással, valamint a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos igényét az

iskola igazgatójának. Rendkívül indokolt esetben a tanuló a tantárgyválasztását szeptember első hetében módosíthatja. Ezt követően az adott tanévben a választott tárgy és a választott szint módosítására már nincs lehetőség.

A tantárgyválasztás korlátja

A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege egy tanítási héten a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. melléklet B és D oszlopában az adott évfolyamra meghatározott időkeretet legfeljebb négy tanítási órával haladhatja meg.

Szabadon választható tantárgyak, foglalkozások

A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő tantárgyakból kiegészítő foglalkozás szervezhető matematika, fizika, informatika, idegen nyelv (angol, német), magyar nyelv és irodalom valamint történelem tantárgyakból. A nem érettségire felkészítő tanórán kívüli foglalkozások, programok is szorosan kapcsolódnak az oktatáshoz, és a tantestület által megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz illeszkedve fontos szerepet töltenek be az iskola életében.

Korrepetáló, felzárkóztató foglalkozások segítik a gyengébb képességű és/vagy hiányos alapképzettségű tanulók szintre hozását,

Szakkörök, versenyek adnak lehetőséget a tehetséges diákok továbbfejlődésére,

Szakmai előadások (pl.: Pattantyús-nap), *üzemlátogatások*,

Pályázati programokon való részvétel (pl.: Kisfaludy Napok) szolgálják a szakmai vagy speciális érdeklődés kielégítését.

Választható érettségi vizsgatárgyak közép- és emelt szinten

2005-től a törvényi előírásoknak megfelelően közép vagy emelt szinten tehet vizsgát a tanuló. Az érettségi vizsgaszabályzat értelmében kötelező tárgyak: a magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, *elektronikai alapismeretekből (2017. májusától)*. Az öt vizsgatárgy kötelező, vagyis ötödik tantárgyat választania kell a diákoknak. Középszinten iskolánkban a kötelező tárgyakon kívül lehetőség van fizikából, kémiából, informatikából, földrajzból, biológiából, testnevelésből, rajz és vizuális kultúrából vizsgázni. A 10. évfolyamos tanulónak meghirdetjük az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozást matematikából, fizikából, informatikából, történelemből és magyar nyelv és irodalomból.

Emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom esetén heti öt, minden egyéb tantárgy esetén heti négy tanórai foglalkozást biztosítunk.

A helyi tanterv követelményeinek teljesítése után a fent felsorolt bármelyik tantárgyból rendes érettségi vizsgát tehetnek iskolánk tanulói. Tanulmányi idejük megrövidítése esetén (a vizsgatárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a középiskolai tanulmányok teljes befejezése előtt) előrehozott érettségi vizsgát tehetnek diákjaink idegen nyelvből és informatikából.

Elektronikai alapismeretek tantárgyból akkor tehető érettségi vizsga, ha az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette a követelményeket a következő tantárgyakból:

2016/2017-es tanévtől

Tantárgy	Évfolyam	Villamosipari és elektronikai ágazat Elektrotechnika-elektronika szakmacsoport
Elektrotechnika	10.	X
	11.	X
Elektronika	11.	X
	12.	X
Írányítástechnika	12.	X

2019/2020-as tanévtől

Tantárgy	Évfolyam	Erősáramú elektrotechnikus	Automatikai technikus	Elektronikai technikus
Írányítástechnika	11.	X	X	X
	12.	X	X	X
Elektrotechnika	9.	X	X	X
	10.	X	X	X
Elektronika	10.	X	X	X
	11.	X	X	X
	12.	X	X	X

Tanórán kívüli foglalkozások

Az iskola - a tanórai foglalkozások mellett - a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez. Iskolánkban az alábbi tanórán kívüli szervezett foglalkozási formák léteznek:

- szakkörök

- emelt szintű felkészítők
- diáksportkör
- tömegsport
- korrepetálás
- felzárkóztatás
- énekkar
- tanulmányi, szakmai és sportversenyek
- rendhagyó órák
- érettségire való felkészítés

Szakkör

Elsősorban a tehetséges és érdeklődő tanulók fejlesztését célzó foglalkozások, amelyek nem kimondottan tananyaghoz, hanem inkább ismeretkörhöz kapcsolódó tudásanyag megszerzését, elmélyítését teszik lehetővé az egyéni tanulás előtérbe helyezésével. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indítása a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével történik, erről minden tanév elején az iskola igazgatója dönt.

Korrepetálás, felzárkóztatás

Ezek célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. A fentiek indítása a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével történik, erről minden tanév elején az iskola igazgatója dönt.

Diáksportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. A DSK, mint szervezeti forma önálló szabályzat alapján működik (16. számú melléklet). Az iskolai sportkör sportcsoportjainak foglalkozásai a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. A sportcsoportok beindítása évenkénti igényfelmérés alapján történik az adott órakereten belül.

Tömegsport

Az iskolai sportélet, a mindennapos testnevelés megvalósítása a tömegsport megszervezésével egészül ki. Alapvető célja a tehetséggondozáson kívül a testmozgásra való igény megerősítése, az erőnlét, az állóképesség, az akarat fejlesztése, az együttjátszás örömeinek kialakítása.

Énekkar

Az énekkar célja a megfelelő adottságú tanulók zenei képességeinek, személyiségének igényes fejlesztése és színpadképes közösségi produkciók létrehozása. Az énekkar biztosítja az iskolai ünnepélyek és rendezvények zenei programjait.

Közép- és emelt szintű érettségire történő felkészítő

Az érettségi követelményeknek megfelelő szervezett tevékenységi forma, ahol a kötelező tananyag elmélyítésével foglalkoznak a tanulók.

Rendhagyó órák

Olyan órák, amelyek külsőelőadó bevonásával történnek. Rendjét az éves munkaterv tartalmazza.

Tanulmányi és szakmai versenyre való felkészítés

Olyan kiscsoportos foglalkozások, ahol egy adott tantárgyban kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók felkészítése folyik. A tanulók az intézményi, a városi, a megyei és az országos versenyeken vehetnek részt, szaktanári felkészítést igénybe véve.

4.2.2.2. A pedagógusválasztás rendje

Jogi háttere

Magyarország Alaptörvényének (2011. április 25.) XVI. cikkelyének (2) bekezdése, valamint a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 72.§ (2) bekezdése a szülői jogok között kiemeli, hogy a szülőket megilleti a gyermeküknek adandó nevelés, illetőleg a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga. Az iskolaválasztás szabadságából ugyanakkor nem következik a tanárválasztás szabadsága. A nemzeti köznevelésről szóló törvény (46.§ (6) bekezdés (b) pontja) ugyan deklarálja a tantárgyat tanító pedagógus megválasztásának jogát is, de a törvény megfogalmazása szerint ezzel csak akkor lehet élni, „ha erre lehetőség van”. Ez a rendelkezés azonban szinte semmilyen garanciát nem biztosít e

jog valódi érvényesítésére, hiszen a „lehetőség” a gyakorlatban szinte megteremthetetlen és nehezen értelmezhető. Az oktatási intézményekben az osztályokat tanító pedagógusok kijelölése az intézményvezető hatáskörébe tartozik, a szülőknek ezzel kapcsolatban nincs véleményezési joguk.

Iskolai megvalósulása

A pedagógusválasztás lehetőségével a diákok abban az esetben élhetnek, ha az adott tantárgyból a felkészítés az adott osztályban több szinten vagy csoportbontásban folyik. Ebben az esetben a tanuló írásban kérheti az igazgatótól a másik pedagógus csoportjába történő beosztást. Az igazgató a csoportlétszám és a többi tanuló érdekeinek figyelembevételével hozza meg döntését, amely a tanév végéig szól.

4.2.2.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

---

A taneszközök kiválasztása januárban történik. A tankönyvfelelős rögzíti a munkaközösségek által kiválasztott taneszközöket és megrendeli azokat. A rendelést megelőzően több forrásból szerezhetnek információt kollégáink a kínálatról:

- a) a kiadók ajánlatai, katalógusai,
- b) a városunkban, könyvtárunkban rendezett tankönykiállításokon és börzén,
- c) az iskola könyvtárában a legújabb tankönyvek mintapéldányából.

Igyekszünk egy évfolyamon ill. egy tantárgyon belül kompromisszumra jutni, s azonos taneszközből tanítani. Ennek ellenére a tanári szabadságot nem korlátozzuk, az egyéni megoldásokat is támogatjuk.

Ösztönözzük kollégáinkat szakmai jegyzetek, munkafüzetek készítésére, hogy a korszerű, speciális – központilag nem készülő, a tanulók megértését elmélyítő tananyagok hatékonyan oktathatóak legyenek.

A tankönyvek kiválasztásánál szempont, hogy a tartalom, a feldolgozás módja megfeleljen a követelményeknek és a tanulók képességeinek, legyen beszerezhető, jól használható, árban megfelelő. Kollégáink előnyben részesítik a munkáltató jellegű tankönyveket.

Az emelt szintű oktatásban a tanulók egyéb taneszközt is használhatnak. A tehetséggondozás elősegítése céljából lehetővé tesszük kiegészítő tankönyvek, munkafüzetek stb. használatát.

4.2.2.4. Új tevékenységközpontú pedagógiai módszerek bevezetése

---

Az új pedagógiai módszerek széleskörű bevezetésének igényét a 3. számú melléklet tartalmazza.

4.2.2.5. A tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások megnevezése és azok óraszámja

---

Az iskola által alkalmazott óraterveket az 5. számú melléklet tartalmazza.

4.3. Tantárgyi követelmények

A helyi tanterv tananyagát a 6. számú melléklet tartalmazza.

4.4. A középszintű érettségi vizsga témakörei

Magyar nyelv

1. Kommunikáció

A nyelv mint kommunikáció

Nyelvi és vizuális kommunikáció

A kommunikáció működése

Személyközi kommunikáció

A tömegkommunikáció

2. A magyar nyelv története

A magyar nyelv rokonsága

Nyelvtörténeti korszakok

A magyar nyelv szókészletének alakulása

Nyelvművelés

3. Ember és nyelvhasználat

A nyelv, mint jelrendszer

Nyelvváltozatok

Kisebbségi nyelvhasználat és határon túli magyar nyelvűség

Nyelv és társadalom

4. A nyelvi szintek

Hangtan

Alaktan és szótan

A mondat szintagmatikus szerkezete

Mondattan

Helyesírás

5. A szöveg

A szöveg és a kommunikáció

A szöveg szerkezete és jelentése

Szövegértelmezés

A szöveg szóban és írásban

Az intertextualitás

A szövegtípusok

Az elektronikus írásbeliség

6. A retorika alapjai

A nyilvános beszéd

Érvelés, megvitátás, vita

A szövegszerkesztés eljárásai

7. Stílus és jelentés

Szóhasználat és stílus

A szójelentés

Stíluseszközök

Stílusrétegek, stílusváltozat

Irodalom

1. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők (6 tétel)

Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila

2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők (6 tétel)

Balassi Bálint, Zrínyi Miklós, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János, Kassák

Lajos, Kertész Imre, Krúdy Gyula, Illyés Gyula, Karinthy Frigyes, Márai Sándor, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Németh László, Szilágyi Domokos

3. Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők (1 tétel)

Legalább egy szerző 2-3 lírai és/vagy 1-2 epikai művének értelmezése az utolsó 30 évből

4. Művek a világirodalomból (3 tétel)

Választható korok és művek: antikvitás és a Biblia, a romantika, realizmus, a századfordulós modernség a szimbolizmustól az avantgardig

5. Színház- és dráma (2 tétel)

A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása a dráma lényegre törő értelmezésével: Szophoklész, Shakespeare, Molière 1-1 műve, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája, Ibsen, Csehov, Örkény István, 20. századi dráma

6. Az irodalom határterületei (1 tétel)

Az irodalom kulturális határterületei: népköltészet, szórakoztató irodalom, gyermek-és ifjúsági irodalom. Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban.

7. Regionális kultúra és a határon túli irodalom (1 tétel)

A tájhoz, a régióhoz kötődő szerzők/műalkotások vagy határon túli magyar szerzők/alkotások

Történelem

1. Az ókor és kultúrája:

- Poliszok az ókori Hellaszban
- Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
- Az európai kultúra alapjai

2. A középkor Nyugat-Európa a kora középkorban:

- A középkori egyház. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában
- Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
- A középkor kultúrája

3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora:

- A magyar nép története az államalapításig
- Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora
- Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
- A Hunyadiak

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492–1789):

- A földrajzi felfedezések és következményei. Reformáció és katolikus megújulás
- Alkotmányosság és abszolutizmus a 17–18. században
- A felvilágosodás kora

5. Magyarország a kora újkorban (1490–1790):

- Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
- Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
- A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
- Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789–1914):

- A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
- A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában
- Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
- Az ipari forradalom hullámai és hatásai

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790–1914):

- A reformkor
- Forradalom és szabadságharc
- A kiegyezés és a dualizmus
- Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában

8. A világháborúk kora (1914–1945):

- Az első világháború és következményei
- A fasizmus és a nemzetiszocializmus
- A kommunista diktatúra
- A második világháború

9. Magyarország a világháborúk korában (1914–1945):

- Az első világháború és következményei Magyarországon
- A Horthy-korszak
- Művelődési viszonyok és társadalom
- Magyarország a második világháborúban

10. A jelenkor (1945-től napjainkig):

- A kétpólusú világ kialakulása
- A kétpólusú világrend megszűnése

- Az európai integráció
- A globális világ sajátosságai

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig:

- A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- A Kádár- korszak
- A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés
- Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek:

- A társadalom tagozódása és a társadalmi felelősségvállalás
- Az aktív és felelős állampolgárság – ismervek, fogalmak, eszközök
- Az alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, a tudatos és felelős állampolgári gazdálkodás elvei, folyamata, a munkavállalói jogok és kötelességek

Idegen nyelvből (angol és német)

1. Személyes vonatkozások, család (a vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai; családi élet, családi kapcsolatok; a családi élet mindennapjai, otthoni teendők; személyes tervek)
2. Ember és társadalom (a másik ember külső és belső jellemzése; baráti kör; a tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel; női és férfi szerepek; ünnepek, családi ünnepek; öltözködés, divat; vásárlás, szolgáltatások (posta); hasonlóságok és különbségek az emberek között)
3. Környezetünk (az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása); a lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek; a városi és vidéki élet összehasonlítása; növények és állatok a környezetünkben; környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?; időjárás)
4. Az iskola (saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat); tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka; a nyelvtanulás, a nyelvtudás, szerepe, fontossága; az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok)
5. A munka világa (diákmunka, nyári munkavállalás; pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás)

6. Életmód (napirend, időbeosztás; az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás); étkezési szokások a családban; ételek, kedvenc ételek; étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben; gyakori betegségek, sérülések, baleset; gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak))
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás (szabadidős elfoglaltságok, hobbik; színház, mozi, koncert, kiállítás stb.; sportolás, kedvenc sport, iskolai sport; olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet; kulturális események)
8. Utazás, turizmus (a közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés; nyaralás itthon, illetve külföldön; utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése; az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai)
9. Tudomány és technika (népszerű tudományok, ismeretterjesztés; a technikai eszközök szerepe a mindennapi életben)
10. Gazdaság (Családi gazdálkodás, a pénz szerepe a mindennapokban, vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank))

Kommunikációs helyzetek

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltatóegységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszertár stb.)	ügyfél

Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
Telefonbeszélgetés	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

Matematika tantárgyból

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1 Halmazok

1.1.1 Halmazműveletek

1.1.2 Számosság, részhalmazok

1.2 Matematikai logika

1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában

1.3 Kombinatorika

1.4 Gráfok

2. Számelmélet, algebra

2.1 Alapműveletek

2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek

2.2.1 Oszthatóság

2.2.2 Számrendszerek

2.3 Racionális és irracionális számok

2.4 Valós számok

2.5 Hatvány, gyök, logaritmus

2.6 Betűkifejezések

2.6.1 Nevezetes azonosságok

2.7 Arányosság

2.7.1 Százalékszámítás

2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek

2.8.1 Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek

2.8.2 Nem algebrai egyenletek

2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek

2.9 Közéértékek, egyenlőtlenségek

3. Függvények, az analízis elemei

3.1 A függvény

3.2 Egyváltozós valós függvények

3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk

3.2.2 A függvények jellemzése

3.3 Sorozatok

3.3.1 Számítási és mértani sorozatok

3.3.2 Kamatos kamat, járadékszámítás

4. Geometria, koordinátagometria, trigonometria

4.1 Elemi geometria

4.1.1 Tételek

4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált pont-halmazok

4.2 Geometriai transzformációk

4.2.1 Egybevágósági transzformációk

4.2.2 Hasonlósági transzformációk

4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok

4.3.1 Síkbeli alakzatok

4.3.2 Térbeli alakzatok

4.4 Vektorok síkban és térben

4.5 Trigonometria

4.6 Koordinátageometria

4.6.1 Pontok, vektorok

4.6.2 Egyenes

4.6.3 Kör

4.7 Kerület, terület

4.8 Felszín, térfogat

5. Valószínűségszámítás, statisztika

5.1 Leíró statisztika

5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai

5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók

5.2 A valószínűségszámítás elemei

Elektronikai alapismeretek tantárgyból

1. ELEKTROTECHNIKA

1.1. Villamos áramkör

1.1.1. A villamos áramkör részei

1.1.2. Passzív és aktív hálózatok

1.1.3. A villamos áram hatásai

1.2. Villamos tér

1.2.1. A villamos erőtér jellemzői

1.2.2. Jelenségek villamos térben

1.3. Mágneses tér

1.3.1. A mágneses erőtér jellemzői

1.3.2. Elektromágneses indukció

1.4. Váltakozó áramú hálózatok

1.4.1. Szinuszos váltakozó mennyiségek

1.4.2. Az R, L, C áramkörök jellemzői

1.4.3. Többfázisú hálózatok és villamos gépek

2. ELEKTRONIKA

2.1. Villamos áramköri alapismeretek

2.1.1. Kétpólusok

2.1.2. Négypólusok

2.2. Félvezető alkatrészek

2.2.1. Félvezetők jellemzői, PN átmenet

2.2.2. Félvezető alkatrészek jellemzői

2.3. Erősítők

2.3.1. Tranzisztoros erősítők

2.3.2. Műveleti erősítők

2.4. Impulzustechnika

2.4.1. Impulzusok

2.4.2. Impulzustechnikai áramkörök

2.5. Digitális technika alapjai

2.5.1. Logikai algebra

2.5.2. Logikai hálózatok

3. IRÁNYÍTÁSTECHNIKA

3.1. Irányítástechnikai alapismeretek

3.1.1. Alapfogalmak

3.1.2. Irányítási rendszer

3.2. Vezérlés

3.2.1. Alapfogalmak

3.2.2. Vezérlési rendszer

3.3. Szabályozás

3.3.1. Alapfogalmak

3.3.2. Szabályozási rendszer

2020-tól AUTOMATIKAI ÉS ELEKTRONIKAI ISMERETEK

1. ELEKTROTECHNIKA

- A villamos áramkörök elemeinek jellemzéséhez tartozó alapfogalmak, az alkatrészek tulajdonságai és felhasználási lehetőségeik.
- Az egyenáramú áramkörök hálózatszámítási módszerei és alkalmazásuk.
- Az egyszerű passzív és aktív villamos hálózatok jellemzőinek számításához szükséges összefüggések ismerete, és azok gyakorlati alkalmazása.
- A villamos áram hatásai és az elektrotechnika műszaki életben történő alkalmazási lehetőségei.

- A villamos erőtér jelenségei, jellemzői, kapcsolódó számítások, kondenzátor jellemzői.
- A mágneses erőtér jelenségei, jellemzői, kapcsolódó számítások.
- Az elektromágneses indukció fogalma, fajtái, összefüggései, gyakorlati jelentősége, tekercsek jellemzői.
- Szinuszos jelek jellemzői, váltakozó áramú hálózatok számítási módszerei.
- A többfázisú hálózatok fogalma és jellemzése, gyakorlati alkalmazásai.

2. ELEKTRONIKA

- A villamos áramkörök kétpólus és négy-pólus elmélete.
- Az elektronikában használt félvezető eszközök működése, félvezető alkatrészek és jellemzők.
- Diódák és tranzisztorok alkalmazásai, erősítők tulajdonságai, a munkapont beállítása és az erősítők váltakozó áramú jellemzői.
- Műveleti erősítők jellemzői, alkalmazása, kapcsolódó számítások.
- Az elektronikai eszközök kapcsolóüzeme és alkalmazása az impulzustechnikában.
- A digitális rendszerekhez köthető számrendszerek és kódok.
- A logikai algebra, logikai függvények leírási módjai, algebrai és grafikus egyszerűsítési módszerek.
- Logikai kapuk típusai, kombinációs hálózatok megvalósítása.
- Szekvenciális hálózatok alapelemei, a tárolók jellemzői, aszinkron -szinkron működés értelmezése.

3. IRÁNYÍTÁSTECHNIKA

- Az irányítástechnikával kapcsolatos fogalmak, irányítás, irányítás részműveletei.
- Az irányítási rendszer felépítése, a hatáslánc, a hatásvázlat, az irányítási rendszert alkotó szervek feladatai, a segédenergiák fajtái.
- A vezérlés és a szabályozás jelképes ábrázolása és a hatásvázlat tömbvázlatos elemzése.
- Az egyes szerveket megvalósító eszközök fajtái, azok működése és jellemzőik.
- A tagok és szabályozók felépítése, működése és jellemzői.
- Az áramútrajz rajzjelei, tervjelei.

- Egyszerű relés kapcsolások áram útrajzának elkészítése, mint öntartás, reteszelés, távvezérlés, relés kapcsolások áramutas rajzainak értelmezése.
- A szabályozás fogalma, hatásvázlata, a szabályozások fajtái.
- A szabályozási kör részei.
- Szabályozások osztályozása.
- Összetett szabályzók.

Fizika tantárgyból

1. Mechanika

1.1. Newton törvényei

1.1.1. Newton I. törvénye

1.1.2. Newton II. törvénye

1.1.3. Newton III. törvénye

1.2. Pontszerű és merev test egyensúlya

1.3. Mozcásfajták

1.3.1. Egyenes vonalú egyenletes mozgás

1.3.2. Egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás

1.3.3. Összetett mozgások

1.3.4. Periodikus mozgások

1.3.4.1. Az egyenletes körmozgás

1.3.4.2. Mechanikai rezgések

1.3.4.3. Mechanikai hullámok

1.4. Munka, energia

1.5. Folyadékok és gázok mechanikája

2. Hőtan, termodinamika

2.1. Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly

2.2. Hőtágulás

2.3. Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)

2.4. Az ideális gáz kinetikus modellje

2.5. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban

- 2.5.1. Termikus, mechanikai kölcsönhatás
- 2.5.2. A termodinamika I. főtétele zárt rendszer

2.6. Kalorimetria

2.7. Halmazállapot-változások

- 2.7.1. Olvadás, fagyás
- 2.7.2. Párolgás, lecsapódás
- 2.7.3. Jég, víz, gőz

2.8. A termodinamika II. főtétele

- 2.8.1. Hő folyamatok iránya
- 2.8.2. Hőerőgépek

2.9. A hőterjedés formái

3. Elektromágnesség

3.1. Elektromos mező

- 3.1.1. Elektrosztatikai alapjelenségek
- 3.1.2. Az elektromos mező jellemzése
- 3.1.3. Töltés, térerősség, *potenciál* a vezetőkön
- 3.1.4. Kondenzátorok

3.2. Egyenáram

- 3.2.1. Elektromos áram, áramerősség
- 3.2.2. Ohm törvénye
- 3.2.3. Félvezetők
- 3.2.4. Az egyenáram

3.3. Az időben állandó mágneses mező

- 3.3.1. Mágneses alapjelenségek
- 3.3.2. A mágneses mező jellemzése
- 3.3.3. Az áram mágneses mezeje
- 3.3.4. Mágneses erőhatások

3.4. Az időben változó mágneses mező

- 3.4.1. Az indukció alapjelensége
- 3.4.2. A váltakozó áram
- 3.4.3. A váltakozó áram teljesítménye és munkája

3.5. Elektromágneses hullámok

3.5.1. Az elektromágneses hullám fogalma

4. Optika

4.1. A fény, mint elektromágneses hullám

4.1.1. Terjedési tulajdonságok

4.1.2. Hullámjelenségek

4.1.3. A geometriai fénytani leképezés

4.1.4. A szem és a látás

5. Atomfizika, magfizika

5.1. Az anyag szerkezete

5.2. Az atom szerkezete

5.2.1. A kvantumfizika eleme

5.2.2. Részecske- és hullámtermészet

5.2.3. Az elektronburok szerkezete

5.3. Az atommagban lejátszódó jelenségek

5.3.1. Az atommag összetétele

5.3.2. Radioaktivitás

5.3.3. Maghasadás

5.3.4. Magfúzió

5.4. Sugárvédelem

5.5. Elemi részek

6. Gravitáció, csillagászat

6.1. A gravitációs mező

6.2. Csillagászat

7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

7.1. A fizikatörténet fontosabb személyiségei

7.2. Felfedezések, találmányok, elméletek

Informatika tantárgyból

A szóbeli vizsga témakörei

1. Információs társadalom

- 1.1. A kommunikáció
- 1.2. Információ és társadalom

2. Informatikai alapismeretek – hardver

- 2.1. Jelátalakítás és kódolás
- 2.2. A számítógép felépítése

3. Informatikai alapismeretek – szoftver

- 3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

7. Információs hálózati szolgáltatások

- 7.1. Kommunikáció az Interneten

9. Könyvtárhasználat

- 9.1. Könyvtárak
- 9.2. Információ-keresés
- 9.3. Forráshasználat

A gyakorlati vizsga témakörei

3. Informatikai alapismeretek – szoftver

- 3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

4. Szövegszerkesztés

- 4.1. A szövegszerkesztő használata
- 4.3. Szövegszerkesztési alapok
- 4.2. Szövegjavítási funkciók
- 4.4. Táblázatok és objektumok a szövegben

5. Táblázatkezelés

- 5.1. A táblázatkezelő használata
- 5.2. A táblázat szerkezete
- 5.3. Adatok a táblázatokban

- 5.4. Táblázatformázás

- 5.5. Diagramok és egyéb objektumok

6. Adatbázis-kezelés

- 6.1 Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
- 6.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
- 6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
- 6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok

7. Információs hálózati szolgáltatások

- 7.2. Weblap készítés

8. Prezentáció és grafika

- 8.1. Prezentáció (bemutató)
- 8.2. Grafika

Testnevelés tantárgyból

Elméleti ismeretek

1. A magyar sportsikerek	7. Torna
2. A harmonikus testi fejlődés	8. Ritmikus gimnasztika
3. Az egészséges életmód	9. Küzdősportok, önvédelem
4. Testi képességek	10. Úszás
5. Gimnasztika	11. Testnevelési- és sportjátékok
6. Atlétika	12. Természetben üzhető sportok

Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika	3.5. Ritmikus gimnasztika
2. Atlétika	3.6. Gyűrű
2.1. Futások	3.7. Nyújtó
2.2. Ugrások	3.8. Korlát
2.3. Dobások	4. Küzdősportok, önvédelem
3. Torna	5. Úszás
3.1. Talajtorna	6. Testnevelés- és sportjátékok
3.2. Szekrényugrás	6.1. Kézilabda
3.3. Felemáskorlát	6.2. Röplabd
3.4. Gerenda	

5. A képzés rendje

5.1. A képzés jellemzői, szakaszai, a képzési idő

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák.

A szakgimnáziumnak a szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az

érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását. A iskolánkban az Országos képzési jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban tehetők munkakör betöltésére képesítő szakmai érettségi vizsga.

A szakközépiskolai képzésben tanulóink 3 évig szakmai vizsgájukra készülnek, majd két év érettségire felkészítő képzés várhat rájuk, saját döntésük alapján.

- Általános műveltséget megalapozó oktatás, érettségi vizsgára felkészítés, és a választott szakterületekre való szakmai orientációs oktatás is folyik 9-12. évfolyamon a szakgimnáziumi képzéseink esetében.
- Szakképzés időtartama 1 év. (5/13. évfolyam)
- Az iskola fogad a szakképző évfolyamokra más intézményben érettségizett diákokat. Ebben az esetben a tanulóknak különbözeti vizsgákat kell tenniük.
- Esti/levelező képzés keretében iskolánk bekapcsolódik a felnőttoktatásba.
- Az iskola igény esetén a már meglévő személyi és tárgyi adottságai révén, iskolarendszeren kívüli oktatást is folytat.

5.2.A szakaszváltás követelményei

A **12. évfolyam végén** a helyi tanterv követelményeinek és az Érettségi vizsgaszabályzatban meghatározott kötelező, kötelezően választható és választható tantárgyakból közép- vagy emeltszintű vizsgakövetelmények teljesítése.

A **szakképző évfolyamok végén** a Szakmai és vizsgáztatási követelményekben és a helyi tantervben meghatározott követelmények teljesítése.

5.3. Az osztályba és csoportba sorolás elvei

- A lehetőséghez mérten a tanulókat a 9. évfolyamra az átjárhatóság biztosításával a választott szakiránynak megfelelő osztályba iskolázzuk be.
- A csoportba sorolás elvei a tantárgyi célhoz igazodnak:
  - ✗ képesség szerint (matematika, fizika 11-12. évfolyam)
  - ✗ tudásszint szerint (élő idegen nyelv)
  - ✗ érettségi szint szerint (közismereti tárgyak 11-12. évfolyama)
  - ✗ választott szakirány szerint (szakmai elmélet, gyakorlat)

☞ véletlenszerűen

5.4. Tanulói jogviszony, átjárhatóság

Belépés az iskolába

- Iskolánkba a 8. évfolyamot sikeresen végzett diákok jelentkezhetnek, lakóterületi megkötés nélkül.
- Szakmai egészségügyi alkalmasság szükséges, a szintévesztés kizáró ok.
- Felvételi vizsga van magyarból és matematikából, melynek eredménye beszámít a felvételi pontszámba, a továbbá figyelembe vesszük az 5-7. évfolyamon szerzett év végi osztályzatokat és a 8. évfolyamon szerzett félévi osztályzatokat az alábbi tárgyakból:

magyar nyelv és irodalom átlaga

matematika (másfélszeres súllyal),

történelem

idegen nyelv és

fizika tantárgyakból (7. ill. 8. évfolyam.).

Ha az általános iskolában a sajátos nevelési igényű tanulót a fent felsorolt tantárgyak közül valamelyik tantárgy osztályozása alól mentesítettek, akkor a felsorolt tantárgyak közül azt választjuk helyette, amelyeknek az osztályzata a legjobb.

Átlépés másik osztályba ugyanazon évfolyamon belül

- Az átlépés feltétele eltérő tananyag esetén a különbözeti vizsga, amely időpontját az illető szaktanár határozza meg az iskolavezetés és az osztályfőnök egyetértésével.
- Az átlépés nem lehetséges, ha a fogadó osztály már a törvényben meghatározott maximális osztálylétszámmal működik.

Az évenkénti továbbhaladás feltételei

Az a tanuló léphet magasabb évfolyamba:

- aki megfelel az adott évfolyamon tanult tantárgyak helyi tantervében szereplő követelményeknek,

- akinek a teljesítményét az esetleges osztályozóvizsga vagy különbözeti vizsga vizsgabizottsága megfelelőnek ítéli,
- akiről a tanév végén szervezett osztályozókonferencián a nevelőtestület ellenkezéértelmű döntést nem hoz,
- aki ellen nincs kizáró értelmű fegyelmi határozat vagy fegyelmi büntetés.

Belépés felsőbb évfolyamra

A 5/13. évfolyamba lépés feltétele: szakmai alapismeretek megléte és sikeres érettségi vizsga (türelmi idő az őszi vizsgaidőszak végéig).

Kilépés

A tanulmányok befejezése előtt is megszűnhet a tanulói jogviszony, ha:

- másik iskola vette át a tanulót,
- a tanuló már nem tanköteles, és nem kívánja tanulmányait tovább folytatni,
- az évfolyam követelményeit második alkalommal sem teljesítette, és nem kíván tandíjat fizetni,
- ha hiányzása meghaladja a törvényben jelzett maximumot, és nem kívánja megismételti az évfolyamot,
- 30 órát igazolatlanul hiányzott, és nem ismétli meg az évfolyamot,
- „kizárás” fegyelmi határozatot hoz ellene a tantestület.

Tanulói jogviszony megszűnése az iskola befejezésével:

- A tanulói jogviszony megszűnik, ha a tanuló érettségi bizonyítványt kapott és nem iratkozik be a szakképző évfolyamra.
- A tanulói jogviszony megszűnik a technikusbizonyítvány kézhezvételének napján.

5.5. Mérések

5.5.1. Kompetenciamérés

Azok a tanulók, akik négy órát meghaladó központi (kompetencia) mérésen vesznek részt, a negyedik óra után számukra nincs tanítás.

A kompetenciaméréssel kapcsolatos részletes szabályzatot a 8. számú melléklet tartalmazza.

5.5.2. A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók teljesítményének mérése fontos feladat, cél a fizikai teherbíró képesség növelése az évek folyamán. El kívánjuk érni, hogy a tanulók saját egészségük megőrzésének érdekében maguk is érdekeltek legyenek ennek fejlesztésében. Kialakuljon bennük az igény a sportolásra, testmozgásra és az egészséges életmód megtartására.

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés szakos pedagógusok végzik az iskola összes osztályában évente két alkalommal (őszi és tavaszi időszak). A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra.

A mérés megkezdése előtt a testnevelők tájékoztatják a tanulókat a mérés szükségességéről. A mérést bemelegítés előzi meg. Az általános testi erő, erő-állóképesség mérésére alkalmazott próba elvégzésekor három kísérleti lehetőség megadása mellett a legjobb eredmény kerül feljegyzésre. A próba előtt, és annak végeztével a tanulók megméri a pulzusszámukat.

A mérés befejezése után a testnevelő tanár és a tanulók közösen megbeszéli, illetve kiértékeli az eredményeket. Az évente ismétlődő mérések alkalmával a tanulók folyamatosan nyomon követhetik fejlődésüket, így felnőtté válásukig megismerik fizikai teljesítőképességük állapotát és annak javításának lehetőségeit.

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1. feladat: HELYBŐL TÁVOLUGRÁS (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugróval (elugró deszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútós mélytartásba, előzetes lendületszerzés -, majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás el elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugró vonal közötti távolságot mérjük méterben.

2. feladat: HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN (A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártartás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat:

- a tanuló az 1. ütemre törzsemelést végez,
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórártartásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: Négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Testnevelés óra

3. feladat: HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSEL FOLYMATOSAN (A csípőhajlító és a hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkórártartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újból felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

4. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FOLYMATOSAN (A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc, fiúk 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az aerob állóképesség mérése 2 kilométeres síkfutással

A hosszútávú állóképesség műszer nélküli mérésének, ellenőrzésének egyik világszerte elfogadott módszere. Lényege, hogy minél rövidebb idő alatt fussák le a tanulók a 2 km-t. A 9 percen túl futók ezt követően addig ismétlik a következő órákon a felmérést, amíg háromszor nem javítják meg saját legjobb idejüket, vagy nem kerülnek 9 perc alá.

Pontérték táblázatok

Pontérték-táblázat: a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok erejének, erő-állóképességének méréséhez.									
9. osztály (15 éves korúak számára.) F. Mérey Ildikó									
Pontérték	Helyből távolugrás páros lábbal /m/		Hanyatt-fekvés felülés /db/		Karhajlítás és nyújtás /db/		Hason fekvésből törzs-emelés és leengedés /db/		
	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	
1	1,51	1,78	39	43	7	18	33	36	
2	1,54	1,81	44	48	8	20	37	40	
3	1,57	1,84	49	53	9	22	41	44	
4	1,60	1,87	54	58	10	24	45	48	
5	1,63	1,90	59	63	11	26	49	52	
6	1,66	1,93	64	68	12	28	53	56	
7	1,69	1,96	69	73	13	30	67	60	
8	1,72	1,99	74	78	14	32	61	64	
9	1,74	2,02	79	83	15	34	65	68	
10	1,77	2,05	84	88	16	36	69	72	
11	1,80	2,08	89	93	17	38	73	76	
12	1,83	2,11	94	98	18	40	77	80	

13	1,86	2,14	99	103	19	42	81	84
14	1,89	2,17	104	108	20	44	85	88
15	1,92	2,20						
16	1,95	2,23						
17	1,99	2,26						
18	2,03	2,30						
19	2,07	2,34						
20	2,11	2,38						
21	2,15	2,42						

Pontérték-táblázat: a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok erejének, erő-állóképességének méréséhez.

10. osztály (16 éves korúak számára.) F. Mérey Ildikó

Pontérték	Helyből távolugrás páros lábbal /m/		Hanyatt-fekvés felülés /db/		Karhajlítás és nyújtás /db/		Hason fekvésből törzs-emelés és leengedés /db/	
	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú
1	1,55	1,85	41	45	8	20	34	38
2	1,58	1,88	46	50	9	22	38	42
3	1,61	1,91	51	55	10	24	42	46
4	1,64	1,94	56	60	11	26	46	50
5	1,67	1,97	61	65	12	28	50	54
6	1,70	2,00	66	70	13	30	54	58
7	1,73	2,03	71	75	14	32	58	62
8	1,76	2,06	76	80	15	34	62	66
9	1,79	2,09	81	85	16	36	66	70
10	1,82	2,12	86	90	17	38	70	74
11	1,85	2,15	91	95	18	40	74	78
12	1,88	2,18	96	100	19	42	78	82
13	1,91	2,21	101	105	20	44	82	86
14	1,94	2,24	106	110	21	46	86	90
15	1,97	2,27						
16	2,00	2,30						
17	2,03	2,33						
18	2,07	2,37						
19	2,11	2,41						
20	2,15	2,45						
21	2,19	2,49						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéséhez "szükséges", illetve "kell" értéket jelzi! Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) akkor tekinthető

kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámainak legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

Pontérték-táblázat: a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok erejének, erő-állóképességének méréséhez. 11. osztály (17 éves korúak számára.) F. Mérey Ildikó									
Pontérték	Helyből távolugrás páros lábbal /m/		Hanyatt-fekvés felülés /db/		Karhajlítás és nyújtás /db/		Hason fekvésből törzs-emelés és leengedés /db/		
	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	
1	1,56	1,88	43	47	9	22	35	40	
2	1,59	1,91	48	52	10	24	39	44	
3	1,62	1,94	53	57	11	26	43	48	
4	1,65	1,97	58	62	12	28	47	52	
5	1,68	2,00	63	67	13	30	51	56	
6	1,71	2,03	68	72	14	32	55	60	
7	1,74	2,06	73	77	15	34	59	64	
8	1,77	2,09	78	82	16	36	63	68	
9	1,80	2,12	83	87	17	38	67	72	
10	1,83	2,15	88	92	18	40	71	76	
11	1,86	2,18	93	97	19	42	75	80	
12	1,89	2,21	98	102	20	44	79	84	
13	1,92	2,24	103	107	21	46	83	88	
14	1,95	2,27	108	112	22	48	87	92	
15	1,98	2,30							
16	2,01	2,34							
17	2,04	2,37							
18	2,08	2,41							
19	2,12	2,45							
20	2,16	2,49							
21	2,20	2,53							

Pontérték-táblázat: a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok erejének, erő-állóképességének méréséhez.									
12. osztály (18 éves korúak számára.) F. Mérey Ildikó									
Pontérték	Helyből távolugrás páros lábbal /m/		Hanyatt-fekvés felülés /db/		Karhajlítás és nyújtás /db/		Hason fekvésből törzs-emelés és leengedés /db/		
	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	
1	1,58	1,94	45	49	10	24	36	42	
2	1,61	1,97	50	54	11	26	40	46	
3	1,64	2,00	55	59	12	28	44	50	
4	1,67	2,03	60	64	13	30	48	54	
5	1,70	2,06	65	69	14	32	52	58	
6	1,73	2,09	70	74	15	34	56	62	
7	1,76	2,12	75	79	16	36	60	66	
8	1,79	2,15	80	84	17	38	64	70	
9	1,82	2,18	85	89	18	40	68	74	
10	1,85	2,21	90	94	19	42	72	78	
11	1,88	2,24	95	99	20	44	76	82	
12	1,91	2,27	100	104	21	46	80	86	
13	1,94	2,30	105	109	22	48	84	90	
14	1,97	2,33	110	114	23	50	88	94	
15	2,00	2,36							
16	2,03	2,39							
17	2,06	2,42							
18	2,10	2,46							
19	2,14	2,50							
20	2,18	2,54							
21	2,22	2,58							

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéséhez "szükséges", illetve "kell" értéket jelzi! Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámainak legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

Pontérték-táblázat: a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok erejének, erő-állóképességének méréséhez. 13. osztály(19 éves korúak számára.) F. Mérey Ildikó								
Pontérték	Helyből távolugrás páros lábbal /m/		Hanyatt-fekvés felülés /db/		Karhajlítás és nyújtás /db/		Hason fekvésből törzs-emelés és leengedés /db/	
	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú	Lány	Fiú
1	1,60	1,97	47	50	11	26	37	44
2	1,63	2,00	52	55	12	28	41	48
3	1,66	2,03	57	60	13	30	45	52
4	1,69	2,06	62	65	14	32	49	56
5	1,72	2,09	67	70	15	34	53	60
6	1,75	2,12	72	75	16	36	57	64
7	1,78	2,15	77	80	17	38	61	68
8	1,81	2,18	82	85	18	40	65	72
9	1,84	2,21	87	90	19	42	69	76
10	1,87	2,24	92	95	20	44	73	80
11	1,90	2,27	97	100	21	46	77	84
12	1,93	2,30	102	105	22	48	81	88
13	1,96	2,33	107	110	23	50	85	92
14	1,99	2,36	112	115	24	52	89	96
15	2,02	2,39						
16	2,05	2,42						
17	2,08	2,45						
18	2,11	2,49						
19	2,15	2,53						
20	2,19	2,57						
21	2,23	2,61						

Figyelem! A vastaggal jelölt teljesítményszint az egészség megőrzéséhez "szükséges", illetve "kell" értéket jelzi! Az általános fizikai teherbíró-képesség fejlettsége, (az aerob teljesítőképesség és az izomerő) akkor tekinthető kiegyensúlyozottnak/harmonikusnak, ha a próbázó a vizsgálat során elért összes pontszámainak legalább a felét az aerob állóképesség mérésére alkalmazott próbában szerzi meg.

2000 m-es síkfutás (perc, mp.)						F. Mérey Ildikó						
Lányok pontérték táblázata: 1-77 pontig.												
9-13. osztály						(15-19 éves életkorú)						(életkor / év).
Pontérték	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves	Pontérték	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves	
1	17'47	17'39	17'31	17'23	17'16	41	10'52	10'49	10'46	10'43	10'40	
2	17'31	17'23	17'16	17'01	16'54	42	10'46	10'43	10'40	10'37	10'34	
3	17'16	17'01	16'54	16'47	16'40	43	10'40	10'37	10'34	10'32	10'29	
4	16'54	16'47	16'40	16'33	16'26	44	10'34	10'32	10'29	10'26	10'23	
5	16'40	16'33	16'26	16'20	16'13	45	10'29	10'26	10'23	10'21	10'18	
6	16'26	16'20	16'13	16'06	16'00	46	10'23	10'21	10'18	10'15	10'13	
7	16'13	16'06	16'00	15'54	15'47	47	10'18	10'15	10'13	10'10	10'08	
8	16'00	15'54	15'47	15'41	15'35	48	10'13	10'10	10'08	10'05	10'00	
9	15'47	15'41	15'35	15'23	15'17	49	10'08	10'05	10'00	9'58	9'55	
10	15'35	15'23	15'17	15'11	15'06	50	10'00	9'58	9'55	9'53	9'50	
11	15'17	15'11	15'06	15'00	14'54	51	9'55	9'53	9'50	9'48	9'45	
12	15'06	15'00	14'54	14'49	14'43	52	9'50	9'48	9'45	9'43	9'41	
13	14'54	14'49	14'43	14'38	14'33	53	9'45	9'43	9'41	9'38	9'36	
14	14'43	14'38	14'33	14'27	14'22	54	9'41	9'38	9'36	9'34	9'31	
15	14'33	14'27	14'22	14'17	14'12	55	9'36	9'34	9'31	9'27	9'25	
16	14'22	14'17	14'12	14'07	14'02	56	9'29	9'27	9'25	9'22	9'20	
17	14'12	14'07	14'02	13'57	13'52	57	9'25	9'22	9'20	9'18	9'16	
18	14'02	13'57	13'52	13'48	13'43	58	9'20	9'18	9'16	9'14	9'12	
19	13'52	13'48	13'43	13'38	13'34	59	9'16	9'14	9'12	9'10	9'08	
20	13'43	13'38	13'34	13'29	13'24	60	9'12	9'10	9'08	9'05	9'03	
21	13'29	13'24	13'20	13'16	13'11	61	9'08	9'05	9'03	9'01	8'59	
22	13'20	13'16	13'11	13'07	13'03	62	9'03	9'01	8'59	8'57	8'53	
23	13'11	13'07	13'03	12'58	12'54	63	8'57	8'55	8'53	8'51	8'49	
24	13'03	12'58	12'54	12'50	12'46	64	8'53	8'51	8'49	8'47	8'46	
25	12'54	12'50	12'46	12'38	12'34	65	8'49	8'47	8'46	8'44	8'42	
26	12'46	12'38	12'34	12'30	12'26	66	8'46	8'44	8'42	8'40	8'38	
27	12'34	12'30	12'26	12'22	12'18	67	8'42	8'40	8'38	8'36	8'34	
28	12'26	12'22	12'18	12'11	12'07	68	8'38	8'36	8'34	8'32	8'31	
29	12'18	12'11	12'07	12'04	12'00	69	8'34	8'32	8'31	8'29	8'25	
30	12'07	12'04	12'00	11'56	11'53	70	8'29	8'27	8'25	8'23	8'22	
31	12'04	11'56	11'53	11'49	11'46	71	8'25	8'23	8'22	8'20	8'18	

2000 m-es síkfutás (perc, mp.)						F. Mérey Ildikó					
--------------------------------	--	--	--	--	--	-----------------	--	--	--	--	--

Fiúk pontérték táblázata: 1-77 pontig.																	
9-13. osztály						(15-19 éves életkorú)						(életkor / év).					
Pontérték	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves	Pontérték	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves						
1	13'42	13'07	12'54	12'42	12'38	41	9'05	8'57	8'51	8'46	8'44						
2	13'16	12'58	12'46	12'34	12'30	42	9'01	8'53	8'47	8'42	8'40						
3	13'07	12'50	12'38	12'26	12'22	43	8'57	8'49	8'42	8'36	8'34						
4	12'58	12'42	12'30	12'18	12'15	44	8'53	8'46	8'38	8'32	8'31						
5	12'50	12'34	12'18	12'07	12'04	45	8'49	8'42	8'34	8'29	8'27						
6	12'38	12'22	12'11	12'00	11'56	46	8'46	8'38	8'31	8'25	8'23						
7	12'30	12'15	12'04	11'53	11'49	47	8'42	8'34	8'27	8'22	8'20						
8	12'22	12'07	11'56	11'46	11'42	48	8'36	8'29	8'23	8'18	8'17						
9	12'15	12'00	11'49	11'39	11'36	49	8'32	8'25	8'20	8'15	8'13						
10	12'07	11'53	11'42	11'32	11'29	50	8'29	8'22	8'17	8'11	8'10						
11	12'00	11'46	11'36	11'26	11'22	51	8'25	8'18	8'11	8'06	8'05						
12	11'53	11'39	11'29	11'19	11'16	52	8'22	8'15	8'08	8'03	8'02						
13	11'46	11'32	11'19	11'10	11'07	53	8'18	8'11	8'05	8'00	7'58						
14	11'36	11'22	11'13	11'04	11'01	54	8'15	8'08	8'02	7'57	7'55						
15	11'29	11'16	11'07	10'58	10'55	55	8'11	8'05	7'58	7'54	7'52						
16	11'22	11'10	11'01	10'52	10'49	56	8'06	8'00	7'55	7'51	7'49						
17	11'16	11'04	10'55	10'46	10'43	57	8'03	7'57	7'52	7'48	7'46						
18	11'10	10'58	10'49	10'40	10'37	58	8'00	7'54	7'48	7'43	7'42						
19	11'04	10'52	10'43	10'34	10'32	59	7'57	7'51	7'45	7'40	7'39						
20	10'58	10'46	10'34	10'26	10'23	60	7'54	7'48	7'42	7'37	7'36						
21	10'52	10'40	10'29	10'21	10'18	61	7'51	7'45	7'39	7'34	7'33						
22	10'46	10'34	10'23	10'15	10'13	62	7'48	7'42	7'36	7'31	7'30						
23	10'37	10'26	10'18	10'10	10'08	63	7'45	7'39	7'33	7'29	7'27						
24	10'32	10'21	10'13	10'05	10'03	64	7'42	7'36	7'30	7'26	7'24						
25	10'26	10'15	10'08	10'00	9'58	65	7'37	7'31	7'27	7'23	7'22						
26	10'21	10'10	10'03	9'55	9'53	66	7'34	7'29	7'23	7'19	7'18						
27	10'15	10'05	9'58	9'50	9'48	67	7'31	7'26	7'20	7'16	7'15						
28	10'10	10'00	9'50	9'43	9'41	68	7'29	7'23	7'18	7'14	7'12						
29	10'05	9'55	9'45	9'38	9'36	69	7'26	7'20	7'15	7'11	7'10						
30	10'00	9'50	9'41	9'34	9'31	70	7'23	7'18	7'12	7'09	7'07						
31	9'53	9'43	9'36	9'29	9'27	71	7'20	7'15	7'10	7'06	7'05						
32	9'48	9'38	9'31	9'25	9'22	72	7'18	7'12	7'07	7'04	7'02						
33	9'43	9'34	9'27	9'20	9'18	73	7'14	7'09	7'05	7'01	7'00						
34	9'38	9'29	9'22	9'16	9'14	74	7'11	7'06	7'01	6'57	6'56						
35	9'34	9'25	9'18	9'12	9'10	75	7'09	7'04	6'59	6'55	6'54						
36	9'29	9'20	9'12	9'05	9'03	76	7'06	7'01	6'56	6'53	6'51						
37	9'25	9'16	9'08	9'01	8'59	77	7'04	6'59	6'54	6'50	6'49						
38	9'20	9'12	9'03	8'57	8'55												
39	9'14	9'05	8'59	8'53	8'51												
40	9'10	9'01	8'55	8'49	8'47												

Értékelés

Igen gyenge (0-20,5 pont)

Gyenge fizikai állapota miatt gyakran rossz a közérzete. A mindennapi tevékenységétől rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát. Munkavégzése közben nehezen tud tartósan odafigyelni, koncentrálni. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerét a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is már igen gyakran komoly, hosszantartó feladat elé állítják.

Gyenge (21-40,5 pont)

A mindennapi tevékenységétől, fizikai-szellemi munkavégzésétől még estére általában elfárad. Igen gyakori, hogy nem tudja kipihenni magát egyik napról a másikra. Sok esetben már reggel is fáradtnak, levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát.

Kifogásolható (41-60,5 pont)

A rendszeres mindennapi tevékenységétől, estére ugyan még elfárad, de reggel általában kipihenten ébred. A megszokottnál több fizikai-szellemi munka, azonban még erősen igénybe veszi. Ha tartósan (több nap, hét) többletmunkát vállal, csak nagy erőfeszítés mellett tudja megfelelő hatékonysággal végezni.

Közepes (61-80,5 pont)

A közepes szint elérése azt jelzi, hogy az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén elérte azt a szintet, amely (az eddigi tapasztalataink szerint) a legtöbb foglalkozási ágban már elegendő ahhoz, hogy mindennapi tevékenységét, esetenként az időszakos túlmunkát maradéktalanul elvégezhesse. Ahhoz azonban, hogy az egészséges létezése kiegyensúlyozott maradjon, ("legalább" az eddig megszokott időtartam és intenzitás mellett) a továbbiakban is törekednie kell arra, hogy a rendszeres testedzés életvitele szerves része maradjon. Ha az időszakos többlet-munka, vagy egyéb okok miatt a közérzetében tartós romlást érez, ajánlatos megnézni, (egy újabb fittség méréssel) hogy összefüggésben hozható-e a fizikai állapotában bekövetkezett esetleges romlással? Vannak

olyan egyének, akiknek rendszeres testedzés nélkül is sikerül ezt a szintet elérni és megtartani, mert kiváló testi, biológiai, fiziológiai adottságokat örököltek, szívós, egészséges, hosszú életű szülők, nagyszülők) és egészségi állapotukat nem rombolják egy vagy több káros szenvedéllyel. Ezt a szintet heti 2-3 óra, az életkornak megfelelő optimális idejű és intenzitású testedzéssel szinte bárki elérheti. Mindenki célja és saját érdeke kell legyen, ezen szint elérése és folyamatos megtartása.

Jó (81-100,5 pont)

Ezt a szintet általában azok érik el, akik több éven át, valamilyen sportágban - alacsonyabb szintű szakosztályban - amatőr szinten versenyeznek, és heti két-három alkalommal rendszeresen edzenek. Ha valaki már gyermekkorában eldönti, hogy élsportoló szeretne lenni, legjobb ha szakember irányításával, az életkori sajátosságok figyelembe vételével, minél fiatalabb életkorban hozzákezd az általános fizikai teherbíró-képességének az adott sportághoz "szükséges", vagy " kell" értékig fejlesztéséhez.

Kiváló (101-120,5 pont)

A kiváló szint eléréséhez, heti négy-öt edzés csak akkor elegendő, ha örökletes tényezőként kiváló testi, biológiai, fiziológiai adottságok is jelen vannak.

Extra (121-140 pont)

Aki ezt szintet eléri, az fizikailag kiválóan terhelhető. Ez a szint szinte valamennyi élsportolónak elegendő ahhoz, hogy a kiválasztott sportágra jellemző speciális kondicionális képességeket a "kell értéknek" megfelelő szinten lehessen tartani.

5.6. Az értékelés

5.6.1. Az értékelés fontossága

Iskolánk működését vizsgálva kulcskérdésként fogalmazódik meg, hogy milyen pedagógiai eszközökkel hozzuk mozgásba az itt eltöltött 4-5-6 éves képzési idő alatt a tanulóban rejlő adottságokat. A válaszuk: egyrészt a személyre szabott motivációval (ezzel arra törekszik a tanár, hogy minden egyes gyerekhez megtalálja a "kulcsot"), másrészt pedig az egységes

értékelési rendszerrel, melynek kialakítása során a tanuló teljesítményét a pedagógiai programban rögzített célokhoz és követelményekhez viszonyítjuk.

Értékelő, minősítő megnyilvánulásai a pedagógus (céltudatosan vagy ösztönösen) mércét állít tanulói elé. Folyamatos észrevételeivel (elismerés, buzdítás, bírálat) hozzásegíti a tanulókat a hiteles önismerethez és emberismerethez, ugyanakkor késztetést ad a pozitív értékek irányában történő továbbhaladásra. Gyakorlatilag megtanítja őket a személyiség (és a teljesítmény) értékelésének eljárásaira (Alapelvek).

Eközben a pedagógus önmagáról is képet alakít ki diákjaiban; kifejezi az értékekhez és tanulóihoz való emberi hozzáállását, amivel szintén hat a tanulókra, mert kialakítja bennük a tanár-diák kapcsolat jellegét, elvárásainak igény szintjét.

Célja

Elsősorban a tanuló, a szülő és a pedagógus tájékoztatása a végzett munka eredményességéről.

A **tanuló** az értékelés következtében

- visszajelzést kap a tanulásban elért teljesítményéről,
- a kívánatos és a tényleges tanulási intenzitás, időráfordítás stb. viszonyáról;
- fontos szerepet tölt be a tanulóhoz való viszony, a tanulási szokások formálásában;
- alakítja önértékelését;
- mintát ad mások értékelésére;
- megtanítja a siker- és kudarcélmény feldolgozására;
- építő jellegű szándék (hangnem, stílus) hatással van a tanuló magatartására, tanulóhoz való viszonyára;
- könnyebben motiválható,
- alakítja a közösség értékmércéjét;
- erős közvélemény-formáló eszköz (nevelési cél)
- segíti megteremteni a versenyorientációt;
- rangsort alakít ki az ugyanazon tevékenységet folytatók közt;
- tájékoztatja a felsőfokú iskolát vagy munkahelyet (szelekciós funkció);

A **szülők** az eredmények ismeretében

- módosíthatják gyermekeik napirendjét,
- megváltoztathatják nevelési módszereiket,

- megváltoztathatják a pályaválasztással kapcsolatos elképzeléseiket.

A pedagógust az értékelés

- tájékoztatja munkája eredményéről,
- megerősítést nyerhet eljárásainak helyességéről;
- a kudarcok munkastílusának felülvizsgálatára készítetik;
- az eredmények mélyreható elemzése célratörőbb, átgondoltabb pedagógiai munkára készítheti

Értékelési rendszerünk követelményei

- értékelési módszerünk egységes és áttekinthető;
- előnyben részesíti a szorgalmat és a tehetséget;
- kiszámítható és azonos feltételeket teremtő;
- objektív jellegű (Az objektivitás követelménye nem jelenti a szubjektív elemek teljes kiküszöbölését, csupán annak negatív hatásainak emberileg lehetséges mértékű háttérbe szorítását.)
- jelzi a sikert és a kudarcot, de skatulyázás nélkül;
- nem alapozódik előítéletekre;
- kompatibilis a közoktatás egészével
- megírt dolgozatát a tanuló maximum 2 héten belül kijavítva kézhez kapja
- Az írásbeli számonkéréseknél törekedni kell a pedagógiából ismert feladattípusok minél szélesebb körű és változatos alkalmazására.
- Ugyanazon a napon maximum 2 témazáró dolgozat íratható.
- Egy héttel előre jelezni kell a témazáró dolgozat időpontját.

5.6.2. Az érdemjegy szerzésének módjai

- Szóbeli felelet (tények, leírások, fogalmak, szabályok, törvények, vitakészség, kísérletek)
- Írásbeli munka
- Önálló kiselőadás
- Óraközi munka

- Gyakorlati órai munkavégzés
- Részvétel versenyeken

5.6.3. Az írásbeli beszámoltatás formái, szabályai

Írásbeli felelet: Írásbeli számonkérés egy vagy két óra anyagából.

Dolgozat: Elmélet és/vagy gyakorlati feladatok írásbeli számonkérése egy vagy több óra anyagából.

Témazáró dolgozat: Összefoglalás után íratott dolgozat egy témakörből, nagyobb fejezetből, idegen nyelvnél 3-4 leckéből (Értékelése a munkaközösségek által megállapított százalékos teljesítmények alapján.).

Házi dolgozat: Megadott határidőre beadandó tanár által kijelölt feladat otthoni kidolgozása esetleges segédeszközök (szakkönyvek, internet) használatával.

Évfolyamdolgozat: Évfolyamonként és tantárgyanként egységes mérőeszkővel ugyanazon időpontban (évi 1-2 alkalommal) íratott dolgozat.

5.6.4. Az értékelés formái

Szóban

Korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló jellegű, mindenképpen pozitív irányba lendítő.

Lehet:

- szabályozó jellegű tanári megjegyzés a tanítási órán;
- tudatos, rendszeres szóbeli minősítés a közösen végzett tevékenységekben;
- a kiemelkedő teljesítmények dicsérete az egész közösség előtt;
- a pedagógus hosszabb helyzetelemző beszélgetése tanulóval, szülővel (fogadóóra, stb.)

Írásban

Erre a formára különösen az érettségi tárgyak esetében helyezünk nagy hangsúlyt. Szól a tanulónak és a szülőnek egyaránt.

Lehet:

- A tanuló írásbeli munkáihoz fűzött véleményezés, illetve kiegészítés
- Üzenet a tájékoztató füzetben vagy az elektronikus ellenőrzőben
- Hivatalos levél

5.6.5. A szóbeli számonkérés értékelésének általános elvei

Jeles érdemjegyet kap az a tanuló, aki a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek kifogástalanul tesz eleget, azaz

- önállóan képes a témakörhöz tartozó fogalmakat felismerni és azokat precízen definiálni (a tantárgy specifikumának megfelelően képlet formájában meghatározni).
- önállóan képes a témakörhöz tartozó ismeretanyag legfontosabb összefüggéseit felismerni, meghatározni és elemezni.
- önállóan képes az ismeretanyag gyakorlati alkalmazását példákon keresztül, sokszínűen bemutatni.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget, azaz

- önállóan képes az ismeretkörbe tartozó fogalmakat definiálni (a tantárgy specifikumának megfelelően képlet formájában meghatározni).
- bizonyos tanári segítséggel képes a témakörhöz tartozó ismeretanyag legfontosabb összefüggéseit felismerni, meghatározni és elemezni.
- képes példákat mondani az ismeretanyag gyakorlati alkalmazására.

Közepes érdemjegyet kap az a tanuló, aki a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, szaktanári segítségre (javításra, kiigazításra) többször rászorul, azaz

- fogalmakat képes felismerni, de azokat pontatlanul, hibásan definiálja.
- csak tanári segítséggel képes az ismeretanyaghoz tartozó legfontosabb összefüggések felismerésére, de bizonyos részösszefüggéseket nem képes felismerni és elemezni.
- nem képes az elméleti anyag gyakorlati vonatkozásait önállóan felismerni, mindezt csak komoly tanári segítséggel teszi.

Elégséges érdemjegyet kap az a tanuló, aki a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, készségekkel rendelkezik, azaz

- az ismeretkörhöz tartozó fogalmak közül csak néhányat képes definiálni, azokat is pontatlanul.
- a témához kapcsolódó összefüggéseket tanári segítséggel sem képes felismerni, legfeljebb néhány részproblémára tud rámutatni.
- az ismeretek gyakorlati vonatkozásait tanári segítséggel sem képes felismerni, véletlenszerűen jutnak eszébe a témához kötődő példák.

Elégtelen érdemjegyet kap az a tanuló, aki a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek szaktanári útbaigazítással sem tud eleget tenni, azaz

- az ismeretkörhöz tartozó fogalmakat pontatlanul sem képes meghatározni.
- összefüggéseket, elemzéseket tanári útmutatás alapján sem tud adni.
- az ismeretanyag gyakorlati alkalmazására tanári segítséggel sem képes példákat mondani.

5.6.6. Osztályozás

Az értékelés számszerűsítése a közoktatás egészéhez illeszkedő ötfokozatú osztályozással történik iskolánkban. A testület nem korlátozza a szaktanárok módszertani szabadságát az értékelésben, de előírja, hogy félévenként minimum 3 alkalommal minősítsenek érdemjeggyel. Az értékelésnél intézményünkben általános elv az, hogy a tanár saját joga meghatározni az egyes érdemjegyekhez szükséges teljesítményszintet a munkaközösségek egységes követelmény- és értékelési rendszere alapján. Kivételt képeznek ez alól az évfolyamdolgozatok, melyek értékelése az alábbiakban olvasható.

Közismeret esetén:

- 85 - 100 % elérése esetén jeles (5)
- 70 – 84 % elérése esetén jó (4)
- 50 – 69 % elérése esetén közepes (3)
- 30 – 49 % elérése esetén elégséges (2)
- 0 – 29 % elérése esetén elégtelen (1).

Szakmai tantárgyak esetén:

- 81 - 100 % elérése esetén jeles (5)
- 71 – 80 % elérése esetén jó (4)

- 61 – 70 % elérése esetén közepes (3)
 51 – 60 % elérése esetén elégséges (2)
 0 – 50 % elérése esetén elégtelen (1).

A félévi és év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Ha a félévi illetve az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára kell módosítani.

Az érdemjegyek alapján megállapított osztályzatok akkor tekinthetők reálisnak, ha a következők teljesülnek a tanulókra:

Jeles osztályzatú az a tanuló, aki (akinek a):

- a kapott feladatot ismeri, érti.
- jártas a tananyag összefüggéseiben.
- teljesítménye könnyen korrigálható hibát tartalmaz.
- a már gyakorolt technológiai eljárásokat hibátlanul alkalmazza.
- az új ismereteket kisebb bizonytalansággal, de eredményesen alkalmazza.
- munkához való viszonya kifogástalan, munkavégzése rendezett.
- meglévő adottságainak, képességeinek fejlesztésére törekszik.
- bátran mer és képes kérdezni, problémákat felvetni.

Jó osztályzatú az a tanuló, aki (akinek az):

- a súlyponti kérdéseket hiánytalanul tudja és érti, tanári segítséggel átlátja a tananyag összefüggéseit.
- az általa végzett feladatmegoldás során apró korrekcióra szorul.
- az új műveletek alkalmazásánál kisebb segítséget igényel.
- munkához való viszonya jó.
- munkavégzése rendezett.
- adottságainak és képességeinek szintjén teljesít.

Közepes osztályzatú az a tanuló, aki (akinek az):

- ismeretei felszínesek.
- a tantárgyi követelményekben megfogalmazottakat csak részlegesen képes elvégezni.
- viszonylag összefüggő feladatokat csak tanári segítséggel képes megoldani.

Elégséges osztályzatú az a tanuló, aki (akinek a):

- a tananyagra vonatkozó ismeretei jelentős mértékben hiányosak.
- a követelmények közül csak azok teljesítésére képes, melyek továbbhaladásának elengedhetetlen feltételei.
- feladatait tanári útmutatással és segítséggel is nehezen képes végrehajtani.

Elégtelen osztályzatú az a tanuló, aki (akinek a):

- felkészültségének pontatlanságait tanári segítséggel sem tudja kijavítani.
- a tanult ismeretek kevesebb, mint 30 % -át illetve 50 %-át tudja.
- a már gyakorolt műveletekben jelentős hibákat vét.
- hozzáállásában hanyagság, igyekezet hiánya tükröződik.

A számonkérések és vizsgák során meg nem engedett segédeszköz használatáért elégtelen érdemjegy illetve osztályzat jár.

5.6.7. Felmentések

Tanulási nehézség alapján rehabilitációs bizottság által kiállított szakértői véleményen alapuló szülői kérelemre az iskola igazgatója határozatban rögzíti a meghatározott nehézségre vonatkozóan, a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján a tanulót jogosan megillető kedvezményeket. Az osztályfőnök az osztályban tanító tanárokat tájékoztatja a határozat tartalmáról.

Ha a tanulónak **előrehozott érettségi vizsgája** van a helyi tantervben meghatározott, iskolánkban oktatott idegen nyelvből, az iskola igazgatója felmentést ad a tanulónak az adott idegen nyelvi órák látogatása alól. A napközbeni tanórák időtartama alatt a könyvtárban kell a tanulónak tartózkodnia.

A tanuló **országosan elismert versenyen** olyan eredményt ér el, mely az érettségi, képesítő vizsga eredményét meghatározza, az igazgató a kiállított igazolás alapján, tanulói (kiskorú

tanuló esetén szülői) kérésre a tanulót felmentheti az iskola teljes vagy részleges látogatása alól, és meghatározhatja a tanuló év végi osztályzatait az adott tárgy(ak)ból.

Testnevelésből az állandó felmentéssel (orvosi javaslat alapján) rendelkező tanulónak a napközbeni órák alatt a könyvtárban kell tartózkodnia, míg a nap elején vagy végén levő órákon nem kell a diáknak az iskolában tartózkodnia.

A szülő kérésére felmentett tanulónak a tornateremben kell tartózkodnia az órák alatt. A tanár engedélyt adhat a felmentett tanulónak ebben az esetben is arra, hogy a nap elején vagy végén lévő testnevelés órákon ne vegyen részt.

5.6.8. A magatartás és a szorgalom minősítésének követelményei

A magatartás és szorgalom osztályzatokat félév- és év végén az osztály (ODB) és a szaktanárok véleményének kikérése után az osztályfőnök adja, a következőket figyelembe véve:

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

- A közösség érdekében végzett tevékenység
- Kötelességtudat, felelősségérzet
- Segítőkészség
- Viselkedés, őszinteség, hangnem, önfegyelem
- Igazolatlan órák léte ill. nemléte

Példás az a tanuló, aki:

- A házirendet betartja, másokat is erre ösztönöz.
- Tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik.
- Kötelességtudó, feladatait teljesíti.
- Önként vállal feladatokat és azokat teljesíti.
- Tisztelettudó.
- Társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik.
- Az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz.
- Óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet.
- Nincs írásbeli figyelmeztetése vagy intője.

Jó az a tanuló, aki:

- A házirendet betartja.
- A tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik.
- Feladatait a tőle elvárható módon teljesíti.
- Feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti.
- Az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt.
- Nincs írásbeli intője.

Változó az a tanuló, aki:

- Az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be.
- A tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik.
- Feladatait nem minden esetben teljesíti.
- Előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva.
- A közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik.
- Igazolatlanul mulasztott.
- Igazgatói figyelmeztetése van.

Rossz az a tanuló, aki:

- A házirend előírásait sorozatosan megsérti.
- Feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti.
- Magatartása fegyelmezetlen, rendetlen.
- Társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik.
- Viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza.
- Több alkalommal igazolatlanul mulaszt.
- Több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van igazgatói figyelmeztetésnél magasabb fokozatú büntetése.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

- A tanulmányi munkához való viszony
- Munkavégzés pontossága, kötelességtudat
- Az órákon való aktivitás, viselkedés
- Önálló feladatok elvégzésének minősége

- Segítség adása, kérése, igénybevétele a jobb eredmény eléréséért
- Rendszeret, pontosság, felszerelés rendben tartása
- A tanulmányi szint növelése, csökkenése

Példás az a tanuló, aki (akinek a):

- Képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt.
- Tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi.
- A tanórákon aktív, szívesen vállal többletfeladatokat is, és azokat elvégzi.
- Munkavégzése pontos, megbízható.
- A tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz.
- Taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó az a tanuló, aki (akinek a):

- Képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt.
- Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik.
- A tanórákon többnyire aktív.
- Többletfeladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyen való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti.
- Taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó az a tanuló, akinek (aki):

- Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől.
- Tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti.
- Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.
- Érdemjegyeit, osztályzatait több tantárgyból is lerontja.
- Önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag az a tanuló, aki (akinek a):

- Képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében.
- Az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg.
- Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen.
- Feladatait többnyire nem végzi el.

- Felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek.
- A tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.
- Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

5.6.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposág, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

Szerepe

- A tanórákon tanult ismeretek bevétele, azok gyakorlatban való alkalmazása.
- A következő tananyag egység vagy tanóra előkészítése.
- Az összefüggések felismerésének gyakorlása.
- A problémamegoldó készség fejlesztése.
- Az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása.
- Felkészülés a tanórai számonkérésre.
- Az önálló ismeretszerzés és –alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál.

Formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag *megtanulása*.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (*kötelező házi feladat*).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorról, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat (*házi dolgozat*).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (*ajánlott házi feladat*).

- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (*szorgalmi házi feladat*).
- *Felkészülés* tanórai önálló *kiselőadásra* szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- *Átfogó komplex ismétlés* az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével (*témazáró dolgozat*)

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

Iskolai előkészítése, eredményességének segítése

- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon.
- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés - elsősorban magyar nyelvi órákon.
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.
- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

Ellenőrzése

- A kötelező házi feladat elvégzését minden órán ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról a tanórán kell számot adnia.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást szóban értékelünk.

Az otthoni feladatadás koordinálása

- A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb

határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.

- Az órarend összeállításánál - az objektív lehetőségek figyelembe vételével - a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.
- A napi összes maximális felkészülési idő figyelemmel kísérése az osztályban tanító szaktanárok, osztályfőnök, szülők és az osztálytitkár feladata.
- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznapi terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

5.6.10. A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató magatartást tanúsít, ill. hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, ill. jutalmazza.

Dicséret illeti azt a tanulót, aki:

- eredményes kulturális tevékenységet folytat;
- kimagasló tanulmányi, vagy sporteredményt ér el;
- a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez.

A jutalmazás eszközei és formái:

Szaktanári dicséret szóban, írásban.

Osztályfőnöki dicséret szóban, írásban. Az osztályfőnök saját megítélése vagy pedagógustársai javaslata alapján a tanulót példaként állítja tanulótársai elé.

Igazgatói dicséret írásban. A diákönkormányzat, az osztályfőnök vagy a pedagógusok javaslata alapján a kötelességen túlmenően, az osztálya vagy iskolája hírnevét növelő teljesítményért.

Nevelőtestületi dicséret írásban. A huzamosabb ideig tartó, példamutató kötelességteljesítés, a kiváló tanulmányi vagy közösségi munka alapján az osztályban tanító nevelők határozatára adható.

Pattantyús emléklap, Pattantyús emlékérem a több éven át kiemelkedő teljesítményt nyújtó utolsó éves tanulónak adható. A ballagáson vagy a „diplomaosztón” kerül átadásra. Átadásáról a nevelőtestület dönt.

Könyvjutalom a tanév végén a fenti elvek figyelembevételével adható.

5.6.11. A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki a tanulóviszonnyal kapcsolatos kötelességeit megszegi (pl. a házirend előírásainak sorozatos megszegése, igazolatlan mulasztás, a tanulótársak, a pedagógusok vagy az iskola dolgozói jogainak megsértése, a tanórai rend zavarása, kötelességszegés, felszerelés hiánya, veszélyes eszközt, tárgyat hoz magával, egészségromboló szerek használata, szándékos rongálás, minden olyan cselekedet, mely rontja iskolánk jó hírnevét), fegyelmező intézkedésben kell részesíteni.

A fegyelmező intézkedések fokozatai

Szaktanári figyelmeztetés szóban vagy írásban.

Szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés két szaktanári figyelmeztetés után adható, vagy ha az osztályfőnök a kötelességszegést olyan súlyúnak ítéli.

Írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés szóbeli figyelmeztetés után elkövetett második vétségért adható, vagy ha az osztályfőnök a kötelességszegést súlyosnak ítéli.

Osztályfőnöki intés írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés után elkövetett vétségért adható, valamint ha a tanuló szándékos, gyakori fegyelmeztetlensége káros hatással van az osztályközösségre, vagy súlyos fegyelmi vétséget követ el.

Igazgatói figyelmeztetés, ha a tanuló az osztályfőnöki intés ellenére további, a házirendet sértő magatartást tanúsít, vagy fegyelemsértése súlyos, az egész iskola életére, közösségére káros hatású, szándékos.

Igazgatói intés, ha a tanuló az igazgatói figyelmeztetés ellenére további fegyelemsértést követ el.

Nevelőtestületi intés, ha a tanuló az igazgatói intés ellenére további fegyelemsértést követ el, vagy fegyelemsértése indokolja a legszigorúbb fegyelmező intézkedés alkalmazását. Az igazgató javaslatára a nevelőtestület dönt.

Ha a fegyelmi eljárás lefolytatását megelőző egyeztető eljárás nem vezetett eredményre, a fegyelmi eljárást le kell folytatni.

Fegyelmi büntetések: ha a tanuló a kötelességeit vétken és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

Fokozatai:

- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása
- áthelyezés másik osztályba, iskolába
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától (nem tanköteles tanuló esetében)
- kizárás az iskolából (nem tanköteles tanuló esetében)

A fegyelmi eljárást az igazgató indítja el.

Fegyelmi eljárást kell indítani:

- testi sérthetlenséghez való jog súlyos megsértése,
- a tulajdonhoz és a birtokláshoz való jog megsértése,
- az iskola vagyonában szándékosan okozott jelentős kár,
- az iskola alkalmazottai sérelmére elkövetett meghatározott cselekmények,
- iskolában elkövetett törvénysértés (legalább szabálysértés),
- egészséges élethez való jog durva megsértése esetén.

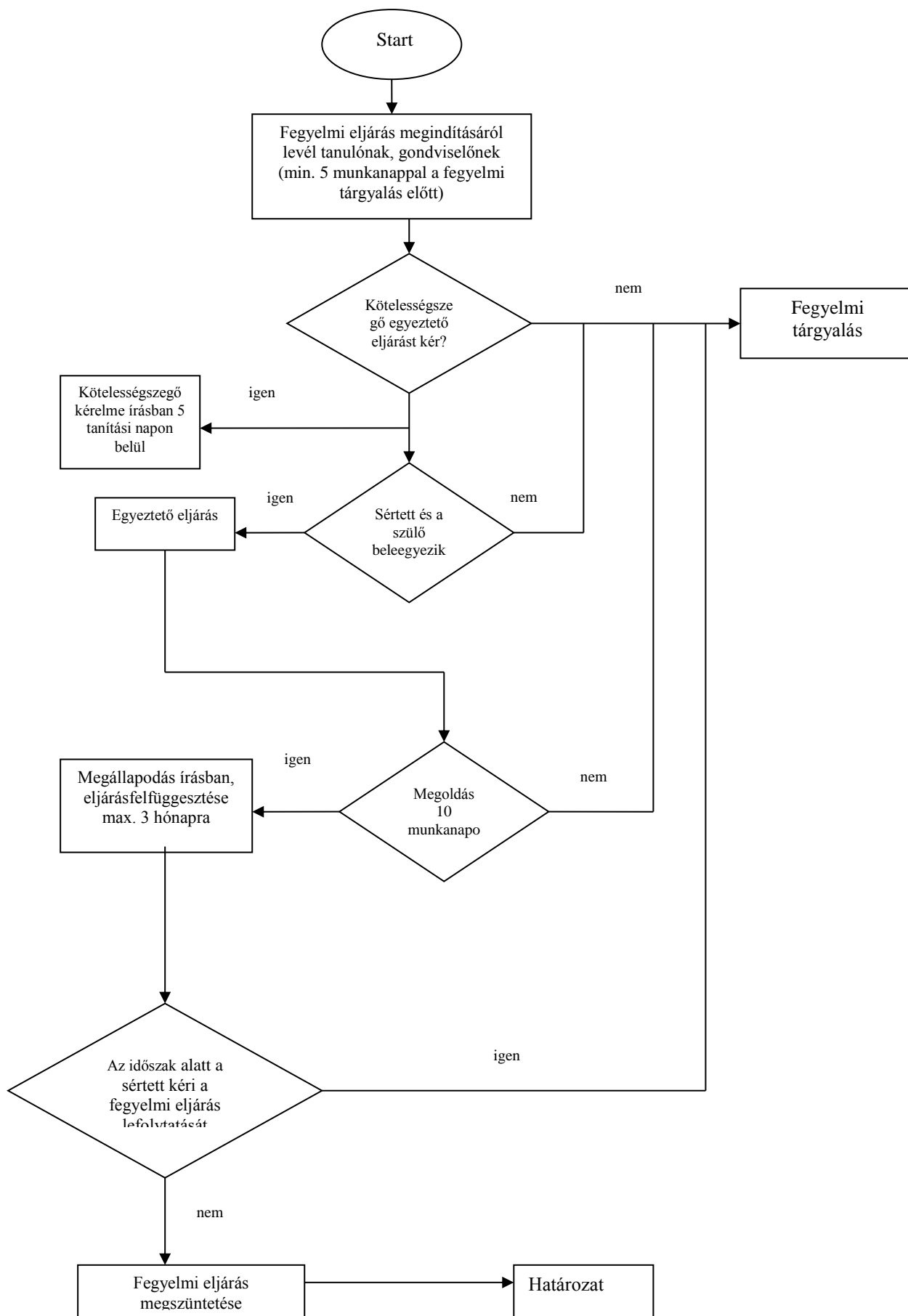
Fegyelmi eljárás lefolytatását megelőző egyeztető eljárás

Az egyeztető eljárás célja a kötelességszegéshez vezető események feldolgozása, és ennek alapján a felek közötti megállapodás létrehozása, a sérelem, mulasztás orvoslása érdekében.

- Az egyeztető eljárás lefolytatására akkor van lehetőség, ha azzal a sértett, kiskorú sértett esetén a szülő, gondviselő, valamint a kötelességszegő, mulasztó, kiskorú kötelességszegő, mulasztó esetén a szülő, gondviselő egyetért.
- Az egyeztető eljárást a fegyelmi eljárás keretében kell lefolytatni.

- A fegyelmi eljárás megindításáról szóló értesítésben fel kell hívni a kötelességszegő, mulasztó tanuló, kiskorú esetén a szülő, gondviselő figyelmét az egyeztető eljárás lehetőségére.
- Az egyeztető eljárás igénybevételét a kötelességszegő, mulasztó tanuló, kiskorú esetén a szülő, gondviselő az értesítés kézhezvételétől számított öt tanítási napon belül írásban kell, hogy bejelentse. A bejelentést a fegyelmi bizottság elnökének kell címezni.
- Az egyeztető eljárás igénybevételéhez a sértettnek, kiskorú esetén a sértett szülőnek, gondviselőnek írásban hozzá kell járulnia. A hozzájárulást a fegyelmi bizottság elnökének kell címezni.
- Az egyeztető eljáráson részt vesz:
  - kötelességszegő, mulasztó tanuló, kiskorú esetén a szülő, gondviselő is
  - sértett tanuló, kiskorú esetén a szülő, gondviselő is
  - osztályfőnök
  - szaktanár, gyakorlatot vezető tanár, oktató
  - fegyelmi bizottság elnöke
  - iskola igazgatója
- Ha a kötelességszegő és a sértett az egyeztetési eljárás során megállapodtak a sérelem orvoslásában, a fegyelmi eljárást a sérelem orvoslásához szükséges időre, de legfeljebb három hónapra fel kell függeszteni.
- A felek aláírásukkal igazolják, hogy a sérelem orvoslására kötött megállapodásról és a felfüggesztésről szóló jegyzőkönyvben foglaltakkal egyetértenek, és azt elfogadják.
- Ha a felek írásban engedélyezik, az egyeztető eljárásban foglaltakat, illetve az eljárás megállapításait nyilvánosságra lehet hozni.
- A fegyelmi eljárást folytatni kell, ha az egyeztető eljárást nem kérik, továbbá ha az írásbeli bejelentés iskolába történő megérkezésétől számított tizenöt napon belül az egyeztető eljárás nem vezetett eredményre.
- Ha a felfüggesztés ideje alatt a sértett, kiskorú esetén a szülő, gondviselő nem kérte a fegyelmi eljárás folytatását, a fegyelmi eljárást meg kell szüntetni.
- A fegyelmi eljárás megszüntetéséről a fegyelmi bizottság elnöke a feleket írásban értesíti.

Egyeztető eljárás folyamatábrája

A fegyelmi eljárás szabályai

1. A fegyelmi eljárás megindításáról a tanulót, a kiskorú tanuló szülőjét, a gyakorlati képzés során elkövetett fegyelmi vétség esetén - ha a gyakorlati képzést nem az iskolában tartják - a gyakorlati képzés szervezőjét (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet), tanulószződés esetén a területileg illetékes gazdasági kamarát értesíteni kell a tanuló terhére rótt kötelelesség megjelölésével. Az értesítésben meg kell jelölni a fegyelmi tárgyalás időpontját és helyét, azzal a tájékoztatással, hogy a tárgyalást akkor is meg lehet tartani, ha a gazdálkodó szervezet vagy a területileg illetékes gazdasági kamara képviselője szabályszerű értesítés ellenére, illetve a tanuló, a szülő vagy a meghatalmazott ismételt szabályszerű meghívás ellenére nem jelenik meg. Tájékoztatni kell a tanulót arról, hogy az eljárásban meghatalmazott is képviselheti. Az értesítést oly módon kell kiküldeni, hogy azt a tanuló, a szülő és képviselőjük külön-külön a tárgyalás előtt legalább nyolc nappal megkapja.

2. A fegyelmi eljárást - lehetőleg a megindítástól számított harminc napon belül - egy tárgyaláson be kell fejezni. Az eljárás során lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanuló, a szülő és a képviselőjük, továbbá a gazdálkodó szervezetet érintő kérdésekben a gazdálkodó szervezet képviselője az ügyre vonatkozó iratokat megtekinthesse, abba az eljárás során betekinthesse, az abban foglaltakra véleményt nyilváníthasson, és bizonyítási indítvánnyal élhessen.

3. A fegyelmi tárgyalás megkezdésekor a tanulót figyelmeztetni kell jogaira, ezt követően ismertetni kell a terhére rótt kötelelességét, a rendelkezésre álló bizonyítékokat.

4. A fegyelmi tárgyalást a nevelőtestület saját tagjai közül választott legalább háromtagú bizottság folytatja le. A bizottság az elnökét saját tagjai közül választja meg.

A bizonyítás

5. A fegyelmi jogkör gyakorlója köteles a határozathozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez a rendelkezésre álló adatok nem elegendők, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le. Bizonyítási eszközök különösen: a tanuló és a szülő nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás, a szemle és a szakértői vélemény.

6. A fegyelmi eljárás során törekedni kell minden olyan körülmény feltárására, amely a kötelességszegés elbírálásánál, a fegyelmi büntetés meghozatalánál a tanuló ellen, illetve a tanuló mellett szól.

A fegyelmi határozat

7. A fegyelmi határozatot a fegyelmi tárgyaláson szóban ki kell hirdetni. A kihirdetéskor ismertetni kell a határozat rendelkező részét és a rövid indokolást. Ha az ügy jellege megkívánja, a határozat szóbeli kihirdetését az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlója legfeljebb nyolc nappal elhalaszthatja.

8. A fegyelmi eljárást határozattal meg kell szüntetni, ha a tanuló nem követett el kötelességszegést, vagy a kötelességszegés nem indokolja a fegyelmi büntetés kiszabását, illetve a kötelességszegéstől három hónapnál hosszabb idő telt el, vagy a kötelességszegés ténye, illetve, hogy azt a tanuló követte el, nem bizonyítható.

9. A fegyelmi határozatot a kihirdetést követő hét napon belül írásban meg kell küldeni a tanulónak, kiskorú tanuló esetén a szülőjének és képviselőjüknek, ha a gazdálkodó szervezet képviselője az eljárásban részt vett, a gazdálkodó szervezetnek.

10. Megrovás és szigorú megrovás fegyelmi büntetés esetén a határozatot nem kell írásban megküldeni, ha a fegyelmi büntetést a tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülő is - tudomásul vette, a határozat megküldését nem kéri, és eljárást megindító kérelmi jogáról lemondott.

11. A fegyelmi határozat rendelkező része tartalmazza a határozatot hozó szerv megjelölését, a határozat számát és tárgyát, a tanuló személyi adatait, a fegyelmi büntetést, a büntetés időtartamát, felfüggesztését és az eljárást megindító kérelmi jogra való utalást.

12. A fegyelmi határozat indokolása tartalmazza a kötelességszegés rövid leírását, a tényállás megállapításának alapjául szolgáló bizonyítékok ismertetését, a rendelkező részben foglalt döntés indokát, elutasított bizonyítási indítvány esetén az elutasítás okát, a határozat meghozatalának napját, a határozatot hozó aláírását és a hivatali beosztásának megjelölését. Ha az első fokon a nevelőtestület jár el, a határozatot a nevelőtestület nevében az írja alá, aki a tárgyalást vezette, továbbá a nevelőtestület egy kijelölt, a tárgyaláson végig jelen lévő tagja.

Az eljárást megindító kérelem

13. Az elsőfokú határozat ellen a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő nyújthat be eljárást megindító kérelmet. Az eljárás megindító kérelmet a határozat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül kell az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlójához benyújtani.

14. A fegyelmi büntetést kiszabó határozat ellen benyújtott kérelmet az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlója nyolc napon belül köteles továbbítani a másodfokú fegyelmi jogkör gyakorlójához. A felterjesztéssel együtt az ügy valamennyi iratát továbbítani kell, az elsőfokú fegyelmi jogkör gyakorlójának az ügyre vonatkozó véleményével ellátva.

A kizárás

15. A fegyelmi ügy elintézésében és a határozat meghozatalában nem vehet részt a tanuló közeli hozzátartozója, továbbá az, akit a tanuló által elkövetett kötelességzegés érintett.

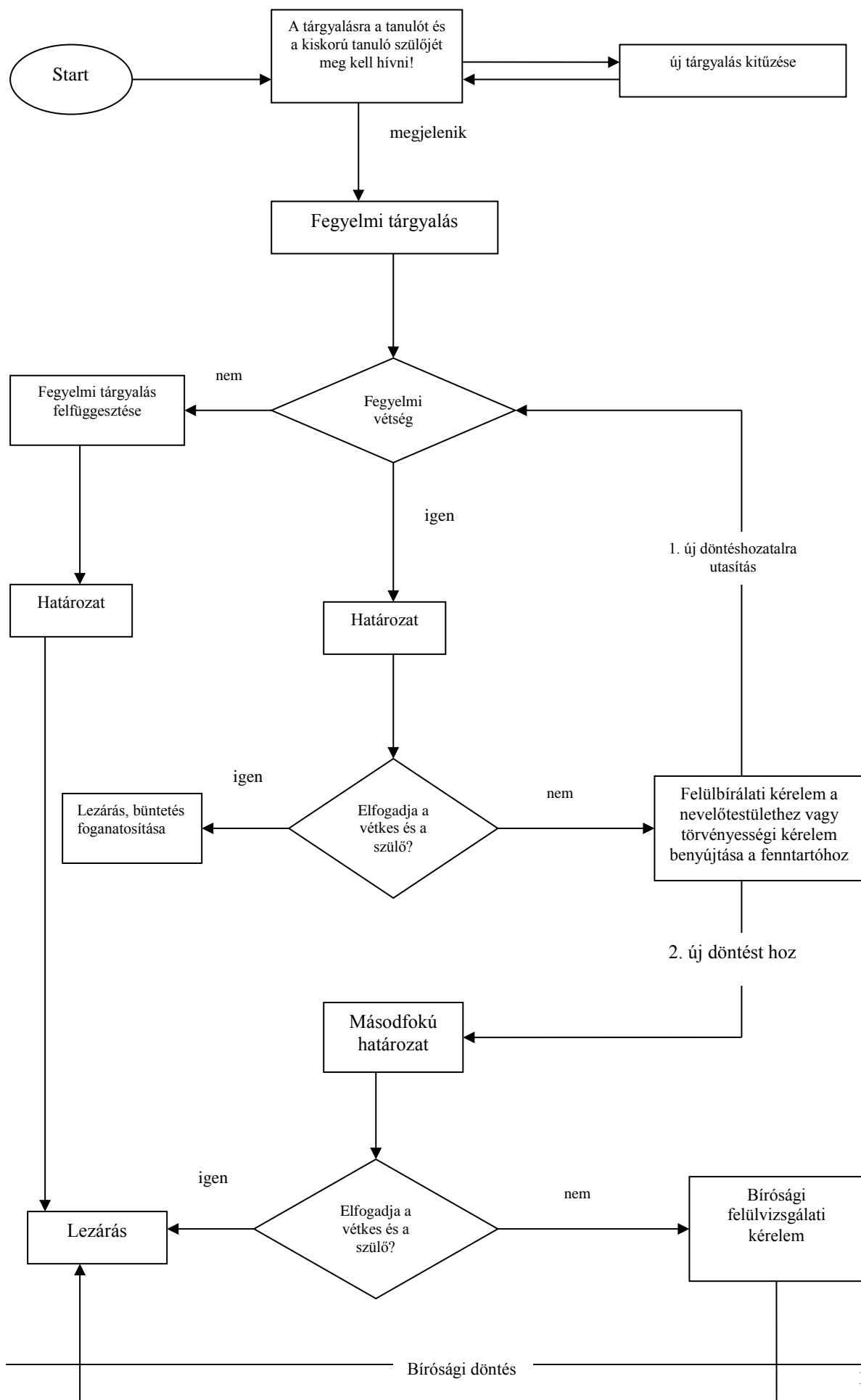
16. A másodfokú fegyelmi határozat meghozatalában nem vehet részt, aki az elsőfokú fegyelmi határozat meghozatalában részt vett, illetőleg az ügyben tanúvallomást tett vagy szakértőként eljár.

17. Akivel szemben kizárási ok áll fenn, köteles ezt bejelenteni. A kizárási okot a tanuló és a szülő is bejelentheti. A nevelőtestület tagja ellen bejelentett kizárási ok esetén az iskola, a kollégium igazgatója, vezetője, egyéb esetekben a másodfokú fegyelmi jogkör gyakorlójának munkáltatója dönt.

18. A fegyelmi eljárásban a kiskorú tanuló szülője mindig részt vehet. A tanulót szülője, továbbá meghatalmazottja képviselheti.

19. A tárgyalásról és a bizonyítási eljárásról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben fel kell tüntetni a tárgyalás helyét, a tárgyaláson hivatalos minőségben részt vevők nevét, az elhangzott nyilatkozatok főbb megállapításait. Szó szerint kell rögzíteni az elhangzottakat, ha a tárgyalás vezetője szerint ez indokolt, valamint, ha azt a tanuló, a szülő vagy képviselőjük kéri.

A fegyelmi eljárás folyamatábrája

6. Szakmai program

6.1. A közoktatás tartalmi szabályozása

Iskolánk szakgimnáziumi és szakközépiskolai képzést folytat. A szakmai oktatás az OKJ szerinti szakmákban, az érvényes SZVK-k, központi programok, illetve kerettantervek alapján történik. A helyi tantervet iskolánkban a kerettantervek alapján a munkaközösség-vezetők készítették el.

A kerettantervek biztosítják a nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. Garanciát jelentenek arra, hogy a mindenkire nézve kötelező ismeretek és fejlesztési követelmények egymással összehangoltan és szakszerűen épüljenek be a helyi tantervekbe. Ugyanakkor a kerettantervi szabályozás megfelelő teret hagy az iskolák szakmai önállóságának is. A közoktatási törvény szerint a kerettantervek tartalmazzák az adott iskolafokozaton, illetve iskolatípusban folyó nevelés-oktatás általános célrendszerét, tantárgyi struktúráját, a kötelező és közös követelményeket, valamint a követelmények teljesítéséhez szükséges óraszámokat. A NAT műveltségi területeit tantárgyakká alakítják. Évfolyamonként meghatározzák e tantárgyak minimálisan kötelező óraszámait, valamint a kötelezően közös követelményeket.

A kerettantervekben egybeszerkesztve jelennek meg azok az ismeretek és fejlesztési követelmények, amelyek a NAT által minden tanuló számára előírt műveltség-tartalom érvényesüléséhez, valamint az adott iskolatípus nevelési- oktatási céljainak megvalósulásához szükségesek.

6.2. A tanulók értékelése és továbbhaladása a gyakorlati képzés során

---

A megállapodás alapja az 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről illetve a 20/2012-es EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.

A gyakorlati, mérési foglalkozások speciális sajátosságai miatt, a tanulók **értékelése** során a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- ☞ A gyakorlati foglalkozásokon a tanulóknak munkanaplót kell vezetni. A naplóvezetés szabályait, előírásait a gyakorlati foglalkozásvezető tanár közli a tanulókkal a tanév elején. A munkanaplót minden foglalkozásra az előző foglalkozáson történtek

leírásával köteles magával hozni a tanuló. A naplóvezetést - tartalmi és formai követelmények alapján – érdemjeggyel kell értékelni, és bele kell számítani a tanuló munkájának értékelésébe.

- ✗ A mérési foglalkozásokon elvégzett munkákat dokumentálni kell. Erre szolgál a mérési jegyzőkönyv, amelynek tartalmi és formai követelményeit a mérésvezető tanár közli a tanulókkal. Minden elvégzett mérésről jegyzőkönyvet kell készíteni, és a következő foglalkozáson leadni a mérésvezető tanárnak. A jegyzőkönyv elkészítése kötelező, a rá adott érdemjegyet a tanuló értékelésébe be kell számítani. A le nem adott, vagy értékelhetetlen tartalmú jegyzőkönyvek érdemjegye elégtelen.
- ✗ A gyakorlati és mérési foglalkozásokon a tanulókat havi egy érdemjeggyel értékeljük. Ez magába foglalja a tanulók munkavégzésével, feladatok megoldásával kapcsolatos érdemjegyeit, a mérési jegyzőkönyvekre illetve munkanaplókra adott érdemjegyeket. A havi jegy kialakításánál a gyakorlatvezető átlagolja a feladatokra adott érdemjegyeket, és a kapott számtani átlag lesz a havijegy. Az egy hét késés után le nem adott jegyzőkönyvekre az adott hónapban a naplóba külön elégtelen kerül.
- ✗ A gyakorlati és mérési foglalkozásokra vonatkozó kötelező magatartási szabályokat a műhelyekre és laborokra elkészített szabályzat tartalmazza. Az azokban található előírások betartása kötelező, megszegése, be nem tartása fegyelmi vétségnek számít.

A továbbhaladás a

- ✗ hiányzások alapján:
  - A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező.
  - 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. §
- ✗ a szakmai követelmények teljesítése alapján:
  - Az évfolyamok egyes gyakorlati, mérési foglalkozásai csoportbontásban történnek (két vagy három csoport). A tanév folyamán csoportforgás történik, a tanulók egymást követően teljesítik az egyes tananyagrészek követelményeit.
  - Ha valamelyik tanuló nem teljesíti az adott szakasz szakmai követelményeit, az év végi továbbhaladása csak a tanév végén sikeresen teljesített osztályvizsga alapján lehetséges.
  - A sikertelenül zárult szakasz szakmai követelményei alapján a gyakorlati oktatás vezetője megszervezi az osztályozóvizsgát. A vizsgát legkésőbb az adott tanév végéig (június) le kell bonyolítani. Sikertelen vizsga esetén a

tanulót - jelentős tananyagrészt nem tudása miatt – pótvizsgára, évismétlésre lehet utasítani. Pótvizsga csak a nevelőtestület jóváhagyásával tehető.

6.3. Képzési idők

Intézményünkben a szakgimnáziumi képzésben a szakképzés 4+1 éves. Érettségi vizsga után a tanulók beiratkozhatnak az 5/13. évfolyamra. A tanulók a szakképzési évfolyam befejezése után tehetnek képesítő vizsgát.

A szakközépiskolai szakunkon villanyszerelő képzés zajlik, képzés ideje 3+2 év. A tanulók az érettségi vizsga mellé szakmai végzettséget is szereznek tanulóink.

6.4. Szakmai oktatásunk sajátosságai

A 2011. évi CXC. nemzeti köznevelésről szóló törvény 12. § (1) bekezdésében foglaltak szerint: A szakgimnáziumnak szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, az ehhez kapcsolódó szakképesítés, és a választható mellék-szakképesítés megszerzésére, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama és a szakképzésről szóló törvény alapján az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott számú szakképzési évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A szakgimnáziumban a tizenkettedik évfolyamot követően az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik. Szakgimnáziumnak minősül az az intézmény is, amely a szakképzésről szóló törvény szerint kizárólag a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára készít fel.

(2) A szakgimnáziumban az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott ágazatokban - figyelembe véve az ágazaton belüli specializációt is - tehető szakmai érettségi vizsga, továbbá a tanuló választásától függően a szakképzésről szóló törvényben foglaltak szerinti mellék-szakképesítés, valamint az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szerezhető.

2011. évi CLXXXVII. a szakképzésről szóló törvény 2. § 24a. pontja értelmezi a mellék-szakképesítés fogalmát: a szakgimnázium középiskolai évfolyamai tananyagának keretében a tanuló választása alapján tanulható és megszerezhető, az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, az adott szakgimnáziumi ágazathoz és az érettségit követő szakképzési

évfolyamon megszerezhető szakképesítéshez kapcsolódó szakképesítés vagy részszzakképesítés, amelynek tananyagát a szakképzési kerettanterv tartalmazza.

9. § (4) Szakképesítést igazoló bizonyítványt az kaphat, aki a komplex szakmai vizsgán teljesítette a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott valamennyi követelményt. Ha a komplex szakmai vizsga olyan mellék-szakképesítés megszerzésére irányul, amelynek a szakmai és vizsgakövetelménye iskolai előképzettségként érettségi végzettséget ír elő, úgy a szakképesítést igazoló bizonyítvány csak az érettségi végzettség megszerzését követően adható ki.

22/A. § (1) A tanuló a szakgimnázium tizedik évfolyamán legkésőbb április 30-ig írásbeli nyilatkozatban választ a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamok kerettantervi irányáról a szakgimnázium által biztosított lehetőségek közül. (2) A szakgimnáziumi tanuló a szakgimnázium pedagógiai programjában meghatározottak szerint - legkésőbb a tizenkettedik évfolyam első félévét követő, a tanév rendjéről szóló rendeletben meghatározott február-márciusi vizsgaidőszakra - jelentkezhet a mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló komplex szakmai vizsgára, ha a mellék-szakképesítés szakképzési kerettantervben meghatározott tanulmányi követelményeinek eleget tett.

6.4.1. Mellék-szakképesítések

Az iskolánkban oktatott szakmákhoz tartozó tanulóink számára választható mellék-szakképesítések az alábbiak:

54 522 01 ERŐSÁRAMÚ ELEKTROTECHNIKUS szakképesítéshez 51 523 01 PLC PROGRAMOZÓ mellék-szakképesítés,

54 523 01 AUTOMATIKAI TECHNIKUS szakképesítéshez 52 522 04 Villamos berendezés szerelő és üzemeltető mellék-szakképesítés,

54 523 02 ELEKTRONIKAI TECHNIKUS szakképesítéshez 51 523 01 PLC programozó mellék-szakképesítés.

A tanulóknak a mellék-szakképesítés megszerzéséhez komplex szakmai vizsgát kell tenniük, a vizsga letételére a 12. évfolyam február-márciusi vizsgaidőszakában van mód. A komplex szakmai vizsga letételéhez szükséges követelményeket a tanulók a vizsga időpontjáig teljesítik iskolánkban. Ehhez tantárgyi átcsoportosítások szükségesek, minden szakmánkban

az irányítástechnika elméleti és gyakorlati órákat kívánjuk átcsoportosítani a 12. évfolyam 2. félévére (a szükséges óraszámokkal).

2018. szeptember 1-től (felmenő rendszerben) a mellék-szakképesítéshez tartozó tantárgyak oktatásának, így a mellék-szakképesítés választásának feltétele minimum 8 fős csoport indulása.

A mellék-szakképesítést nem választó tanulóknak ágazati, szakmai ismeretek oktatását szervezzük meg iskolánkban, órarendi keretek között, az iskolában érvényes oktatási-nevelési elvek, szabályok alapján.

A mellék-szakképesítéshez szükséges tantárgyak helyett az alábbiakban bemutatott tantárgyakat kínáljuk fel diákjaink számára. A tantárgyak részletes tartalmát, követelményeit helyi tantervünk tartalmazza.

2016-ban kezdett tanulóink számára egységesen mindhárom szakmánkban a 2018/19-es tanévben 11. évfolyamon

3 óra szakmai számítások

1,5 óra villamos gépek

1 óra biztonságtechnika

12. évfolyamon

3 óra szakmai számítások

2018-ban kezdett tanulóink számára 11. évfolyamon

erősáramú elektrotechnikus szakon:

1 óra villamos ábrázolás

1 óra szakmai számítások

2 óra PLC

2 óra PLC gyakorlat

automatikai technikus szakon:

1 óra villamos ábrázolás

1 óra szakmai számítások

2 óra villamos gépek

2 óra villamos gépek gyakorlat

elektronikai technikus szakon:

1 óra villamos ábrázolás

1 óra szakmai számítások

2 óra analóg áramkörök gyakorlat

2 óra villamos gépek

12. évfolyamon

erősáramú elektrotechnikus szakon:

1 óra szakmai számítások

1 óra PLC

1 óra PLC gyakorlat

automatikai technikus szakon:

1 óra szakmai számítások

1 óra digitális elektronika

2 óra villamos gépek

elektronikai technikus szakon:

1 óra szakmai számítások

1 óra villamos gépek

2 óra digitális áramkörök gyakorlat

6.4.2. Duális képzés

Iskolánk mindig is jó kapcsolatot tartott fent a város és a régió vállalataival. Kezdetben a nyári gyakorlatokban számíthattunk a segítségükre, míg már több éve a duális képzésbe is bekapcsolódtak.

Duális képzés célja

Az iskolában elsajátított ismereteket (szakmai elméleti és gyakorlati tananyagtartalmat), a duális szakképzés keretében tanulóink ipari, mindennapos munkahelyi körülmények között is kipróbálhatják, alkalmazhatják és továbbfejleszthetik. Az ipari környezetben megtapasztalható technikai fejlődés nyomon követése sokkal közelebb hozza a diákokat a későbbi munkájuk során alkalmazandó tevékenységük begyakorlásához, az új módszerek alkalmazásával növelhető a tanulók motiváltsága, tanórai aktivitása, a munkába állásuk, betanulási idejük ezzel lerövidülhet és a munkaerő piaci értékük megnő.

A képzés megvalósítása

Az iskola és a képzési partnerek rendszeresen konzultálnak. A tananyag tartalmak aktualizálásával versenyképesebb tudást ad, amit a gazdaság igényeihez alakít a duális képző partnerei révén. A gyakorlati képzőhelyek és az iskola kapcsolata szorosabbá válik, megismerik egymás munkáját és ezáltal a legkorszerűbb pedagógiai módszerek kerülnek bevezetésre. A pedagógusok továbbképzését gyárlátogatásokkal és szakmai konzultációkkal biztosítjuk.

A szakgimnáziumi, technikus (erősáramú elektrotechnikus, automatikai technikus, elektronikai technikus) osztályaink 9-12. évfolyamig az iskola laborjaiban, tanműhelyeiben vesznek részt a szakmai gyakorlati órákon, ahol elvégzik a szükséges gyakorlati tevékenységeket. 13. évfolyamon lehetőségük nyílik, hogy duális partnereinknél végezzék el a gyakorlati feladatokat, ahol megismerkedhetnek a mindennapos életben alkalmazott legújabb technológiákkal és megismerkedhetnek a munkavégzés alapvető kritériumaival.

A szakközépiskolai (villanyszerelő) tanulóink már 9. évfolyamtól duális képzési partnereinknél töltik a gyakorlati idejüket, ahol első évükben (1/9.) tanműhelyi keretek között tevékenykednek, majd a szintvizsga megtétele után második évüktől (2/10. - 3/11.) ipari körülmények között is végezhetik gyakorlati feladataikat.

A diákok tevékenységüket duális képzési partnereinknél a szakképzési törvénynek megfelelően, tanuló szerződéssel végezhetik.

Duális képzés szereplői

- ✗ iskola vezetősége és oktatói (kiemelten: szakmai igazgatóhelyettes és gyakorlati oktatásvezető)
- ✗ duális partnerek vezetői, szakoktatói
- ✗ kamarai tagok
- ✗ diákok

Iskola feladatai

Az iskolában az oktatás a mindenkori Szakképzési kerettantervek - központi programok figyelembevételével történik, a részletes tananyagtartalmak meghatározásakor figyelembe vesszük az aktuális szakmai és vizsgakövetelményeket.

Az iskola kapcsolatot tart fenn a már meglévő partnerekkel és további partnerkapcsolatok kiépítésére törekszik.

A tanulók elméleti képzését szervezi és megvalósítja. Biztosítja, hogy a diákok megismerjék a képzőcégek tevékenységét, szakmai munkáját és a gyakorlati képzés eltöltéséhez segítséget nyújt, figyelemmel kíséri a tanulók szakmai fejlődését, munkáját és amennyiben szükséges a gyakorlati oktatásba is bekapcsolódhat.

Segíti a partnercégeket a tantervek, tanmenetek és vizsgakövetelmények értelmezésében és a versenyfelkészülésben együttműködik a cégekkel.

Megszervezi a szint- és szakmai vizsgát és lebonyolítja azt.

Támogatja az elektronikus napló vezetésében a szakmai képzésben résztvevő oktatók munkáját, összegyűjti és ellenőrzi a tanulók szakmai előrehaladásának dokumentumait.

Kapcsolatot tart fent a duális képzésért felelős kamarai tagokkal.

Duális képzők feladatai

Megszervezi a tanulók kiválasztásának folyamatát, a tanulókkal tanulószerveződést köt és rábízott tanulók gyakorlati képzését magas színvonalon elvégzi.

Figyelemmel kíséri a diákok szakmai fejlődését és azt az iskolával megosztja, a központilag meghatározott tananyagtartalmakat megtanítja és felkészíti a tanulókat a gyakorlati szakmai vizsgára.

Vezeti a törvényileg meghatározott dokumentumokat, az elektronikus naplóba elvégzi a szükséges adminisztrációt és tanulói értékeléseket.

Kapcsolatot tart fenn a duális képzésért felelős kamarai tagokkal és az iskola képviselőivel, tanáraival.

Lehetősége szerint a technikus osztályok szakmai gyakorlati vizsgájába bekapcsolódik és az ott elért eredményeket értékeli.

Szakközépiskolai osztály esetén előre egyeztetett időpontban megtartandó szintvizsga szervezésébe és lebonyolításába bekapcsolódik.

A munkahelyen levő bármilyen iskolát is érintő eseményről (hiányzás, fegyelmi probléma, dicséret stb.) tájékoztatja az elméleti képzést folytató képviselőjét.

Kamara feladatai

A törvényben meghatározott szervezési feladatait látja el és kapcsolatot tart fenn a duális képzésben résztvevő szereplőkkel.

Diákok feladatai

Mindenkor a legjobb tudásuk szerint végezzék duális partnernél tevékenységüket, ott viselkedésükkel az iskola és a cég jó hírnevének megőrzésére törekedjenek, a rájuk bízott eszközöket megőrizték és a birtokukba került esetleges szakmai titkokat megőrizték.

A duális képzési partnernél is tartásuk be az iskola és a cég szabályzatait.

Értékelés

A duális képzési partnerek az iskolai képzéshez igazodóan egy ötfokozatú (1,2,3,4,5) skálán minden tantárgyból havonta legalább egyszer értékeli a tanulók tevékenységét, az értékelést rögzíti az elektronikus naplóban, félévkor és év végén az iskolával egyeztetett időpontig érdemjeggyel értékeli az elvégzett munkát.

Összegzés

A törvény által felkínált duális képzés lehetőségével szeretnénk biztosítani a tanulók szakmai fejlődését és a munkába állásuk elősegítését. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink a mindenkor elérhető legmagasabb szakmai tartalommal felvértezve kezdhessék el szakmai munkájukat.

Kollégáink szakmai továbbképzését is biztosítjuk, hogy megismerjék a legújabb ipari folyamatokat és az ott alkalmazott módszereket, technikákat.

6.4.3. Szintvizsga

A szintvizsgát a szakmai vizsgakövetelmény írja elő. Intézményünkben jelenleg a villanyszerelő szakma érintett.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara – annak mérésére, hogy a tanuló a szakközépiskolában az első szakképzési évfolyamon elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat – a szakközépiskola és a szakképesítésben érintett Magyar Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjének bevonásával a szakmai vizsgakövetelményben előírt szintvizsgát szervez az első szakképzési évfolyam tanévében a február első tanítási napjától április utolsó tanítási napjáig terjedő időszakban.

Szintvizsgát annak a szakközépiskolai tanulónak kötelező tennie, aki a szakmai képzésben nappali rendszerű oktatásban vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban vesz részt és érettségi vizsgával nem rendelkezik.

A szintvizsga eredménye nem számít bele a tanuló év végi szakmai érdemjegyébe. A szintvizsgát nem teljesítő tanuló részére a kamara pótló, javító szintvizsgát szervez. A tanuló csak eredményes szintvizsga után folytathatja nem tanműhelyi körülmények között gyakorlati képzését.

Az iskola a tanuló felvételekor ismerteti a tanulóval a szintvizsga követelményeit és annak elérhetőségét.

6.5. Pályaorientációs program

A pályaorientáció célja a tanulót az egyéni igényeinek, képességeinek figyelembevételével segíteni a megfelelő iskola és pályaválasztásban, a lehető legszélesebb információnyújtás révén.

	CÉL	TEVÉKENYSÉG
1.	A régió szakképzésének és/vagy a pályázatban meghatározott szakképesítéseknek/szakmacsoportoknak az összehangolása, a képzés gazdasági	A szakképző iskolák szakmai és intézményi együttműködésével, integrációjával, koncentrációjával kapcsolatos szervezetfejlesztés, közös tudás és

	fenntarthatóságának növelése.	humán erőforrás - menedzsment, irányítási, képzésszervezési rendszer kialakítása. Közös marketing stratégiájának kialakítása.
2.	Olyan naprakész ismereteket átadása, amelyekre a gazdaság igényt tart.	Képzési igényfeltárás, igényfelmérés egységes rendszerének, módszertanának kialakítása, beleértve a munkaerő - piaci szervezet regionális intézményrendszerével, gazdasági kamarával felépítendő szakmai kapcsolattartás egységes kereteinek kialakítását is.
3.	A munkaerő - piaci igényekre jobban reagáló, versenyképes szaktudást biztosító, fenntartható intézményrendszer megteremtése.	Az új képzési struktúra kialakításához köthető, a gazdaság igényeihez igazodó, korszerű, moduláris képzésre való felkészítés.
4.	A szakképző iskolák szakképzési tevékenységének kiegészítése a felnőttképzéssel.	Pályaválasztási- és pályaeorientációs, továbbá karrier - tanácsadási feladatok ellátása.
5.	A szakképzéshez való egyenlő hozzáférés biztosítása.	Átjárhatóságot biztosító képzési rendszer kialakítása. A hátrányos helyzetű, az oktatási rendszerből lemorzsolódók szakképzésbe bevonása, munkavállalói kompetenciáik fejlesztése.

Célok:

- A pályaeorientáció intézményi megjelenésének erősítése, fokozása.
- A tanulók igényeinek felmérése, tanácsadási feladatok ellátása.
- Igény felkeltése a pályaeorientációs szolgáltatások iránt.
- A pályaeorientáció fontosságának, a sokoldalú, differenciált mérlegelés szükségességének elfogadtatása.
- Továbbtanulásra való felkészítés.
- Munkába állásra felkészítés.
- Pályamódosításra való felkészítés.
- Tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra.
- Az élethosszig tartó tanulás kompetenciáinak megalapozása.

A pályorientációs tevékenység folyamata:

- Eddigi tanulói életút feltérképezése
- Kiinduló állapotfelmérés: diagnosztikus mérések az alapkompenciák területén, megfigyelés a kulcskompetenciák területén, pszichés és szociális állapot feltérképezése – a kiinduló helyzet rögzítése.
- Szükség esetén szakértői vélemény kérése (feltételezett sajátos nevelési igényű tanuló esetében).
- Egyéni fejlesztési terv készítése.
- Nyomon követés.
- Szakmacsoport/szakma választásához tanácsadás, a pályorientációs tanácsadás záró fő tevékenységeként.

Fejlesztési lehetőségek

Fejlesztendő alap és kulcskompetenciák	A mai jellemző gyakorlat	Javasolt tevékenységek	Szakember igény	Lehetséges partnerek	A fejlesztés szinterei
Elemzőkészség; állampolgári kompetenciák; jogkövető magatartás; szövegalkotás.	Ismeretek közlése történik, nem kompetencia-fejlesztés.	Kompetencia alapú oktatás (motiváció formálás és készségfejlesztés fókuszú oktatás); együttműködésen alapuló csoportmunka módszerei (kooperatív módszerek); gyakorlatorientált képzés	Tantestület (tanárok, oktatók) fejlesztő pedagógus, mentálhigiénés szakember, pályaválasztási felelős, pályaválasztási szakember	Nevelési tanácsadó, pályaválasztási tanácsadó, munkáltatók, képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok	Közismereti órák, szakmai alapozó órák, szakmai fejlesztő foglalkozások, szabadidő
Megértés – meghallgatás; jogérvényesítés képessége	Nincs kompetencia-fejlesztés.				
Szociális – társadalmi kompetenciák	Gyakorlat hiánya.				
Problémamegoldó és konfliktuskezelő képesség					
Manuális készségek,	A képzés nem gyakorlat-	Gyakorlat -, tevékenység központú	Oktatók, szakoktatók,	Potenciális munkaadók,	TISZK, központi

munkatapasztalat	orientált.	oktatás; portfólió	pályaválasztási	kamarák,	műhely,
Pályaismeret.	Szöveges ismertető, esetleg bemutató kisfilmek.	Tapasztalatszerzés, tapasztalatcsere, személyre szóló tanácsadás.	felelős, pályaválasztási szakember, közismereti tanárok	érdekvédelmi szervezetek	gyakorlati munkahely, Közismereti órák, szakmai alapozó órák, szakmai órák, fejlesztő foglalkozások, szabadidő
Foglalkoztatási és munkaerő – piaci ismeretek	Alig van jelen.	Álláskereső, személyiség-fejlesztő tréningek			

Javaslat:

- Az eredményes pályaválasztás pszichés jellemzőinek feltárása.
- Reális önismeretre alapozott, reális jövőkép kialakítása.
- Tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra (pályaismeret).
- Továbbtanulásra való felkészítés.
- Munkába állásra való felkészítése.
- Pályamódosításra való felkészítés.

Célok eléréséhez kapcsolódó tevékenységek:

Cél	Fejlesztendő alap és kulcskompetenciák	Javasolt tevékenységek	Szakember igény	Lehetséges partnerek
Az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása.	Tanulás iránti motiváció; munka iránti attitűd;	tanulási motiváció, érdeklődési területek, érzelmi viszonyulás, személyes tulajdonságok, fizikai, szellemi teljesítőképesség (teljesítmény-szint)	Pályaválasztási szakember, pszichológus, osztályfőnök, közvetve tantestület.	Pályaválasztási tanácsadás, nevelési tanácsadó, bizottságok

		feltárása, tudatosítása		
Reális önismeretre alapozott, reális jövőkép kialakítása.	Normaalkotás, önérvényesítés, A kommunikációs helyzethez, illetve a partnerhez, a partner előzetes ismereteihez való alkalmazkodás.	társadalmi valósággal való szembesítés, a társadalmi, gazdasági, politikai folyamatok, illetve a fejlődés problémáinak, tendenciáinak megismerése.		
Tudatos felkészítés a választott pályára, hivatásra (pályaismeret)	Információkezelés (adatgyűjtés, adatok rendszerezése, adatok közötti viszonyok, információalkotás, lényegkiemelés, koherencia – teremtés)	a munka világa; az egyres pályák ismerete; pályaválasztással, a munka világával kapcsolatos alapfogalmak; munkahelyi ártalmak; alapvető munkaügyi dokumentumok		
Továbbtanulásra, munkába állásra, pályamódosításra való felkészítés.		források, információk felkutatása, használata; elhelyezkedés lehetőségeiről, veszélyeiről; beilleszkedés a munkahelyen, a munkavállaló jogai, kötelességei;		

		munkanélkülieket segítő intézmények, szolgáltatásaik igénybevétele		
--	--	--	--	--

A tevékenységek ellátásához kapcsolódó előkészítő feladatok:

- A pályaaorientációs tanácsadás személyi feltételeinek megteremtése (tanárok, mentálhigiénés szakember, pályaválasztási felelős).
- Szakirányú továbbképzéseken való részvétel biztosítása.
- Fejlesztési tervek készítése.
- Pályaaorientációs felmérésekben való aktív részvétel.

6.5.1. Bázisiskolai Program

Mi a Bázisiskolai program célja?

Az Új Nemzedék Plusz program keretében megvalósuló Bázisiskolai program célja a diákok pályatervezését segítő intézményi program kialakítása és a csatlakozó intézmények hálózatba integrálása. A csatlakozó iskolákat az Új Nemzedék Plusz saját intézményükre szabott programokkal támogatja, amelyek segítik tanulóinkat a pályatervezésben és a felnőtt életre való tudatos készülésben, életkori kérdéseik megoldásában, döntéseik meghozásában, építve az élményalapú, gyakorlatközpontú, informális tanulás módszereire.

Új Nemzedék Plusz Program

Az intézményi program elsődlegesen tanulóinknak szól, akik a felnőtté válás küszöbén állnak, de jövőképeket sok esetben nehezen tudják megfogalmazni. Ezért számukra egy olyan komplex, gyakorlatorientált foglalkozássorozatot indítottunk, amely kellő információt, reális életviteli opciókat, orientációt nyújt pályadöntéseik meghozatalához, illetve felkészíti őket a munkaerőpiacra való zökkenőmentes belépésre

Az iskolai program fő szakmai fókusza a pályatervezési és életvezetési kompetenciák fejlesztése.

Ennek fő területei: az önismeret, a személyes és társas, valamint a munkaerő-piac által elvárt készségek fejlesztése; képzési és munkaerő-piaci információk megszerzése, értékelése.

Iskolánk az életpálya-építés mellett a vállalkozói kompetenciafejlesztést is beépítette a programba.

Milyen kézzelfogható szolgáltatásokat és eredményeket a nyújt a program a diákok számára?

- önismeret fejlesztése tanórai és tanórán kívüli, fakultatív foglalkozások keretében
- szociális-, kommunikációs-, kezdeményező-készség, kreativitás fejlesztése
- életpálya tervezést, pályadöntés meghozatalát segítő foglalkozásokon való részvétel
- munkahely látogatások
- felvételi, továbbtanulási rendszer megismerése
- a munkaerő-piac jellemzőinek megismerése

7. A pedagógiai program legitimációja

A pedagógiai program az iskola életében a nevelési-oktatási folyamat legfőbb szabályozója. Rendelkezései összhangban állnak az iskola működését szabályozó egyéb dokumentumokkal (Alapító okirat, SZMSZ, Kollektív Szerződés, Házi rend, stb.).

A Pattantyús-Ábrahám Géza Ipari Szakközépiskola elfogadott pedagógiai programja 2018. szeptember 1-től visszavonásig érvényes.

A pedagógiai program módosításának módja és indoka:

A pedagógiai program beválási vizsgálatát kétévenként végezzük el, és a szükséges módosításokat folyamatosan tesszük meg.

1. Jogszabályi változás következik be. Az előírt módon és időben történik a módosítás.

2. A felsőoktatási felvételi eljárásban lényeges változás következik be. A következő tanévben az ennek megfelelő módosítást végrehajtjuk.

3. Az érettségi eljárásban vagy a szaktárgyi követelményrendszerben lényeges változások következnek be. A következő tanévben az ennek megfelelő módosítást végrehajtjuk.

Mind a három esetben az eljárás kezdeményezője az igazgató.

4. A munkaközösségek a szükséges felülvizsgálatok eredményeként kérhetik a pedagógiai program módosítását, melynek elfogadásáról a nevelőtestület dönt. Az eljárás kezdeményezője a munkaközösség-vezető.

5. A nevelőtestület egyharmadának írásos javaslatára nevelőtestületi értekezlet kezdeményezhető, mely a módosításról 30 napon belül dönt.

6. A diákönkormányzat írásos javaslata alapján 30 napon belül a nevelőtestületet össze kell hívni. A módosításról a nevelőtestület dönt.

A módosítást pozitív elbírálás esetén három hónapon belül el kell végezni.

Nem kérhető a program módosítása május 15. és augusztus 15. között.

A pedagógiai programot – a felülvizsgálatot követően is – a tantestület kétharmados többséggel fogadhatja el. A pedagógiai program aktuális változatának elfogadását a tantestület minden tagja tantestületi értekezleten aláírásával igazolja.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozataláról az alábbiak szerint rendelkezünk:

- A pedagógiai program eredeti, a mellékletekkel, köztük a tantárgyi tantervekkel kiegészített változatát az iskola igazgatója őrzi.
- Egy teljes változatot – a nyilvános betekintés lehetőségének biztosításaként – az iskola könyvtárában helyezünk el.
- A pedagógiai program egy példánya megtalálható az iskola honlapján és a számítástechnikai belső hálózaton.

Győr, 2018. augusztus 31.

.....
Hatos Hajnalka

igazgató

8. Mellékletek

---

1. Egészségnevelési és környezeti nevelési program
2. Fogyasztóvédelmi program
3. Új tevékenységközpontú pedagógiai módszerek bevezetése
4. Elektrotechnika-elektronika szakmacsoport törvényi előírásai
5. Helyi óratervek
6. Helyi tantervek
7. Tanulmányi idő alatti vizsgák
8. Országos kompetenciamérés
9. A nevelőtestület névsora, képesítése, fényképe
10. Pattantyús Emléklap
11. Pattantyús Emlékérem
12. Eszközjegyzék
13. Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja
14. Modularitás, modulterkép, SZVK
15. A pedagógiai program elfogadását tárgyaló jegyzőkönyvek
16. A DSK Szervezeti és Működési Szabályzata